

T R A N S K R I P T
77. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 12. 5. 2010. GODINE, S POČETKOM U 10,10 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 77. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su osim zastupnika pozvani naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OEŠ-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koje redovito prate rad našeg doma, predstavnici određenih nevladinih organizacija. Na sjednicu smo pozvali i predstavnike Državnog regulatornog povjerenstva za električnu energiju, Ureda za reviziju institucija BiH, Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije BiH, Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u BiH, zbog razmatranja izvješća o radu navedenih institucija. Pozdravljam sve naznačene zastupnike i goste. Pozdravljam također predstavnike sredstava javnog informiranja.

Prema evidenciji službe sjednici je nazočno 35 zastupnika. Opravdano su odsutni zastupnici Zlatko Lagumđija i Adem Huskić, a uvažena zastupnica Milica Marković je najavila kašnjenje. Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

Dame i gospodo zastupnici, prije rasprave o prijedlogu dnevnog reda želim reći nekoliko riječi. Naime, kao što znate, došlo je do rotacije na čelu ovog visokog doma nakon isteka osmomjesečnog razdoblja u kojem je Domom predsjedavao uvaženi kolega Milorad Živković. Koristim se ovom prigodom da se doktoru Miloradu Živkoviću zahvalim na korektnoj suradnji i konstruktivnom radu u ovom razdoblju i naravno da poželim da naša suradnja i dalje bude na visokoj razini. Također, želim sve vas pozvati na korektnu i što bolju suradnju i u narednim mjesecima moga predsjedavanja ovim domom. Ja vam se unaprijed zahvaljujem.

Što se tiče izmjena dnevnog reda želim vas upoznati da smo sa dnevnog reda, u odnosu na pozive koje ste dobili, skinuli točku 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka, jer nas je Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije obavijestilo da zbog neprisustva predlagatelja nije razmatrao Prijedlog zakona. Kolegij Doma je odredio krajnji rok za dostavu izvješća do 21. 5. ove godine. Točku 27. pod c) Sporazum o financiranju između BiH i Komisije Evropskih zajednica u svezi s horizontalnim programima o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru instrumenata prepristupne pomoći u 2008. godini, jer Povjerenstvo za vanjske poslove nije razmatrao ovaj sporazum zbog neprisustva predlagatelja te nije ni dostavilo mišljenje.

Na dnevni red smo dodali točku 4. Zahtjev Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika Doma.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.
Ne vidim prijavljenih, nemamo prijavljenih.
Konstatiram ...

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, evo ja koristim priliku da Vam zaželim puno uspjeha u radu na tom mjestu i da se zahvalim gospodinu Živkoviću na uspješnom vođenju u proteklom periodu.

Ovo nije prijedlog tačke dnevnog reda već više jedna sugestija za Kolegijum pa ćemo se u narednom periodu dogovarati ima li potrebe i za samom tačkom. Ja predlažem da Kolegijum razmotri mogućnost da se u zgradi ovog doma ili u samoj ovoj sali na neki način nađu i entitetska obilježja. Ovo govorim iz razloga što mi kada posjećujemo parlamente širom svijeta vidimo da ustavna struktura zemlje da su oni uređeni tako da odmah vidite u načinu i u salama i u zgradama, a ovdje kod nas nije takva situacija. Poznato je da je ovo zemlja sastavljena iz dva entiteta gdje vlast čine tri konstitutivna naroda. Znači, ja ovo smatram tehničkim pitanjem i nema nikakvog razloga, zna se potpuno jasan odnos s obzirom ... da širom zemlje imamo, i što mislim da je uredu da su državne zastave, državna obilježja u svim institucijama. Entitetska obilježja ne mogu zamijeniti državno obilježje, da se potpuno jasno razumijemo, ali nema ni jednog razloga da mi to onako kako su to radile zemlje i Zapadne Evrope i sve druge, kada vidite odmah kako su poredani simboli pokrajina, regija, ne znam ni ja, sve ono što čini njihovu ustavnu strukturu.

Mislim da nema ni jednog razloga da i mi to ovdje i da ljudi kada dođu ovdje i u dokumentaciji koju ovaj parlament ima i prezentacijama da oni iz toga mogu to vidjeti. To je jedna sugestija da se sa Sekretarijatom u tehničkom smislu nađe načina da se to tako uradi, a ako bude trebalo ovaj Predstavnički dom eventualno može nekim zaključkom to definisati na način kako to svima odgovara.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Denis Bećirović

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja imam jednu kratku sugestiju prema Kolegiju Predstavničkog doma. Naime, naredna sjednica Predstavničkog doma planirana je za 25. maj. S obzirom da je svima poznato da je 25. maja godišnjica ubistva 71 mladog čovjeka, dakle dan tragedije i tuzlanske i bosanskohercegovačke mladosti, ja bih Vas zaista zamolio, evo sjednicu prije, na vrijeme, da taj termin prolongirate tako da sjednica bude ili prije 25. maja ili poslije 25. maja.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li još prijavljenih po ovoj točci dnevnog reda?

Ja vam jedino mogu, i jednom i drugom uvaženom zastupniku, obećati da će Kolegij razmotriti i jedno i drugo pitanje i da ćete biti obaviješteni o rezultatima vaših prijedloga.

Znači, završili smo raspravu. Konstatiram da 77. sjednica Doma ima sljedeći

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje Zapisnika 76. sjednice Zastupničkog doma;**
- 2. Zastupnička pitanja:**
  - a) Komentari na dobivene odgovore,**
  - b) Nova zastupnička pitanja;**
- 3. Zahtjev zastupnika Jerka Ivankovića Lijanovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika, zakon broj: 01-02-9-33/10 od 22. 4. 2010. godine;**
- 4. Zahtjev Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika, prijedlog broj: 01-02-34-6-649/10 od 7. 5. 2010. godine;**
- 5. Prijedlog zakona o autorskim i srodnim pravima – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-5/10 od 18. 1. 2010. godine (drugo čitanje);**
- 6. Prijedlog zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-4/10 od 18. 1. 2010. godine (drugo čitanje);**
- 7. Prijedlog zakona o primjeni rezultata analize dezoksiribonukleinske kiseline u sudskim postupcima – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-9/10 od 25. 1. 2010. godine (drugo čitanje);**
- 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-7-11/10 od 28. 1. 2010. godine (drugo čitanje);**

9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka – predlagatelji: zastupnici Milorad Živković, Niko Lozančić i Šefik Džaferović, zakon broj: 01-02-4-25/10 od 24. 3. 2010. godine (drugo čitanje);
10. Prijedlog zakona o zabrani svih fašističkih i neofašističkih organizacija i uporabe njihovih znakova u Bosni i Hercegovini – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-9-27/10 od 9. 4. 2010. godine (prvo čitanje);
11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-28/10 od 14. 4. 2010. godine (prvo čitanje);
12. Prijedlog zakona o Javnom poduzeću za izdavanje službenih glasila Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-9-32/10 od 22. 4. 2010. godine (prvo čitanje);
13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine – predlagatelj: zastupnik Niko Lozančić, zakon broj: 01-02-8-24/10 od 23. 3. 2010. godine (prvo čitanje);
14. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu;
15. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH;
16. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o politici izravnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini;
17. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini;
18. Informacija o radu Tužiteljstva BiH za 2009. godinu, materijal broj: 01-09-515/10 od 2. 4. 2010. godine;
19. Izvješće o radu Državnog regulatornog povjerenstva za električnu energiju u 2009. godini, materijal broj: 01,02-29-523/10 od 6. 4. 2010. godine;
20. Izvješće o aktivnostima Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, materijal broj: 01-50-3-512/10 od 12. 4. 2010. godine;
21. Izvješće o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, materijal broj: 01,02-50-3-514/10 od 1. 4. 2010. godine;
22. Izvješće o radu Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u Bosni i Hercegovini za 2009. godinu i Plan rada Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu, materijal broj: 01,02-50-3-582/10 od 20. 4. 2010. godine;
23. Izvješće o radu Privremenog povjerenstva za pripremu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine, materijal broj: 01-50-1-340-8/10 od 30. 4. 2010. godine;
24. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnika Momčila Novakovića da se na sjednici Doma razmatra točka dnevnog reda: "Utvrđivanje smjernica za djelovanje privremenih izaslanstava koja, u ime Bosne i Hercegovine, sudjeluju na međunarodnim skupovima";

- 25. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka zastupnika Zlatka Lagumdžije sa 76. sjednice Doma, održane 21. 4. 2010. godine, povodom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH, predlagatelja zastupnika Nike Lozančića;**
- 26. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka zastupnika Kluba SDA sa 76. sjednice Doma, održane 21. 4. 2010. godine, povodom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH, predlagatelja zastupnika Nike Lozančića;**
- 27. Davanje suglasnosti za ratificiranje:**
- a) Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke – Kredit Investiciono-razvojne banke Republike Srpske za mala i srednja poduzeća,
  - b) Sporazuma o zajmu između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) – poboljšanje pristupa finansijskim projektima za mala i srednja poduzeća,
  - c) Konvencije o zabrani kasetne municije – Oslo, 3. prosinac 2008. godine,
  - d) Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima.

Prije prelaska na raspravu po utvrđenom dnevnom redu samo da vas kratko informiram da smo u Kolegiju dogovorili da ćemo stanku za ručak praviti u 14,00 h, a da ćemo današnje zasjedanje nastojati završiti prije 18,00 h, a ako ne završimo do 18,00 onda ćemo se izjasniti o terminu nastavka ove sjednice.

Prelazimo na 1. točku:

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika 76. sjednice Zastupničkog doma

NIKO LOZANČIĆ:

Zapisnik ste dobili. Imate li primjedbi?
Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 2. točku dnevnog reda:

Ad. 2. Zastupnička pitanja:

- a) Komenatri na dobivene odgovore**

NIKO LOZANČIĆ:

Do današnje sjednice odgovore na postavljena pitanja dobili su: uvaženi zastupnik Sead Jamakosmanović od Ministarstva sigurnosti BiH i Ministarstva pravde BiH (na pitanje postavljeno na 74. sjednici); uvažena zastupnica Nermina Zaimović-Uzunović od Vijeća

ministara (na pitanje postavljeno na 71. sjednici Doma); uvaženi zastupnici Niko Lozančić, Sadik Bahtić, Ljiljana Milašin i Željko Kuzmanović od Vijeća ministara (na pitanja postavljena na 73. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Slavko Matić od Ministarstva sigurnosti (na pitanje postavljeno na 73. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Rifat Dolić od Vijeća ministara (na pitanje postavljeno na 72. sjednici Doma) i od Kolegija Doma (na pitanje postavljeno na 74. sjednici, a odgovor pripremljen od tajnika Zajedničke službe); uvaženi zastupnik Denis Bećirović od Ministarstva obrane (na pitanje postavljeno na 74. sjednici), od Vijeća ministara (na pitanje postavljeno na 72. sjednici), od Ministarstva pravde (na pitanje postavljeno na 73. sjednici), od Ministarstva sigurnosti (na pitanje postavljeno na 72. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Adem Huskić od Vijeća ministara (na pitanje postavljeno na 70. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Selim Bešlagić od Kolegija Doma (na pitanje postavljeno na 74. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Husein Nanić od Kolegija Doma (na inicijativu upućenu na 75. sjednici), Središnjeg izbornog povjerenstva (na pitanje postavljeno na 75. sjednici) i Vijeća ministara (na pitanje postavljeno na 73. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Mirko Okolić od Vijeća ministara (na pitanje postavljeno na 72. sjednici); uvažena zastupnica Azra Alajbegović od Vijeća ministara (na pitanje postavljeno na 73. sjednici) i Uprave za neizravno oporezivanje (na pitanje postavljeno na 74. sjednici Doma); uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović od Agencije za liječne i medicinska sredstva (na pitanje postavljeno na 74. sjednici Doma) i uvaženi zastupnik Lazar Prodanović od Fonda za povratak BiH (na pitanje postavljeno na 75. sjednici Doma).

Za komentare dobivenih odgovora prijavili su se zastupnici, idemo redom, prvi je uvaženi zastupnik Sadik Sado Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Poštovane kolege i kolegice poslanici, članovi Vijeća ministara, cijenjeni gosti, sve vas srdačno pozdravljam.

Ja sam postavio Vijeću ministara poslaničko pitanje: 'Da li i kada namjeravate Parlamentarnoj skupštini BiH predložiti *Zakon o dijaspori?*' Dobio sam odgovor. Odgovorom sam zadovoljan, međutim rezultat je, po meni, nikakav, neko vrši opstrukcije po pitanju predlaganja ovog zakona u proceduri. U odgovoru stoji da je problem rada ovog Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. 2008. godine utvrđena je obaveza izrade *Nacrt zakona o dijaspori BiH*. Ministarstvo je pripremilo 'Prijedlog odluke o imenovanju Komisije za izradu Nacrt zakona o dijaspori' koji je usaglašen sa mišljenjem Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva trezora BiH i upućen Vijeću ministara na usvajanje. Odbor za unutarnju politiku Vijeća ministara je podržao Prijedlog odluke o imenovanju Komisije, uz sugestiju da se u sastav ove komisije uključe i predstavnici entiteta. Na osnovu zaključka Odbora za unutrašnju politiku Vijeća ministara, ministarstvo entiteta je zatražilo prijedlog predstavnika za rad u ovoj komisiji. Federacija je poslala, ispoštovala, dok RS, ni nakon više urgencija, nije dostavila prijedlog za ovu komisiju.

S obzirom da je nadležnost dijaspore na državnom nivou i cijeneći da uključivanje predstavnika entiteta u izradu ovog zakona nije obavezujuće, Ministarstvo je ponovo uputilo prijedlog Vijeću ministara da se ova komisija imenuje bez predstavnika entiteta, jer u sastav ove komisije već su predloženi predstavnici četiri ministarstva na državnom nivou, Ministarstva za ljudska prava, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva pravde i Ministarstva civilnih poslova, pri čemu se vodilo računa o nacionalnoj strukturi članova ove komisije. Ovaj ponovni

prijedlog Ministarstva nije ni nakon više od godinu dana čekanja i nakon više urgencija nikada uvršten na dnevni red Vijeća ministara.

Znači, opet moje pitanje mogu postaviti Vijeću ministara, predsjedavajućem Nikoli Špiriću:

'Zašto ovaj prijedlog ne pošalje u parlamentarnu proceduru?'

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi predstavnici Savjeta ministara, međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija, predstavnika sredstava informisanja, dragi gosti, evo, ja će dati svoj komentar na poslaničko pitanje koje sam u vidu odgovora dobio. Prije toga moram pročitati poslaničko pitanje da bi bilo jasno šta komentarišem. Postavio sam pitanje: 'Koliko lica u Ministarstvu bezbjednosti trenutno radi ... pod ugovorom o djelu ili ugovorom o radu, na kojim poslovima i po nacionalnoj strukturi? Tražim da mi se dostavi pregled svih ugovora o djelu ili o radu u protekle tri godine o nacionalnoj strukturi, s obrazloženjem zašto smo imali prijeku potrebu za zaključivanje takvih ugovora.'

Ugovore nisam dobio, to će odmah na početku da kažem, ali će sada još dalje da prokomentarišem. Evo, ovakav je odgovor i mislim da sam s razlogom ja postavio ovo poslaničko pitanje, a opet je ono proisteklo iz određenih potreba zaposlenih u Ministarstvu bezbjednosti i situaciji koja to pokazuje. U Ministarstvu bezbjednosti BiH trenutno po ugovoru o radu na određeno vrijeme uposleno je 28 izvršioca, od kojih je 15 zaposleno na poslovima državnog službenika, a 13 na poslovima zaposlenika ili radnika. E, nacionalna struktura zaposlenih po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme je sljedeća: 13 Bošnjaka, 11 Hrvata i 4 Srbina. To je razlog zbog čega sam ja otprilike i postavio ovo pitanje, a dalje ćemo još da vidimo suštinu. Ugovori o djelu zaključivani su u zavisnosti od potreba ovog ministarstva a trenutno je zaključeno 19 ugovora o djelu. Znači, to je trenutno. U toku 2009. godine zaključeno je 47 ugovora o radu na određeno vrijeme, od kojih 30 na poziciji državnog službenika, a 12 na poziciji uposlenika ... Da dalje sad ne čitam ovo po godinama, to toliko nije bitno, ali je bitan razlog da kažem. Za ugovore o djelu ne postoji zakonska obaveza vođenja evidencije nacionalne strukture za lica sa kojima su ti ugovori zaključeni, te se ista i nije vodila.

Možda bi bilo bolje za Ministarstvo bezbjednosti da ovaj zaključak nisu na kraju dali, jer iz ovoga se može da vidi da se na ovakav način upravo i zloupotrebljava i narušava nacionalna struktura u određenim institucijama BiH. Ovdje je vidljivo da se kroz zakon ne može ta nacionalna struktura narušiti, ali je moguće na ovakav način, odnosno sklapanjem ugovora o djelu ili ugovora o radu. Sami su priznali da se ti ugovori o radu i o djelu ne podvrgavaju nikakavoj kontroli, da rukovodilac ovog ministarstva ili nečega drugog može samoinicijativno da ...

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

MIRKO OKOLIĆ:

Zbog toga ју ја да покренем иницијативу за нову тачку dnevnog reda, а то је 'Informacija o sklopljenim ugovorima o djelu ili radu u svim ministarstvima, direkcijama, agencijama i ostalim upravnim organizacijama BiH od 1. 1. 2007. godine do 12. 5. 2010. godine, i то по nacionalnoj strukturi, školskoj spremi, radnom mjestu i trajanju ugovora'. Dostaviću то сада kad napišem.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je уваženi zastupnik Željko Kuzmanović.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, уваženi gosti, na моје посланичко пitanje postavljeno на 73. sjednici Predstavničkog doma које гласи - Шта је Министарство комуникација и промета у BiH подузело поводом крађе službenog vozila марке Pasat која се десила крајем прошле године и које у trenutku nestanka vozila bio задужен за наведено vozilo и темељем којег акта - добио сам одговор на пitanje, односно на први дио пitanja сам добио decidedan одговор. Dakle, uredno је prijavljena krađa MUP-у Kantona Sarajevo. Ovdje se vidi da је krađa izvršena u ul. Konak bb, односно u neposrednoj blizini Franjevačkog samostana u Sarajevu. Međutim na drugi dio pitanja, 'ко је, u trenutku nestanka vozila, bio задужен за наведено vozilo и темељем којег акта', оvdje se navodi da је то гospodin Gagulić, шef kabinetа ministra, i да се у Министарству комуникација и промета službena vozila ne dodjeljuju na upotrebu posebnom odlukom već се користе prema službenim потребама.

Pošto je prilično nejasno којим актом је гospodin Gagulić, односно у које službene svrhe је коришћено vozilo, jer ја из ovог jedino могу да zaključim да је гospodin Gagulić у ноћи petak na subotu, 4. na 5. decembar, bio vjerovatno u službenoj posjeti Franjevačkom samostanu, ја ју поновити други дио пitanja i tražiti od ovog ministarstva да mi se dostavi у које službene потребе је коришћено ово vozilo?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je уваžena zastupnica Nermina Zaimović-Uzunović.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Hvala lijepo, predsjedavajući.

Kolegice i kolege, cijenjeni gosti, ja sam na 71. sjednici ovog doma, dakle 3. februara ove godine, postavila sljedeće poslaničko pitanje: 'Šta je u domenu svojih nadležnosti uradilo Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH u oblasti zaštite okoliša od zagađenja koje je rezultat rada preduzeća investitora na cijeloj teritoriji BiH?'

Prvo ću da kažem da sam relativno brzo dobila ovaj odgovor i zahvaljujem se na ažurnosti. Međutim, što se tiče sadržaja, ja u stvari nisam ništa dobila, nisam nikakav odgovor dobila. Naime, ja sam dobila odgovor da postoji ... u okviru sektora 'Odsjek za okoliš'. To smo mi znali, mogli smo to pročitati s web stranice da postoji. Drugo, šta su nadležnosti, odnosno šta su poslovi. I to smo znali. Znači, ja nisam pitala ono što mogu da pročitam, pitala sam šta su oni uradili na konkretnim stvarima. Nažalost, odgovor koji sam dobila nije ni izdaleka ... zadovoljavajući. Dakle, apsolutno nisam dobila nikakav odgovor. Dobila sam da implementaciju međunarodnih sporazuma vrši po određenim zakonima i procedurama Federalno ministarstvo, odnosno Ministarstvo RS-a, što nisam ni pitala, dakle, i što mislim da je potpuno poznato. I baš s tog stanovišta što mi je poznato, pitala sam šta je urađeno na ovom državnom nivou.

Dakle, oni koji su odgovorili ili su mislili, prvo, postoji mogućnost da su mislili da mi pojma nemamo da oni postoje i da treba da nas informišu da postoje. A druga mogućnost, i koju ja cijelim iz ovoga što sam dobila, da oni nisu uradili ništa pa nemaju šta ni odgovoriti.

Ja zbog toga sa žaljenjem konstatujem da neću više pitati ovo, jer očigledno ću dovesti neke ljudе u ovom ministarstvu u nezgodnu situaciju da moraju napisati da nisu ništa uradili ako nisu, ako jesu oni će se valjda sami oglasiti i reći šta su to uradili u proteklom periodu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, članovi Vijeća ministara, pozdravljam vas.

Ja sam na jednoj od prethodnih sjednica postavio pitanje rukovodstvu Agencije za lijekove u smislu poštivanja, odnosno, nepoštivanja odredaba članova Zakona o lijekovima. I moram biti iskren da sam ja zadovoljan odgovorom, odnosno detaljnim i iscrpnim odgovorom od strane direktorice Agencije za lijekove i u tom odgovoru zapravo se samo potvrđuje moje pitanje, odnosno težnja za dokazivanje da se ne poštuju odredbe Zakon o lijekovima.

Naime, u članu 65. Zakona o lijekovima gdje su definisani dodatni uslovi za obavljanje prometa lijekova na veliko propisani su osnovni i dodatni uslovi. I direktorica potvrđuje zapravo da se ne poštuju odredbe zakona u smislu da oni pravni subjekti koji žele da se bave prometom lijekova na veliko trebaju imati zaposleno odgovorno lice za stavljanje lijeka u promet koje je odgovorno za kontrolu kvaliteta svake uvezene serije lijeka, u skladu sa izdatom dozvolom za stavljanje u promet lijeka, i pod b) imati zaključen ugovor sa laboratorijom za lijekove u skladu sa odredbama člana 79. Zakona. Veliki broj pravnih lica, odnosno nosilaca dozvola za promet lijekova na veliko kao i promet na veliko medicinskih sredstava nisu uskladila svoju organizaciju

niti poslovanje sa odredbama ovog zakona. Znači, Agencija nije primijenila zakonske odredbe da to sankcioniše. Da li je to gledanje kroz prste nekima veledrogerijama u BiH i koji su motivi za tako nešto? Ja će vjerovatno u nastavku ove tačke dnevnog reda postaviti dodatno zastupničko pitanje.

Zatim u članu 80. stav (4) kaže se da uslovi, okolnosti i postupak angažiranja ovlaštene laboratorije za potrebe kontrole kvaliteta lijekova potrebno je da direktor Agencije, prije zaključivanja ugovora sa ovlaštenim laboratorijama, zapravo traži saglasnost Stručnog vijeća, odnosno uslov, okolnosti i postupak angažiranja ovlašćene laboratorije za potrebe kontrole kvaliteta, te način vođenja evidencije o kontrolama provedenim na ovaj način. Pa, kad Stručno vijeće usvoji predloženo, pristupiti potpisivanju ugovora koji mora biti u skladu sa odredbama dokumenta koji je propisan od strane Stručnog vijeća, što nije slučaj nažalost sa potpisanim sporazumom sa jednom od laboratorija iz Beograda.

I naravno, pitanje farmaceutske inspekcije. Očigledno je da se sve aktivnosti svode na to da se određene persone uhljebe, da tako kažem, u sastav Agencije za lijekove što svakako može imati vrlo negativne posljedice po pitanju kontrole kvaliteta farmaceutskih proizvoda koji su preplavili BiH na jedan vrlo sumnjiv način.

Stoga će u nastavku ove tačke dnevnog reda postaviti dodatno pitanje upravo Vijeću ministara.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešlagić, kojeg nema; ... Sljedeći je uvaženi zastupnik Lazar Prodabnović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, pridružujem se ostalim kolegama i čestitam na preuzetoj dužnosti predsjedavajućeg Predstavničkog doma.

Htio bih da komentarišem moj odgovor na pitanje koji sam dobio od strane Fonda za povratak. Najprije zahvaljujem Savjetu ministara i Fondu za povratak na detaljnoj informaciji. Takođe, izražavam nadu da ukoliko bi se radila revizija učinka značajnih uloženih sredstava da bi ona opravdala uložena sredstva za povratak građana BiH u svoja ranija mjesta življena i stvaranja uslova za održiv povratak.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, upravo je stigao uvaženi zastupnik Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Zahvaljujem se.

Ja se izvinjavam, pravo da vam kažem u ovim materijalima ... nisam dobio odgovor pa sam otišao i našao sam ... odgovor i zahvaljujem se na odgovoru iako sam ga znao.

Ja sam postavio pitanje: 'U koliko se slučajeva u ovom parlamentu pri glasanju desilo entitetsko glasanje?' Dobio sam odgovor da se koristim web sajtom jer tamo imaju svi podaci. Ja moram odmah da kažem hvala na sugestijama. Upravo, koristeći web sajt na web sajtu nema vrsta glasanja, odnosno da li je to entitetski propust ili nije entitetski propust. I zbog toga ja sam malo tražio odgovor da bismo mogli da potenciramo pitanje entitetskog glasanja. Nažalost, ja nisam dobio odgovor, što drugim riječima tvrdim da vaša sugestija da se ide na web sajt da bi se dobili ovi elementi nije korektna, nije tačna.

I evo, ja sam zadovoljan odgovorom jer je odgovor, ali nisam dobio odgovor na svoje pitanje.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Okolić je već komentirao. Je li ovo prijava za naredni?

MIRKO OKOLIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Ok. Komentar drugog pitanja, izvolite. Uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Takođe, i moje čestitke na ovoj primljenoj dužnosti i želim Vam da uspješno obavljate do kraja ovog mandata.

Ja sam dobio dva odgovora. Zbog toga dva komentara.

Postavio sam pitanje:

'Da li je Upravna inspekcija Ministarstva pravde ikada do sada izvršila kontrolu zakonitosti sklapanja ugovora o radu ili djelu na određeno vrijeme u Ministarstvu bezbjednosti? Ako jeste da mi da tu informaciju, ako nije kada to misli.'

Evo kakav sam odgovor dobio. Upravna inspekcija Ministarstva pravde BiH ne vrši kontrolu zakonitosti sklapanja ugovora o djelu iz razloga što je ugovor o djelu ugovor obligacionog prava, a ne radnog prava. Znači, još jedna mogućnost da se zloupotrijebi nacionalna struktura na osnovu, evo, ovakvih mogućnosti. Kaže: 'Upravna inspekcija nije izvršila do sada upravni inspekcijski nadzor u Ministarstvu bezbjednosti BiH iz razloga što u Upravnom inspektoratu radi jedan mali broj ljudi, odnosno sa smanjenim kapacitetom, (radi samo jedan inspektor na oko 24 hiljade zaposlenih u organima uprave, od predviđenih pet inspektora).' Znači, smanjen je broj, pa onda u zagradi 'samo jedan inspektor na 24 hiljade zaposlenih'. To govori da ovo nije slučajno, ovo je sigurno smisljeno jer ne popuniti ova radna mjesta zbog razloga koje sam maloprije postavio je diskutabilno i vjerovatno će se iz ovoga nešto izrobiti.

'Shodno gore navedenom ..., čim se stvore uslovi i popuni Upravni inspektorat izvršiće se ... inspekcijski nadzor nad primjenom propisa o radu, po službenoj dužnosti, u Ministarstvu bezbjednosti BiH. O nalazima Upravnog inspektora bićete blagovremeno obaviješteni, ukoliko bude popunjeno ovaj inspektorat'.

Obzirom da o tome još nema ni priče, ni mogućnosti da se on popuni vjerovatno za jedno pola godine, ja neću biti nikada o ovome obaviješten i vjerovatno ću zbog ovog svog nezadovoljstva na ovakav odgovor i na ovakvo činjenično stanje u ovom inspektoratu morati još neke inicijative pokrenuti.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Završili smo sa komentarima dobivenih odgovora.

Prelazimo na:

b) Nova zastupnička pitanja

NIKO LOZANČIĆ:

Prvi je uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ... čestitke na Vaše preuzimanje dužnosti predsjedavajućeg.

Želim ovdje danas da postavim dva pitanja. Jedno je pitanje u vezi Javnog preduzeća Geodetski zavod i ono glasi:

'Kako i zašto se desilo da Komisija za popis državne imovine i Vijeće ministara BiH, (predsjedatelj je gospodin Zvonimir Kutleša) ... imovinu Javnog preduzeća Geodetskog zavoda BiH u popis državne imovine?

Prvo, upis u vlasnički list ZK uloška jasno ukazuje da je pomenuto preduzeće, kao i svi drugi privredni subjekti, vlasnik svojih nekretnina sa 1/1 vlasništvo. Imam i prilog izvata.

Drugo, kako je Vijeće ministara zaključilo svojim zaključkom donesenim na 70. sjednici Vijeća ministara, održanoj 19. 11. 2004. godine, a povodom informacije o aspektima implementacije člana 29. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave, ... konstatovalo, citiram šta je konstatovano, dakle: 'Radi se o javnom preduzeću, a ne organu uprave ... te se greškom našlo u stavu (1) člana ... Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH.' Dajem prilog: Izvještaj o radu Vijeća ministara.

I treće, ... Pravni odjel ... Visokog predstavnika svojim aktom broj 0032010 i ... od 2. marta 2010. godine upućenog u Komisiju za državnu imovinu dalo je pojašnjenje o upisu imovine iz formalnih razloga ali je pojašnjenje da se radi o privrednom subjektu što podrazumijeva i brisanje istog iz popisa ove imovine. I tu dajem priloge akta ... Ureda visokog predstavnika.

I četvrti, da li su članovi Komisije za popis državne imovine Bakšić Mirza, Kemo Arnautović i Luka Knežević bili uposlenici ovog preduzeća? Gospodin Bakšić je bio tehnički direktor.

Znači, delegiram pitanje:

'Kada će Komisija postupiti po dopisu Javnog preduzeća Geodetski zavod BiH od 7.1.2010. godine, ispraviti očitu grešku, te obavijestiti o tome ovaj dom ali i privredne subjekte i time konačno omogućiti ovom preduzeću nesmetan postupak prenosa prava osnivača, u skladu sa zaključkom Vijeća ministara i odlukama o preuzimanju Javnog preduzeća Geodetski zavod BiH iz marta prošle godine?'

I drugo pitanje:

'Na osnovu akta A-86/10 od 25.3.2010. godine Tužilaštva BiH vidi se da je gospodin Mladen Božović, direktor Fonda za povratak BiH, trenutno pod istragom pomenutog tužilaštva a zbog osnovane sumnje o počinjenim krivičnim djelima ... više lica protiv kojih je SIPA, po službenoj dužnosti, podnijela devet krivičnih ... Predmet je ... razloga prebačen u Posebni odjel ogranicovanog kriminala. Samo jedan od dokaza je nezakonita isplata u iznosu od 2.000 eura na ime,

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

SELIM BEŠLAGIĆ:

na ime', evo završavam, 'posdiplomskog studija u Novom Sadu imenovanom o čemu je svoje mišljenje dao i Ured za reviziju BiH. Drugo je dokaz pismo Transparency international BiH Vijeću ministara o krivičnim djelima ... krivičnim postupcima koje je počinio gospodin Mladen Božović.'

Postavljam pitanje:

'Kako je Vijeće ministara moglo ponovo imenovati ovog gospodina na mjesto direktora ove organizacije? .../ne razumije se/...'

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kao što sam obećao, evo ja postavljam pitanje Vijeću ministara i Ministarstvu civilnih poslova kao nadležnom ministarstvu.

Prvo:

'Šta će Vijeće ministara uraditi prema odgovornim u Agenciji za lijekove zbog nepoštivanja Zakona o lijekovima u smislu zastupničkog pitanja i dobivenih odgovora, jer je očigledno kršenje odredaba Zakona o lijekovima?'

I drugo:

'Vijeće ministara je dalo saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za lijekove. U Agenciju za državnu službu BiH je dostavljen potpuno drugačiji tekst Pravilnika od strane direktora Agencije za lijekove. Pitanje: Na koji način će sankcionisati ovako nezakonito ponašanje direktora jer je očigledno da se radi o falsifikatu?'

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući. Prije svega čestitke na izboru i želja za uspješnim radom u vođenju našeg parlamenta.

Ja bih danas postavio sljedeće poslaničko pitanje. Ono se upućuje Ministarstvu pravde BiH. S obzirom da ... je ovaj dom na 73. sjednici, održanoj 13. 3. ove godine, dakle prije dva mjeseca, na moj prijedlog Predstavnički dom je podržao zaključak kojim se zadužilo Vijeće ministara da uradi i u parlamentarnu proceduru uputi *Zakon o lustraciji BiH*, znači, ja pitam Ministarstvo pravde i ministra:

'Da li je pripremilo *Nacrt zakona* i kada će i da li će se isti naći u parlamentarnoj proceduri?'

Drugo pitanje je pitanje za Vijeće ministara i Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH a ono je izazvano informacijom da su sredstva informisanja objavila informaciju da su neki od poslanika, da ne govorim sada ime, koristili tzv. službeni stan i da ima određenih problema, pa se vode neki postupci itd. To je za mene bila jedna nova informacija i zbog toga ja postavljam pitanje:

'Da li Parlamentarna skupština BiH ima stanove u svom vlasništvu, ima li kriterije za dodjelu tih stanova i ko koristi te stanove? Isto to pitanje je i za Vijeće ministara: da li i Vijeće ministara raspolaže sa stanovima, ... ko koristi te stanove i na osnovu kojih kriterija se ti stanovi dodjeljuju?'

I sljedeće, htio bih iskoristiti priliku da iniciram donošenje deklaracije, jedne deklaracije koju nudim ovoj Parlamentarnoj skupštini BiH, a radi se o 'Deklaraciji o osudi masovnog kršenja ljudskih prava civilnog stanovništva u Cazinskoj krajini 1950. godine i zločina počinjenih od strane nadležnih vlasti Jugoslavije, odnosno FNRJ'. Deklaracija se poziva na sve rezolucije ... Vijeća Evrope o mjerama na razgradnji nasilja bivših komunističkih totalitarnih sistema. Također, poziva se na Rezoluciju Evropskog parlamenta od aprila 2009. godine o evropskoj savjesti i totalitarizmu. A, između ostalog, samo želim jednu stvar ovdje da naglasim iz ove deklaracije, koju će poslanici imati priliku da vide, da tadašnje mjere samovoljnog hapšenja, zatvaranja bez suđenja, tiranije i ugnjetavanja stanovništva Cazinske krajine koje je poduzimala država nisu imale nikakvu pravnu osnovu u jugoslovenskim zakonima, međunarodnom pravu i međunarodnim običajima. Masovana hapšenja, likvidacije, nezakonite presude, neopravdano vođenje sudskih procesa, deportacije, loše postupanje sa uhapšenim, krađa i uništavanje privatne imovine, namjerno nametanje civilnom stanovništvu uslova života sračunatih da ih se dovede do fizičkog i mentalnog uništenja – predstavljaju nelegalne, nelegitimne postupke tadašnje državne i

partijske vlasti. ... Tekst ove deklaracije je ovdje a ona se pojavljuje sada upravo na 60-tu godišnjicu, znači 5. i 6. maja 1950. godine je poznata Cazinska buna bila – i ona se pojavljuje na 60-tu godišnjicu od obilježavanja dešavanja u Cazinskoj krajini.

Zahvalujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvalujem.

Sljedeći se uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, poštovani predsjedavajući.

Naravno, i moje čestitke za preuzimanje dužnosti.

A ovo što će sada pokrenuti inicijativu nije za čestitati, ovo je za sramotu i bruku i tražim da se na narednoj sjednici Predstavničkog doma da Predstavničkim dom preuzme na sebe ulogu da se zaista vidi šta radi Uprava za indirektno oporezivanje. Svjedoci smo, zapravo nisam svjedok, malo imam informacija, ali ono što sam prikupio iz medija vidim da je tamo oko 2.000 automobila koji trebaju da idu u navodno neku reciklažu.

Ja postavljam pitanje:

'Ima li i jedno auto ispravno koje bi trebalo ići na licitaciju pa da se ne ošteti budžet, a već je do sada oštećen za nekoliko desetina hiljada ili stotina hiljada maraka što se plaćala, kako se to zove, ležarina i zakup prostora gdje su oni skladišteni? I prosto je nevjerojatno da od 2.000 automobila ne može neko utvrditi ima li 10 ispravnih, pa da neko ima koristi. Evo, ne mora Parlament, evo ne moraju institucije BiH, ali da poklonimo nekoj humanitarnoj organizaciji, bolnici, Crvenom krstu, ne znam ni ja kome. Što ta gospoda svoja auta privatna ne da na reciklažu?'

Druga stvar, evo čekamo pa sam možda i ja doprinio, da skinem ono ograničenje za uvoz automobila sa sedam na neograničeno, pa ćemo ovdje imati svako smeće. Svi su ti postupci završeni u prvostepenom i drugostepenom postupku pred institucijama. Auta su legalno oduzeta i niko više ne raspolaze, nema pravo. Kojim načinom su dovožena, kako je to sve bilo, da ne ulazim, zato tražim informaciju da je dobijem: ko se sve bavio nekakvim nelegalnim uvozima jer su ta auta bila i kod kriminalaca, lopova, mafije, jer niko drugi to nije, da je bilo poštено već bi korisnici bili poznati. Dakle, da ovaj parlament preuzme na sebe odgovornost i ne da formira ad hoc komisiju od strane političara, nego – evo prvi put da i ja upotrijebim u ovom parlamentu na kraju mandata, mada se naježim kada čujem riječ ekspert a rezultati im nula, svaki ovdje neki ekspert za nešto – hajmo da formiramo ekspertsку grupu stručnjaka mašinske, elektro struke, saobraćajne, ko može utvrditi koje auto ispunjava uslove da se nađe na cesti u voznom stanju, a ne na otpadu i reciklaži. I da opet budžet BiH, uz ovih dodatno, koliko je, na desetine i stotine hiljada maraka već oštećen plaćanjem ležarine tamo i skladištenja, na otvorenom naravno da će auta biti uništена od vremenskih prilika, i sada to treba sve uništiti. Pa ja pitam gdje ćete to uništiti, čak i kada bi imali takve mogućnosti, nego da tražimo, imam inicijativu, kada dođe ta tačka dnevnog reda, sve informacije od svakoga i da kažemo da imamo Institut za saobraćaj, imamo institute razne naše, imamo izvanredne stručnjake i da oni kažu da ova auta mogu ići, ispunjavaju uslove da se nađu na cesti, mogu ići na tender za prodaju pa da barem nešto imamo koristi. A ne, ko god dođe, samo oštećuje ovu zemlju, kao što imam već onu inicijativu oko onih

tužilaca: izgubili sve procese i sada opet mi moramo plaćati, a u budžetu nememo predviđene marke za to. Zato pokrećem tu inicijativu, dobićete u pismenoj formi.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Lejla Klokić.

LEJLA KLOKIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, cijenjeni članovi Vijeća ministara i gosti, ja u stvari neću podnijeti poslaničko pitanje već podnosim jednu inicijativu za stavljanje na dnevni red tačke koja bi glasila na sljedeći način: 'Razmatranje izvještaja o stanju iseljeništva, položaj i problemi sa kojima se susreću, učenje maternjeg jezika, očuvanje kulture, sa prijedlogom mjera za razvoj odnosa BiH sa dijasporom'.

Razlozi zbog kojih podnosim ovu inicijativu leže u činjenici da mi smo jedna od zemalja koja ima najbrojniju dijasporu u svijetu u odnosu na ukupan broj stanovnika. Prema zvaničnim podacima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, govori se da u inostranstvu živi oko milion i 350 hiljada osoba bosanskohercegovačkog porijekla, odnosno preko jedne trećine ukupne bosanskohercegovačke populacije. Također, često u domaćoj javnosti i u dijaspori se spominje kako dijaspora šalje ogromne sume novca u BiH. Također, spominje se da u dijaspori postoji veliki broj stručnjaka bosanskohercegovačkog porijekla koji su spremni da svojim znanjem i stručnošću doprinesu ili su već na određen način doprinijeli razvoju raznih oblasti u BiH.

Isto tako razlozi za ... podnošenje ove inicijative leže u činjenici da Parlamentarna skupština BiH nikada nije dobila nikakav zvanični izvještaj o stanju u ovoj oblasti, te da će se u periodu od 21. do 23. marta ove godine u organizaciji Svjetskog saveza diaspore BiH održati 5. kongres bosanskohercegovačke diaspore. Stoga ja dostavljam ovu navedenu inicijativu i tražim da se uvrsti kao tačka dnevnog reda naredne sjednice.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući, i sa zakašnjenjem i ja Vam čestitam na preuzimanju uloge predsjedavajućeg i želim uspješan rad do kraja mandata.

Kolegu Nanića podržavam na ovoj inicijativi oko Cazinske bune, a smatram da bi mi trebali što hitnije ovdje uputiti *Zakon o lustraciji*, jer lustracija rješava sva ta pitanja. Eh, u tome bi jedino bio problem što bi neke stranke ostale bez kadrova, ne bi imao ko raditi.

Moje prvo pitanje je za Ministarstvo saobraćaja i komunikacija BiH i Federacije BiH. Više puta sam postavljao ovo pitanje, kao i kolega Nanić što je postavljao, međutim do sada nije bilo nikakve realizacije na terenu. A pošto je došlo do promjene menadžmenta u Željeznicama Federacije BiH, opet postavljam ovo pitanje. Tražim od resornog ministarstva da mi odgovori:

'Šta se do sada uradilo i šta planira uraditi da se USK cestovno i željeznički poveže sa ostalim dijelovima BiH, glavnim gradom Sarajevom, susjednim državama i EU?'

Mi smo kapija Evrope, a vjerujte slijepo smo crijevo.

'Kada će ovo ministarstvo rekonstruisati i pustiti u promet željezničku prugu USK: Bihać do Hrvatske i Sarajeva kako bi se USK i Krajina željezničkim prometom uvezalo sa Sarajevom i susjednim državama?'

Vjerujte, pruga je tako zapuštena da je ono ružno pogledati u 21. vjeku, signalizacija nije uredu, opasnost svaki dan, niko ništa ne poduzima, a budžet Federacije svake godine ogromna sredstva ulaže u subvenciju željeznica, čak se dižu i krediti, a ništa se ne ulaže u Unsko-sanski kanton.

O koridoru i brzoj cesti sam pričao. Također, znači nigdje nas nema Krajišnika, očito da mi smo Krajišnici jedino odsječeni od centra, slijepo crijevo u državi i kakva se to nama poruka šalje, izgleda, richtung Croatija, Hrvatska. Treba otvoreno i jasno, glasno reći - ne ulaže se u to. Krajišnici jasno, glasno pričaju, a smatram da to treba kazati ovdje da oni koji rade planove cesta da se urade jer nama treba četiri-pet sati do Sarajeva. Znamo, da ne pričam sa ekonomskog aspekta, gdje nema dobrih komunikacija, puteva, željeznica, da nema ni ulaganja, investicija, nema privrede, nema tu ni kvalitetnog života.

Od Ministarstva komunikacija i saobraćaja još tražim da mi odgovori na moja pitanja o budućim planovima, znači cestovno i željezničko uvezivanje USK sa ostalim dijelovima BiH i zemalja u okruženju.

I drugo pitanje je Vijeću ministara i Agenciji za intelektualno vlasništvo BiH:

'Kada ističe mandat direktora Instituta za intelektualno vlasništvo i da li je Vijeće ministara pokrenulo proceduru za konkurs za ovu instituciju? Kakva je nacionalna struktura uposlenih u Mostaru, Banja Luci i Sarajevu? Koja organizacija ima licencu, rješenje za nadležnost za autorska prava?'

Bio sam u kontaktu sa nizom bh. autora iz sfere ovoga života, koji se bave ovim poslovima. Svi kažu da u ostvarivanju autorskih prava vlada velika konfuzija i da je neuređena oblast kao i u drugim oblastima. Ovu konfuziju priznala je i sama direktorica Instituta za intelektualno vlasništvo u svojoj zvaničnoj prezentaciji na Javnoj raspravi o Zakonu o autorskom pravu i Zakonu o kolektivnom ostvarivanju prava, održanoj pred ovim parlamentom. Zašto postoji konfuzija kada je upravo Institut za intelektualno vlasništvo nadležan za nadzor zakona iz

sfere autorskog prava? S kojom organizacijom ... treba da zaključi ugovore kojima reguliše autorska prava, kako bi se ispunili jedan od uslova dozvole koju dobijaju od RAK-a?

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

SADIK SADO BAHTIĆ:

Evo odmah. Posebno imam primjedbi na nacionalnu strukturu, to sam postavio pitanje:

'Ima informacija da neki ljudi ne rade svoj posao u skladu sa nadležnostima, a neki čak i ne dolaze nikako na posao, a uredno primaju platu.'

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolege, uvaženi gosti, i ja se pridružujem čestitkama i željama za uspješan rad predsjedavajućem Lozančiću nakon izvršene rotacije.

Ja imam danas jedno poslaničko pitanje i jednu inicijativu. Pitanje je ministru prometa i komunikacija u Vijeću ministara:

'Po kojim propisima, kakvim kriterijima i po čijoj odluci je izvršena raspodjela sredstava od profita i licenci GSM operatera u Federaciji BiH za 2008. i 2009. godinu po kantonima i općinama i ko je predlagao projekte koji će se finansirati iz tih sredstava?'

Na postavljanje ovoga pitanja potaknut sam saznanjem da je krajem 2009. godine Federalno ministarstvo prometa i komunikacija rasporedilo oko 50 miliona KM iz sredstava od profita i licenci GSM operatera u Federaciji za finansiranje projekata izgradnje i saniranja putne infrastrukture od kantonalnog značaja na području općina u Federaciji BiH. Pouzdano znam da su ova sredstva namijenjena za Unsko-sanski kanton raspoređena bez bilo kakvih prioriteta, da općine nisu na to imale bilo kakvog uticaja, da su predlaganje projekata vršili dužnosnici Kantonalnog odbora SDA i da je za implementatora projekta određena Kantonalna direkcija za ceste, iako među projektima nije kandidiran niti jedan projekt od kantonalnog značaja. Radi se o projektima seoskih privatnih i izbornih puteva do kuća i sela stranačkih dužnosnika i aktivista, a regionalnim cestama Unsko-sanskom kantonu se ne može proći od klizišta, rupa i zakrpa. Sličan plan rasporeda pripremljen je i za 2009. godinu, a projekti se planiraju realizirati u predizbornu vrijeme.

Drugo, znači inicijativa Federalnom pravobranilaštvu i pravobranitelju za hitno poduzimanje mjera na zaštiti imovine „Agrokomerca“ od nezakonite prodaje koju je svojim zaključkom od 5. 4. ove godine i određivanjem drugog ročišta za usmeno javno nadmetanje zakazao Općinski sud u Velikoj Kladuši za 20. 5. 2010. godine. Radi se o izvršnom predmetu na

zahtjev firmi „Lijanovići“ - Široki Brijeg, „Triglav BH osiguranje“ - Sarajevo, CIRCLE International - Međugorje, te o grupi od 97 radnika „Agrokomerca“ sa izvršnim presudama za potraživanje po osnovu neisplaćenih plaća. U pitanju je prodaja kompleksa prehrambene i mesne industrije, te prodaja benzinske pumpe u centru Velike Kladuše. Odgovorno tvrdim da u ovim radnjama ima elemenata organiziranog kriminala od fiktivnih potraživanja do sprege između advokatskog lobija i suda u cilju da advokati putem prodaje najatraktivnije preostale imovine „Agrokomerca“ naplate basnoslovne sume novca na ime zastupanja pred sudom, a da unaprijed poznati kupci do atraktivne imovine dođu za simboličan novac. Smatram da nema nikakvog opravdanja na ovakav kriminogen način zadavati smrtonosni udarac najatraktivnijem prehrambenom kompleksu u BiH u vrijeme dok sudovi u BiH godinama nisu rješavali tužbe dioničara, dok Vlada Federacije nikada nije implementirala presudu Doma za ljudska prava i dok se u Strazburu u završnoj fazi vodi proces dioničara „Agrokomerca“. Pozivam federalnog pravobranitelja da po službenoj dužnosti poduzme mjere na zaustavljanju ovog izvršnog postupka, jer će u suprotnom nastupiti štete sa nesagledivim posljedicama.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, uvaženi gosti, na početku čestitke gospodinu Lozančiću u povodu preuzimanja dužnosti predsjedavajućeg Kolegija Doma, sa željom za uspješan rad.

Moje pitanje upućujem Vijeću ministara BiH. Ono glasi:

'Da li je Vijeće ministara ovlastilo nekog od ministara za članstvo u Upravnom odboru Regionalne škole za javnu upravu i koga? Da li su imenovani predstavnici BiH za rad u operativnim strukturama Regionalne škole za javnu upravu, shodno ratificiranom Ugovoru o uspostavi Regionalne škole za javnu upravu i po kojim kriterijima? Da li su uspostavljeni mehanizmi adekvatnog izvještavanja, predstavljanja i sudjelovanja BiH u ovoj regionalnoj inicijativi?'

Kratko obrazloženje:

Sporazum o osnivanju pomenute škole su dosad ratificirali parlamenti BiH, Albanije, Crne Gore i Makedonije. U toku je ratifikacija u Hrvatskoj i Srbiji i očekuje se da se proces okonča do kraja juna ove godine. Za upravljanje školom se od zemalja potpisnica očekuje imenovanje članova novog Upravnog odbora u rangu ministara za upravu ili direktora za evropske integracije ili ljudske resurse. Škola je otvorena za obuku državnih službenika iz cijele regije u oblastima evropskih integracija, reforme javne uprave, strateškog planiranja, budžetiranja i drugo. Za BiH je škola bitna u kontekstu regionalne saradnje i predstavljanja BiH prema regiji i EU.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene koleginice i kolege poslanici, poštovani gosti, moje pitanje upućeno je nekoj od institucija koja bi mogla da da odgovor za nedavno pisanje u medijima o tome da je u BiH prisutan jedan broj fiktivnih firmi koje su imale fiktivan povrat PDV-a. I zanima me da li su istražne institucije, bilo u Upravi za indirektno oporezivanje, SIPA-i ili tužilaštvu, otkrile o kojim se firmama radi i koliki iznos sredstava je po ovom osnovu, za koliki iznos sredstava je oštećen Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje?

Naime, zloupotrebe u smislu fiktivnog povrata PDV-a nisu novina koja se pojavljuje u BiH, prisutna je sigurno i u drugim zemljama, ali suština je kako stvoriti mehanizam da se onemogući ovakav način zloupotrebe povrata sredstava i velikih finansijskih šteta koje se nanose državi BiH.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo, ja ću postaviti dva pitanja Savjetu ministara BiH, Ministarstvu pravde BiH.

'Zašto Upravni inspektorat Ministarstva pravde BiH već dvije godine radi bez glavnog upravnog inspektorata i zašto nije raspisan konkurs za popunjavanje mesta glavnog upravnog inspektora u predviđenom zakonskom roku?'

I drugo: 'Da li je tačno da pomoćnik ministra u Sektoru za upravu Ministarstva pravde BiH obavlja istovremeno tri funkcije, odnosno funkciju pomoćnika ministra za upravu, potom funkciju glavnog upravnog inspektora, te funkciju inspektora? Ukoliko je navedeno tačno, radi se o narušavanju načela inkompatibilnosti te o sukobu interesa u datom slučaju, postavljam pitanje:

'Koje mjere će se preduzeti na otklanjanju navedenih nepravilnosti?'

U prilogu dostavljam i određene akte Ministarstva pravde BiH kojima potkrepljujem činjenice navedene u ovom mom pitanju.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Vesna Šain.

VESNA ŠAIN:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Moje pitanje upućujem Savjetu ministara:

'Kada će Savjet ministara izraditi i dostaviti u parlamentarnu proceduru *Prijedlog zakona o volontiranju i Prijedlog zakona o zaštiti životne sredine?*'

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Moje pitanje upućujem Vijeću ministara a odnosi se na stav ovog doma i Ustavnopravne komisije povodom održavanja Javne rasprave o Prijedlogu zakona o autorskim i srodnim pravima i Prijedlogu zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava kada smo od Vijeća ministara zatražili dostavljanje izvješća o provedbi važećeg Zakona o autorskom pravu, „Službeni glasnik“ br. 7/2, 32/2 i 76/6, sa ocjenom stanja u tom području. Dobili smo jedno izvješće koje potpisuje Institut za intelektualno vlasništvo čiji sadržaj uopće ne odgovara na onaj zaključak koji je ovaj dom postavio. Dobili smo neka anketna pitanja i odgovore nekih elektronskih medija, a ne ocjenu stanja i potrebite mjere koje je potrebno provesti u ovoj vrlo važnoj oblasti.

Kako iz priloženog izvješća nisam mogao dokučiti ništa o zaista realnom stanju u oblasti autorskih prava, moje pitanje ponavljam i dopunjujem:

'Koliko se u BiH, a posebno po entitetima, provode i poštuju odredbe ovog zakona? Koliki je procenat piratstva po kategorijama u BiH?'

Tražim od Vijeća ministara da ono usvoji i razmotri ovo izvješće sa prijedlogom mjera i donese ocjene i prijedloge kako da se stanje u ovoj oblasti popravi a, podsjećam, stanje je zaista loše, da ne upotrijebim neku drugu riječ.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, i ja ću na početku, prije nego što Vama poželim uspješan mandat do kraja mandata ove Parlamentarne skupštine, da se i zahvalim kolegi Živkoviću na posvećenosti u vođenju

Predstavničkog doma u Parlamentarnoj skupštini BiH u prethodnom periodu i da mu poželim puno uspjeha u budućem životu i radu. Može li tako? Naravno, uz želje da Vam ovaj mandat do kraja mandata ove Parlamentarne skupštine prođe sa što je moguće manje problema i što više uspješnosti i Vašeg i našeg zajedničkog rada.

Predsjedavajući, ja rijetko koristim instituciju poslaničkih pitanja, ali sam za poslaničko pitanje bilainicirana odgovorima na poslanička pitanja koja su uvažene kolegice i kolege postavljali u prethodnom periodu. I evo, dozvolite samo prvo jedan kratak komentar u jednom odgovoru na jedno poslaničko pitanje koje je kolega Rifat Dolić postavio, gdje stoji u odgovoru da smo se obratili ministarstvima finansija oba entiteta sa molbom da sugerišu odgovor. Dakle, terminologija je zaista izvan komentara. Molba, dakle Vijeća ministara entitetima, odnosno ministarstvima, da sugerišu odgovor, pa kada dobiju onda će možda poslanik i dobiti odgovor na pitanje.

Međutim, moje pitanje koje ču postaviti vezano je za odgovore na postavljena pitanja koleginice Ljiljane Milašin i kolege Adema Huskića, a odnose se na obaveze provođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i donošenju odgovarajućih odluka u resoru Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, odnosno ukidanja administrativnih zabrana za uvoz polovnih automobila na tržište BiH. I, u odgovoru, kako se moglo pročitati, u 90% odgovora na oba pitanja koji su potpuno identični i 10-tak% koje se razlikuje, odnosno dodato u jednom odgovoru od ova dva postavljena pitanja, imamo između ostalog i potencijalni problem na koji želim upozoriti i zbog čega iniciram od strane Vijeća ministara i odgovor:

'Šta će učiniti da koordinira aktivnosti između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, između Ministarstva transporta i komunikacija BiH, Instituta za standardizaciju BiH od koga se očekuje ispunjavanje obaveza koje se odnose na homogolizaciju? ... Dakle, šta će učiniti na koordiniranju aktivnosti ovih institucija kako bi se ispoštovale obaveze sporazuma koje BiH ima i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU?'

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Prvo, želim da se svim poslanicima, stručnom osoblju i svim onim koji su bili involvirani u radu Parlamenta u proteklih osam mjeseci zahvalim na saradnji, da se pogotovo zahvalim Proširenom kolegijumu, naročito Kolegijumu u užem sastavu na pomoći i da zaželim predsjedavajućem Niki Lozančiću u narednom periodu uspješan rad.

Moje poslaničko pitanje je upućeno Savjetu ministara, odnosno Državnoj graničnoj službi i resornom ministarstvu a glasi:

'Da li postoji namjera da se u skorije vrijeme granični prelaz Donja Gradina – Jasenovac prekategorije u prelaz za teretni saobraćaj na kojem će obavezno biti i fitopatološki pregled?'

Naime, na području opštine Kozarska Dubica postoje dva granična prelaza i oba su kategorisana samo za putnički saobraćaj. Prelaz Donja Gradina – Jasenovac, u koji je međunarodna zajednica investirala više od 7 miliona KM, u potpunosti je projektovan i izgrađen za teretni saobraćaj, ali nije poznato zašto nije registrovan kao prelaz druge kategorije. Prekategorizacija pomenutog međunarodnog graničnog prelaza ne bi iziskivala nova finansijska sredstva, jer infrastruktura već postoji. I, evo, ovo poslaničko pitanje se može shvatiti i kao inicijativa da se to što prije uradi. Mislim da je to u interesu i BiH ali i lokalne zajednice.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam pitanje za Centralnu izbornu komisiju. Dakle, posljednjih dana se u medijima pojavljuju informacije koje govore o problemima u vezi sa tenderom za dodjelu štampanja glasačnih listića. Štampanje glasačkih listića je dio izbornog procesa koji je od suštinske važnosti za kredibilitet izbornog procesa i usporavanje ili argumentirano osporavanje kredibiliteta tog dijela procesa ugrožava kredibilitet cjelokupnog izbornog procesa. Iz tih razloga ja pozivam Centralnu izbornu komisiju da do iduće sjednice Predstavničkog doma dostavi odgovor na pitanje:

'Šta je istina oko tendera za štampanje glasačkih listića? Kako je tender proveden? Da li je bilo problema? Da li je tender proveden u skladu sa zakonom i sa principima? I da, u slučaju potrebe, dostavi informaciju Predstavničkom domu o kojoj bi Predstavnički dom poveo raspravu.'

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

DRUGI ZAMJENIK

PREDSEDJAVAĆEG

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

I na kraju predsjedavajući, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem. Zahvaljujem svima, je li, na čestitkama i dobrim željama.

Ali, evo da skratim, da ne trošim vrijeme koje i ja imam za zastupničko pitanje, ja ću preći na postavljanje zastupničkog pitanja.

Vi ste vjerovatno kao i ja i kao cjelokupna bosanskohercegovačka javnost ovih dana pročitali, čuli i vidjeli informaciju koja otprilike glasi da je tijekom obračuna italijanskih pravosudno-istražnih organa sa tamošnjom mafijom došlo do otkrivanja, između ostalog, i

stanovite količine naoružanja, ja će reći, i vojne opreme. Ono što je meni interesantno i na što želim i reagirati i zatražiti reakciju, brzu i efikasnu, institucija BiH jeste da se kaže da je oružje porijeklom iz BiH. Ne želeći prejudicirati točnost ili netočnost te informacije, tražim od Ministarstva vanjskih poslova da žurno obavijesti odgovore na pitanje:

'Da li je točna informacija da je naoružanje koje je pronađeno u akciji porijekom iz BiH? Ako je informacija takva da se traži argumentacija za takvu tvrdnju a ako oni koji tvrde da je naoružanje iz BiH i tvrde da imaju dokaze, onda oni znaju odakle iz BiH i kako je iz BiH otišlo u Republiku Italiju. Tražim istovremeno od Ministarstva sigurnosti, SIPA-e, DGS-a da proveđe istragu i da utvrdi kako je, ako je, naoružanje iz BiH prošvercovano, prokrijumčareno u Italiju i odakle je otišlo u BiH. O svemu ovome istovremeno tražim da se uključi i Tužiteljstvo BiH i da žurno ovom domu, i meni osobno kao zastupniku koji postavljam pitanje, dostavi odgovor na sva ova pitanja.'

Hvala lijepa.

Nemamo više prijavljenih za postavljanje zastupničkih pitanja pa zaključujem ovu točku dnevnog reda.

Prelazimo na 3. točku dnevnog reda:

Ad. 3. Zahtjev zastupnika Jerka Ivankovića Lijanovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Zastupnik Jerko Ivanković Lijanović je zakon dostavio u parlamentarnu proceduru 22.4.2010. godine, sa zahtjevom da se razmatra po žurnom postupku. Direkcija za europske integracije Mišljenje je dostavila 10. 5. 2010. godine. Danas odlučujemo o ovom zahtjevu.

Otvaram raspravu o ovom zahtjevu.
Uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, pošto je u međuvremenu, otkada sam ja uložio ovaj zakon, Izborna komisija proglašila izbore 3. 10., bilo bi jako bitno da ovaj moj zahtjev danas usvojimo i da nakon njega usvojimo i ovaj zakon kako bi vidjeli šta još trebamo učiniti da ovaj zakon se primijeni i na izbore koji se održavaju ove godine.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dakle, ovo je bajata ponovo podgrijana stvar koja se plasira ovdje u Parlamentu BiH. Ja bih zamolio našeg uvaženog kolegu Ivankovića da nas ne zamara sa ovako neozbiljnim stvarima. Tri stotine miliona maraka izdvojiti za ovaj zakon da bi se obavili izbori i svake dvije godine po toliko u BiH, a mi danas treba da raspravljamo o otpustu dvije hiljade vojnika i treba da nađemo način kako da završimo tu stvar!? Mislim, ova zemlja ima mnogo, mnogo prečih stvari, mnogo prečih problema. I, ako postoji kakav način – ja ne znam da li postoji, mislim da ne postoji po proceduri – ovo je najbolje danas odmah izbaciti iz Parlamenta, mislim, jer ako ne bude ova, bit će ona skraćena, pa onda redovna, pa se to povlači po Parlamentu ovdje. Ali eto, nažalost, nema neke druge procedure.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Jerko Lijanović. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ja nisam htio govoriti o suštini zakona, jer nije još suština na dnevnom redu, je li. Prvo je ovaj zahtjev za proceduru, ali evo moram reagirati. Mislim, ja jako cijenim kolegu Džaferovića i njegov doprinos u ovom parlamentu po mnogim stvarima, posebno kada su u pitanju pravne stvari; a kada su u pitanju ekonomski pitanja, onda mislim da je neprimjereno da se odnosimo prema građanima ove zemlje koji bi trebali da dobiju simboličnih 100 maraka zato što su izišli i glasali na ovim izborima.

A sa druge strane, ako pogledamo u vanjskotrgovinski deficit, u kojem mjesечно poklanjamo građanima drugih zemalja daleko veći iznos od toga, gdje je deficit u milijardama maraka i na to ne tražimo odgovor već duže vrijeme u ovom parlamentu, kada pogledamo poresku politiku u kojoj opravštamo porez na razne luksuzne robe, na razne luksuzne usluge koje bi trebali oporezovati, mislim da je puno primjerene da oporezujemo luksuz, da smanjimo vanjskotrgovinski deficit. I samo ako bi 4% od vanjskotrgovinskog deficita našim građanima dodijelili za taj čin izlaska na izbole, koji je jako bitan da ovako mladu demokraciju potaknemo, jer u preko 30 zemalja u svijetu je obvezno glasanje uvelo čak prije 100 godina, a mi to nismo u stanju još napraviti nakon 100 godina.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, odgovor na repliku, uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Uvaženi kolega Ivankoviću, Vi znate da ja Vas cijenim, poštujem i ja bih Vas zamolio da nam stvarno kažete da li Vi nas ovdje zafrkavate ili ozbiljno mislite. Mislim, ja bih volio ... meni ovo zvuči nevjerojatno, vjerujte mi. Dakle, da li je ovo neka zafrkancija ili je to ozbiljno? Ja

zaista ne mogu da vjerujem. Ja Vas poštujem, cijenim Vas, Vi ste uspješan privrednik, pa poznat biznismen, pa ozbiljan čovjek, pa ovakvu stvar, nevjerovatno. Ne znam, možda sa mnom nešto nije uredu, ne znam.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Nermina Uzunović. Isto replika, je li tako?

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Jeste, jeste.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvolite.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Ja bih samo uz ovu repliku pitala da li postoji u svijetu igdje praksa da se plaća izlazak. Ja znam da postoje sankcije i to svi znamo, i sada je uvaženi predlagач to i naglasio, i to je ok, ali da postoji da neko plaća, ja to nisam čula. Očigledno ćemo mi biti zemlja u Ginisovoj knjizi rekorda raznih neobičnih stvari ako bismo ovo ozbiljno shvatili danas.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

S obzirom na broj diskutanata, ozbiljno smo shvatili.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Pošto kolega (cijenim kolegu Ivankovića Lijanovića kao uglednog privrednika) kaže sa ekonomskog aspekta, kao predsjedavajući Komisije za finansije u budžet moram da kažem da je ovo direktno atak na ekonomiju BiH i budžet države BiH. Smatram da je neodgovorno, neozbiljno, nemoralno, ponižavajuće za nas sve poslanike. Smatram da kolega Jerko Ivanković (ja sam iz Krajine dobio spisak, dobili ste svi spiskove, obećali ste po 100 maraka iduće izbore) nije izvršio svoje obaveze. Ili vam je ponestalo para ili nemate posla, pa sad to želite da prebacujete na državu?! Smatram da nije ovdje niko lud. Ili ste Vi ludi ili smo mi svi ludi? Ja to tako gledam. Ja stvarno ne razumijem ... Gdje su naši iz tužilaštva, kolega Jukić je postavio tužilaštvu da ispita ovaj proces. Dobili su spiskove, meni su dolazile stotine prevarenih, nisu dobili 100 maraka. Nađe se neki tamo aga u selu, kaže ... evo ti 3 hiljade maraka, oni tamo te glasove, ljudi su ... po 100 maraka, taj aga uzme pare sebi, oni tamo glasaju, ne dobiju pare. Nema čega nije bilo. Slikali su mobitelom svašta nešta. I još takve stvari želiš da to država BiH plaća umjesto tebe. Brate, digni kredit pa plaćaj i dalje! Ima kredita, imate banaka, imate dobre veze sa strancima, nemojte nas zamajavati sa ...

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

To je bila štih-proba.
Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala vam, gospodine zamjeniče predsjedavajućeg.

Uvažene kolege, vidite, ja sam ideju gospodina Lijanovića shvatio sasvim drugačije od svojih kolega. Naime, ja mislim da se ovdje radi o legalizaciji onog što se radi. Dakle, ono što velike partije rade, gospodin Lijanović predlaže da legalizujemo. Mislim da nas ovi izbori mnogo više koštaju nego što bi bilo po ovih 100 maraka.

Vidite, mi imamo malo kasnije jedan, sudeći po stavovima kolega, ozbiljniji, mnogo ozbiljniji zakon, Zakon o finansiranju političkih partija, izmjena i dopuna Zakona o finansiranju političkih partija gdje smo predložili da pravna lica mogu legalno davati političkim partijama 15 prosječnih plata za razliku od dosadašnjih osam. I to nam nije problem, nikome. Pazite, to je 100 birača ili 150 birača. Dakle, na gotovo isti način mi, ne na gotovo isti nego sa gotovo istim ciljem mi imamo dva zakona u proceduri, od kojih jedan nimalo nije za podsmijavanje, koji će dobiti podršku, i drugi ... kojeg mi u najmanju ruku ne smatramo ozbilnjim. Ja isto tako mislim da nije realna primjena ovog zakona, da ovaj zakon nije moguće primijeniti ovdje, da mnogo drugog o tome mogu reći, ali isto tako činjenica je da u izbornim kampanjama se dešavaju mnogo gore stvari nego što je to gospodin Lijanović predložio u svom zakonu. Pa čak, mislim na kolege iz partija koji su ovdje diskutovali da u ustvari njihove partije prednjače, prednjače upravo u tim stvarima i da bi možda baš njima koristila ova legalizacija.

Hvala.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ:
Sadik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Pa moram da repliciram. Kolega Novaković kaže da je ovo legalizacija onog što rade velike stranke. To je van svake pameti. Ovo što predlaže kolega Jerko Ivanković i ovo što je on govorio o finansiranju političkih stranaka, ovaj zakon što danas imamo ovdje, sa 8 na 15 to je sasvim normalno. Svugdje u svijetu fizička i pravna lica mogu da daju donacije. To je njihovo pravo, to se ograniči. U Americi svako može da uplati, čak sve te stranke imaju kompjuterski spisak ko je koliko uplatio. To je svugdje regulisano pravilima i zakonima. A ovo što Jerko predlaže, to je znači ono što on daje privatno, želi sad da daje država umjesto njega. To je sasvim drugačije, sasvim druga stvar.

BERIZ BELKIĆ:
Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo, ja nisam mislio da diskutujem o ovome Prijedlogu zakona kojeg je gospodin Lijanović predložio, ali obzirom da su se javili poslanici ili gospođa poslanik, uvažena kolegica iz SDP-a, ja bih predložio da se možda oni u nekom narednom vremenu dogovore oko toga, obzirom da su po određenim izjavama u medijima itd. kandidat Stranke radom za boljšak i SDP-a glavni favoriti za hrvatskog člana Predsjedništva. Pa ukoliko oni nađu tu nekakav dogovor, onda bi nama možda bilo lakše to podržati.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih zamolio gospodina Okolića da propagandu ostavi za svoju stranku, ne za SDP. A druga stvar, mislim da su ovo stvari gdje, ukoliko evo stojimo sa svim saznanjima ko je za, ko je protiv, ja sam za to da se prihvati procedura i ... da glasamo, pa ćemo vidjeti, da definitivno skinemo ovaj zakon sa dnevnog reda, jer ako ostane da ide u redovnu proceduru onda ćemo ga opet imati sljedeći put. Mislim da će to biti izjašnjavanje i o ovim kandidatima i svemu ovome.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja samo mogu ponovno po stoti put podsjetiti da raspravljamo o zahtjevu za proceduru, ali eto.

Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, htio bih da kažem da je vrlo teško sačuvati dostojanstvo zbog sadržaja ovog zakona, makar ...

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se malo slušamo. Molim vas!

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

se tu radi ... samo o proceduri. Htio bih samo da ponovim ... da je ovo još jedna zloupotreba Poslovnika ovog parlamenta koji dozvoljava da se po hitnom postupku iznimno hitne stvari usvajaju i očigledno jednostavne stvari. Ovdje nije ni jedno ni drugo slučaj. Dakle, niti je hitno da bi se moralo tako hitno odlučivati, pogotovo nije jednostavno da bi se moglo bez razmatranja puno odgovornih ljudi i institucija u ovoj državi o ovome odlučivati. Ali, kada je bilo kod dnevnog reda, nije imalo smisla boriti se protiv ovakvog sadržaja zakona i mislim da smo svi pristali da iznesemo neku svoju ogralu spram ovakvog običaja i pristali smo da po najjednostavnijoj proceduri eliminišemo ovo ... šta se danas pokušava.

Dakle, mislim da svi pristajemo na hitni postupak, samo zato da bismo ga hitno odbacili i nastavili svoje druge poslove.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem se.

Jerko Ivanković, replika.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Evo, ja želim malo pojasniti kolegama i kolegici koji su prije mene govorili. Znači, ovdje imam

BERIZ BELKIĆ:

Je li replika ili je pojašnjenje?

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

(replika), replicirati na ono što su oni rekli, jer ja poštujem i njihova mišljenja i smatram ih vrlo legitimnim da se ona iznesu u ovom domu. Ovdje imamo dvije stvari. Jedno je obvezno glasanje, koje ja smatram da je jako bitno da uvedemo u našoj zemlji, jer imamo mladu demokraciju, i to da to uradimo po hitnom postupku, da bi to već imali u 10-om mjesecu na izborima. Da naš izlazak na izbole naših građana u ovako teškoj situaciji ne bude 50% ili 50 i koji postotak, nego da to bude 80-90 %, kao što je to u nekim evropskim zemljama koje imaju obvezno glasanje.

Obvezno glasanje je Belgija uvela 1893. godine, Argentina 1914. godine, Luksemburg 1919., Australija 1924. Znači vrlo ozbiljne demokratske zemlje imaju obvezno glasanje i očito da ono ima svoj smisao. Drugi dio je da li ćemo ljudi kažnjavati ili na koji način ćemo regulirati provedbu zakona. Ja sam uvijek zagovornik motivirajućih mjera, a ne represivnih, i mislim da ne bi bilo dobro da u ovako teškoj ekonomskoj situaciji, za one koji ipak ne glasaju, zapravo ne izađu na izbole, da im sad naplaćujemo kazne od 100 i više maraka, kao što je to činjenica u ovim zemljama. Ja sam smatrao da će puno veće efekte donijeti da svi oni koji izađu na izbole imaju pravo na 100 maraka, a oni koji ne izađu da su time kažnjeni i da to pravo ne mogu iskoristiti. A sredstva su sasvim simbolična. Znači 4% smanjimo vanjskotrgovinski deficit i našim građanima platimo taj izlazak na izbole. Zamisli, mi smo spremni i bez ikakve polemike poklanjam 6 milijardi građanima nekih drugih zemalja, a našim građanima nismo u stanju platiti tu dnevnicu, taj dan, a to nas košta samo 4% od tog deficita.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ne mogu propustiti priliku da ne konstatiram da ste zloupotrijebili repliku i da ste diskutovali o sadržaju zakona, a ne o argumentima za hitnu proceduru.

Ali evo, pošto nemam više prijavljenih, ja zaključujem raspravu o tački 3., dakle o Zahtjevu zastupnika Jerka Ivankovića Lijanovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH po žurnom postupku.

Prelazimo na 4. tačku:

Ad. 4. Zahtjev Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 127. Poslovnika

BERIZ BELKIĆ:

Zajednička komisija nam je dostavila 7. 5. ovaj prijedlog, uz zahtjev da se razmatra po hitnom postupku. Danas odlučujemo o ovom zahtjevu. Evo, vidim da predlagač ima ispred ove komisije, predsjednica ove komisije ima potrebu za objašnjenje, ali molim vas argumentaciju za hitni postupak.

LEJLA KLOKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Kratko ču. Odmah prelazim na argumentaciju za usvajanje hitnog postupka. Razlozi su sljedeći. Prilikom izrade Pravilnika za provedbu Kodeksa ponašanja poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH a na osnovu Mišljenja Zajedničke komisije za administrativne poslove, koja je nadležna za davanje saglasnosti na pravilnik, uočeno je da ovaj pravilnik kao provedbeni akt Kodeksa se temelji na članu 23. Kodeksa koji otvara mnoga pitanja u vezi pravičnosti, jednakosti stranaka u postupku, većinskog donošenja odluka, prava na žalbu, nepristrasnog tijela itd.

Razlozi za donošenje izmjena Kodeksa ponašanja poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH sadržani su u činjenici da naše zakonodavstvo kao i međunarodno priznati standardi za sve postupke u kojima sudjeluju dvije stranke, bez obzira o kojoj vrsti postupka je riječ, moraju osigurati pravično suđenje, jednakost stranaka u postupku, većinsko donošenje odluka, pravo na žalbu itd.

Spajanje uloge podnosioca prijave o provedbi odredaba Kodeksa u prvestepenu postupku, koji je u ovom slučaju Kolegij oba doma, sa ulogom tijela koji odlučuju u drugostepenu postupku, a to je Zajednički kolegij, ne obzebeđuje gore navedene standarde. Te dvije uloge nespojive su i protivne su svim međunarodnim standardima bilo kojeg postupka koji se vodi pred bilo kojim tijelom. Također, poslovcima domova utvrđeno je da statusna pitanja poslanika i delegata, kao i svi zajednički akti kojima se regulišu plate i materijalne naknade, date su nadležnoj Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove i da su te odluke konačne u upravnom postupku.

S tim u vezi, navedenim izmjenama kao nedležno tijelo u drugostepenu postupku predložena je Zajednička komisija za administrativne poslove. S obzirom da ove izmjene nisu toliko složene traži se njihovo usvajanje po hitnom postupku, a nakon usvajanja istih Zajednička komisija za ljudska prava, nakon usvajanja na ovoj komisiji, upućuje Pravilnik za provedbu Kodeksa na suglasnost Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, čuli ste predsjednicu ove komisije. Otvaram raspravu.
Nemam prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu o tački 4.

Prelazimo na 5. tačku:

Ad. 5. Prijedlog zakona o autorskim i srodnim pravima – predлагаč: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Radi se o zakonu u drugom čitanju. Zakon je usvojen u prvom čitanju na 71. sjednici. U prilogu ste dobili i Izvještaj o implementaciji Zakona o autorskim i srodnim pravima u BiH koji je dostavio Institut za intelektualno vlasništvo. U plenarnoj fazi, dakle u ovoj fazi, poslanik Jerko Ivanković brani ponovno četiri amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Evo, imam prijavljenog predsjednika Ustavnopravne komisije, gospodina Šefika Džaferovića.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege!

Ovo su dva zakona, dakle možemo mi slobodno odmah ako vi nemate, ja će govoriti o oba, pa onda se neću javiti povodom iduće tačke dnevog reda. Radi se, dakle, mi danas imamo u BiH jedan Zakon o autorskim pravima. Taj zakon sada se inovira ili novelira i predlaže se dva zakona, *Zakon o autorskim i srodnim pravima i Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava*, zato što je u provedbi zakona zaključeno da se ovoj kolektivnoj zaštiti autorskih prava treba posvetiti posebna pažnja.

Mi smo na preporuku i svoju i ovoga doma imali javnu raspravu i, da znate, na ova dva zakona koji otprilike imaju, ne znam, 220-230 članova bilo je 150, 160 amandmana. Dakle, veoma veliki interes je pokazan na javnoj raspravi i kroz amandmane. I stvari stoje ovako. Postojećim rješenjima ljudi kojih se tiču ovi zakoni ili ovaj zakon nisu zadovoljni. Nisu zadovoljni posebno sa aspektom provođenja zakona. Jer, kažu da je ovaj zakon u mnogim aspektima mrtvo slovo na papiru i da ga nema u životu.

Zakoni koji se nude predstavljaju korak naprijed ili jedan korak poboljšanja postojeće materije i ne predstavljaju ono što BiH u konačnici treba. Zbog toga ste dobili i ovaj izvještaj uz zakone o dosadašnjoj primjeni ovog zakona.

Ja predlažem da Parlament danas usvoji oba ova zakona, ali istovremenu vama kao Kolegiju, da ne pišem ja sada zaključak, predlažem da vi kao Kolegij usvojite zaključak, mislim da je to i snažnije i jače, da povodom usvajanja ovih zakona se obaveže Institut za intelektualno

vlasništvo i svi oni koji rade na provedbi ovih zakona da se periodično obraćaju ovom parlamentu, da li je to jedanput godišnje najmanje, sa realizacijom i problemima u primjeni ovih zakona. Da ne bude kao do sada, zakoni su usvojeni, zakon usvojen 2002-2003. godine i onda osam godina, sedam-osam godina nema ni riječi u državnom parlamentu o tome šta se dešava sa tom materijom. I onda se otvori taj problem i na zakon od ... bude 160 amandmana i jedva savladate tu problematiku u ovoj komisijskoj fazi.

Kao što ste vidjeli, Ustavnopravna komisija je usvojila nekolicinu amandmana i na jedan i na drugi zakon. ... Neki kolege su obnovili amandmane, o njima ćemo glasati danas, je li tako, ali bez obzira kakav ishod glasanja o amandmanima bio, ja predlažem da se usvoje ovi zakoni kao jedan iskorak naprijed u odnosu na postojeće stanje. I, vama Kolegiju da nam zajedno predložite zaključak da se zaduži Institut da nas godišnje izvještava o primjeni ovih zakona kako bismo mogli brže da reagiramo, a ne da čekamo sedam-osam godina i imamo onda problem kakav smo imali kod usvajanja ovih zakona.

Hvala vam lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine Džaferoviću.

Evo, ako dozvolite, dakle u svojoj diskusiji gospodin Džaferović je i neke prijedloge, da tako kažem, iznio. Kada je riječ o raspravi o ovoj tački i sljedećoj tački, Dom se nije izjašnjavao da vodimo jedinstvenu raspravu, ali evo možemo slijediti primjer gospodina Džaferovića. Do vas je. Dakle, ako budete diskutovali o ovom zakonu, diskutujte i o sljedećem, i nemojte o tački 5. tako da možemo to racionalno iskoristiti.

Što se tiče ovih inicijativa vezanih za provedbu zakona, podrazumijeva se da se zakon mora provoditi. Ali evo, ako se smatra da treba dodatno poticati ljudi da provode zakon, nemamo ništa protiv.

NIKO LOZANČIĆ:

Nema više? Ima. Uvažena zastupnica Nermina Zaimović-Uzunović.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Ja bih s obzirom da sam i nakon prvog čitanja uputila amandmane i sad obnovila te amandmane na zahtjev ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Razmatramo, ja mislim, obje tačke, je li tako, 5. i 6., tako sam shvatila predsjedavajućeg.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja sam od kolega u Kolegiju informiran da je već rasprava započeta o obje točke dnevnog reda i ako možemo, ja se Vama ispričavam, da evo ovako, ako nema drugačijih razmišljanja, da kažemo da smo se opredijelili da raspravljamo i o jednoj i o drugoj točki, pošto su vrlo srodne materije.

Nema drugačijih razmišljanja. Zahvaljujem. Znači, i o jednoj i o drugoj točki dnevnog reda.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Dakle, kao što ste rekli, materija koju obuhvataju ova dva zakona i koju nam je predložio ustvari Institut za intelektualno vlasništvo, a prethodno smo usvojili nekoliko zakona vrlo kvalitetnih koji nas vode ka EU, ovo je jedan od zakona koji mi moramo donijeti sigurno i uskladiti ih sa svim onim normama koje evropska, odnosno koji evropske određene konvencije koje smo ratificirali podrazumijevaju.

Naime, nakon izlaska i nakon javne rasprave, javilo se jako puno nezadovoljnih ovakvim zakonom i oni suinicirali ... putem poslanika u ovoj skupštini, među kojima sam i ja, da se razmatra to. Iz tog razloga je bio i veliki broj amandmana na ova dva zakona, što znači nismo ih od istog instituta ... usvojili bez primjedbi kao što je to bilo sa prethodnim zakonima.

Naime, udruženje, odnosno korisnici autorskih i srodnih prava koji bi trebali ustvari da plaćaju to, što je normalno, žele da situacija bude čista i jasna, što ovim zakonom nije postignuto. Mislim da je to jedna od ključnih stvari. Dakle, i oni su postavili kroz amandmane koje sam ja predložila, nezadovoljni odredbama ovog zakona, rekli su da nije raspisan niti je predviđen u Prijedlogu zakona i javni poziv sa rokovima za prijavu, jasnim uslovima po kojim bi se zainteresovani subjekti i udruženja javili da rade poslove kolektivne organizacije.

Naime, mi imamo vrlo čudnu situaciju da je Institut izdao četiri dozvole, i to samo po jednu za pojedina područja, i kao nigdje u svijetu kod nas imamo privatne firme koje zastupaju prava. U svijetu je uobičajeno, pogotovo u Evropi u koju mi tako željno čekamo da uđemo, oni imaju, uglavnom su to udruženja, udruženja autora ili udruženja izvođača itd., udruženja pisaca. Dakle, mi znamo da situacija tu ništa ne valja. Ja konkretno znam da knjigu kada je napišem prije je vidim na ulici, nego što je meni dostave. Dakle, svi krše autorska prava.

Dalje, pitanje davanja licenci za kolektivnu organizaciju. To je potpuno nedefinisano, ostalo je otvoreno, kao što je bilo i u prethodnom zakonu. Dakle, kao što sam rekla, nema privatnih firmi, nema više zastupnika, u nas to danas imamo, u najvećem broju zemalja svijeta, zasigurno u svim zemljama u okruženju u izradi zakona i ostalih akata koji se tiču ovog područja trebali bi da učestvuju i drugi, žale se da i ovim amandmanima ... koje su uputili i oni nisu ustvari ni učestvovali u izradi zakona. U izradi zakona su učestvovali ljudi koji su objektivno, kada se malo raspita, u sukobu interesa kada je ovo u pitanju. Dalje, radili su stručnjaci neki iz inostranstva, mada su u njihovim zemljama potpuno drugačije regulisane ove odredbe. Nužno je ... kolektivne organizacije u Nadzorni odbor koji kontroliše rad ovih i uključiti sve one koji ... plaćaju dažbine kolektivnoj organizaciji da bi ona to mogla da transferira prema autorima koje zastupa. I dakle, rad kolektivnih organizacija, kao što se vidi u ovom obimnom izvještaju, do

sada nije niko nikada kontrolisao. Dakle, to su faktički centri moći koji skupljaju okolo harać, skupljaju pare i daju prema ovom zakonu koliko hoće autorima.

Dakle, nije dobro riješeno i kroz ove amandmane pokušavalo se vrlo blago, vrlo blago da se ukaže na te probleme i da se napravi korak naprijed. Nažalost, na Ustavnopravnoj komisiji nismo uspjeli to postići. Ja sam pokušala da odbranim neke od ovih stvari. Istina da ima malo pomaka, ali su pomaci samo u onom segmentu koji mora biti zbog usklađivanja sa odredbama koje nam nameće Evropsko partnerstvo, međutim ostalo ništa nije, i dalje je ostalo bosansko. Ako budemo čekali naredne ponovo dvije-tri godine, bojim se da će haotično stanje, kako vidimo iz ovog izvještaja, i dalje biti prisutno u ovoj oblasti.

Hvala vam lijepo, ne bih više.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi, drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Veoma kompleksna tema i ona je izazvala i ovoliku pažnju u javnosti i javnu raspravu koju smo napravili i nakon što su amandmani uloženi i nakon što je na sam tekst ovoga zakona od strane predлагаča toliko članova izmijenjeno. Možda, kada bi sabrali, došli bi do pozicije da se radi o novom zakonu, a ne o izmjenama i dopunama ovih zakona, ali samo to govori o toj kompleksnosti i ove materije koja je i nova i materije koja očigledno u BiH još nije zaživjela ni njeno sprovođenje ni, da kažem, zakonska regulativa. I stoga treba, da kažem, veoma brižljivo prići izmjenama i dopunama ovih zakona, ako treba, napraviti i nove javne rasprave.

Klub SNSD-a je dao amandmane koji su se ticali inspekcijskog nadzora i radilo se o Prijedlogu zakona o autorskim i srodnim pravima. Najveći dio tih amandmana je prihvaćem i mislim da se dodatno uredila ova materija. Ostaje problem u Prijedlogu zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava gdje imamo već duže vremena problem u BiH da udruženja i fondacije prema Zakonu o udruženjima i fondacijama ne odražava bit i suštinu niti bosanskohercegovačkog uređenja niti onoga što ljudi u BiH, preko tih organizacija, žele da iskažu. I stoga je i napravljen amandman koji se odnosi na Prijedlog zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava, u kome se u članu 8. dodaje stav (3). Ovim se obezbjeđuje da niko u BiH ne može da ima monopol na ostvarivanju ovih kolektivnih prava. Ovim amandmanom se ne govori o potrebama entiteta, ovim amandmanom se govori o potrebi kolektivnog ostvarivanja svih u BiH kojih se tiču autorskih prava.

I, stoga ćemo mi insistirati na ovome amandmanu kako bi zaštitili ljude koji se bave ovim poslom i onemogućili jednoj jedinoj organizaciji da ima monopol u BiH. Vjerovatno će doći i do potrebe izmjena i Zakona o udruženjima i fondacijama kako bi se obezbijedilo da tri čovjeka koja žive blizu Ministarstva pravde u Sarajevu se ne predstavljaju kao udruženje čitave BiH, jer to nije istina i ne odgovara istini. Mislim da je ovaj amandman ključan za naše opredjeljenje i insistiraćemo na njemu, a razloge sam pokušao obrazložiti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Pa evo, ja postavljam ključno pitanje, prije izjašnjavanja danas: Da li mi donosimo zakon od koga će neko imati koristi ili ćemo mi donijeti zakon da još pogoršamo onaj zakon ili one zakone koji su doneseni 2002-2003. godine, koji evo danas kažemo da ne valjaju. Ja ne znam, nisam pratio, ali mogu to i pogledati kao i vi da li je na jedan zakon u ovom mandatu došlo više amandmana i da li je Ustavnopavna komisija više ih odbila, pa se danas brane u plenarnoj fazi i po staroj inerciji, rekao bih, u javnosti kada je bila javna rasprava nisam vidio baš velikog odziva, pratim sam to dosta. Ali kad znaju da je ovo tačka dnevnog reda, kada se donosi zaključak, onda je dva dana,

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

bio sam na drugim mjestima, ne moram na svakoj ja učestvovati ali evo dajem ja doprinos, dakle prosto je nevjerovatno, dva dana svi koji su zainteresovani za ovaj zakon na nogama. Svi znaju čiji amandmani nisu prihvaćeni. Svi znaju šta je Ustavnopravna komisija odbila. Naravno da znam i ja jer me je obavijestila naša stručna služba, fax je stigao, prihvaćeno ovo i ono. I šta ćemo mi danas oko izjašnjavanja? Evo, gospodin Živković je rekao taj jedan amandman, koji Ustavnopravna komisija nije prihvatile. Dakle, mi nikog ne ucjenjujemo pa kažemo: ne prihvati li se taj amandman ovo je palo! Ili da kažemo, ovo što je govorila uvažena kolegica Zaimović, što traže te upravo zainteresovane koje će najviše biti u poziciji da primjenjuju ovaj zakon ili ih već sad kači. Pa ja postavljam pitanje, i u samoj pripremi prijedloga zakona, ja nikad ne dobijem informaciju, kaže, predložio Savjet ministara, uredu. Predložila naša agencija, uredu. Je li to sve tamo što je došlo neko predložio što su to oni htjeli ili je i kod njih neko lobirao kao što je i kod mene lobirao, otvoreno kažem. Dva dana ne mogu da živim, isključio sam telefon od raznih zainteresovanih, koji eto sjetili su se danas da je ovo na dnevnom redu. I samo kaže, pratimo mi, ne daj ti, podrži malo profesoricu Zaimović, podrži ovoga. Ma nikoga ja neću ni da podržavam, ja imam svoj stav i hoću da podržavam što je normalno u interesu ove zemlje, da imamo korist od zakona, ako donosimo zakon

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

gdje ćemo, naravno, iskomplikovati i već komplikovanu situaciju, pa da ja ne dolijevam ulje na vatru, ja to nikada neću uraditi. Evo, ja stvari dovodom na jedan tolerantan nivo. I ono kada je govorila uvažena kolegica oko onog kodeksa. Pa ovo je jedini Parlament koji donosi neki kodeks, a šta smo mi uradili u Parlamentu ovde normalno. Pa bi trebali donijeti kodeks prvo u

osnovnoj školi, da djeca ne koriste one bube pa da im od kuće ne javljaju kako će riješiti neki matematički zadatak, pa kodeks da ne nosi u tašni drogu, pa ovo, pa ono, pa kodeks svugdje. Pa kodeks u tramvaju, pa na ulici, pa ne znam šta. Ali evo, sami smo sebe ponizili i neka smo, doneсemo ovaj kodeks: što ja umjesto da gledam predsjedavajućeg sad gledam uvaženog ministra i to je tad kodeks, ja sam ga prekršio, eto. Dakle, bezbroj stvari mi se uvučemo i ovo je odlična stvar da pred kraj mandata sami sebi iskomplikujemo situaciju, nema veze sa predizbornom kampanjom, kao da ovo narod sluša šta će biti, ali evo, ova dva zakona.

Moje lično opredjeljenje, lično govorim sad, biće da protiv ču se izjasniti o oba zakona. Odmah sad govorim. Zašto? Zato što ništa oni neće riješiti. Samo one loše još više učiniti lošijim donošenjem ova dva zakona. Šta je nama mogućnost? Ja vas trojicu gledam i znam da je to na vama. Nađite neku mogućnost da ovo negdje pred kraj mandata kad su zainteresovani mediji pa da opet ga raspale po nama drvlje i kamenje, a evo kažem vam, dva dana, ja ne znam kako vi prolazite, ja ne mogu da živim. Na cesti, ovdje, ondje, svi su sad zainteresovali. Kažem, gdje ste bili prije 20 dana, mjesec i ne znam ni ja šta. Dakle, nikome ovo ne koristi, po meni, ali pitajte njih zainteresovane koga ovo obavezuje. Javno sad kažem da ne mora se Parlament izjasniti o amandmanima, ni SDP-a, ni SNSD-a, ni, vidim da je gospodin Huskić povukao amandmane, ima ih bezbroj, bezbroj. Zato sad kažem moje da ovdje ču biti protiv. Prihvati li neko amandmane, prihvatio. Kad bi svi bili prihvaćeni, biću protiv zato što smo se sami doveli u cajtnot pet do dvanaest i sad kad izadem zbog nekih drugih razloga, kaže šta je to bilo, ovo je protiv nas, vi ste ... Ma nije protiv nas, hajmo nešto donijeti u interesu nas i sviju da ovog nekog obavezuje da ima koristi ova zemљa od nečega, a ne lobisti neki koji su pripremali ovo, e, nisu naši eksperti to za sve, pa baš mi sve znamo, negdje prepisivali. Pa mi ostaje digresija samo nema veze s ovim, tarifni broj umjesto uvoza priplodnih svinja do 50 kilograma, uvoz divljih svinja. I ne mogu da se riješim međunarodne zajednice, EU i ovih naših poljoprivrednika što uvozimo divlje svinje. Nisu dobro preveli tamo ko je prevodio i evo sad o jadu se zabavio, ne znam šta ču sa sobom. I to je jedno pravo ... poljoprivrednika, da preživimo, da nam bude bolje. E sad, kad smo ovo imali pet do dvanaest, hajmo mi ovo na brzinu prelomiti preko koljena kao što, e, da ne bi bilo koljena, noge, ruke, glave, sve će biti realno, ja sam protiv ovoga kad bi sve amandmane prihvatali.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Mislim da ste pogrešno stisnuli dugme za repliku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

A nije, znači namjerno ste. Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Nisam mogao ja sada ponovno diskusiju jer sam imao diskusiju. Dakle, gospodinu Jovičiću: ovi zakoni nemaju stvarno veze sa divljim svinjama, imaju veze sa jednom vrlo složenom pravnom problematikom. Autorska prava su vezana, usko vezana sa pravom svojine, dakle sa stvarnim pravom, obligacionim pravom, što je vrlo, vrlo kompleksna i vrlo komplikirana

materija i ljudi koji su kao stručnjaci izoštreni u ovoj oblasti ponekad se teško snalaze. To je, dakle jedna stvar.

Druga stvar, niste bili na javnoj raspravi, mislim, niste stvarno bili, da ste bili ja bi rekao, ja znam sve ko je bio na javnoj raspravi, niste bili.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ
/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ne morate, ja poštujem, mislim, Vi budete većinom ovdje u Parlamentu, ali ovdje niste bili na javnoj raspravi, bila je velika javna rasprava, bilo je puno ljudi, puno diskusija je bilo. I mnogo je bilo nezadovoljstava iskazano na toj javnoj raspravi od strane ljudi kojih se tiču ovi zakoni. I ja sam rekao – kako ćete Vi glasati, to je naravno Vaše pravo, ja niti hoću, niti mogu da utičem na to, to ćete Vi odlučiti sami – ja samo želim da Vam kažem da je ovo ipak jedan korak naprijed u odnosu na postojeće, to su kazali i ljudi na koje se ovo odnosi. I mislim da smo mi zapustili ovu oblast, to je ključni problem ovdje, ovo je zapuštena oblast, nismo se bavili sedam-sam godina time. E zato ja kažem: hajmo sada danas usvojiti, ako usvojimo, ako ne usvojimo dobro, Bože moj, imamo zakone, jel' da svake godine se bavimo ovim pitanjem kako bi dali neki svoj doprinos da konačno dođemo do onoga šta hoćemo da imamo u BiH.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
 Replika, uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Kolega Džaferoviću, ja Vas razumijem, trebaju nam ovi, ja nisam rekao da ne trebaju, ali mnogo jednostavniji u drugoj formi ... od koje će imati neko koristi. Sami ste sad rekli, što mene obavezuje da budem protiv, sami ste rekli, pokazano je ogromno nezadovoljstvo na javnoj raspravi. Dakle, čim je pokazano ogromno nezadovoljstvo (nisam evo bio, zaista ne mogu svugdje da prisustvujem i stignem), čim je takva bila, a Vi ste potvrđili, atmosfera na javnoj raspravi, mene obavezuje da se ja opredijelim na ovaj način o kojem sam govorio. Moje opredjeljenje ne obavezuje Vas i bilo kojeg kolegu, ja govorim o ličnom stavu i ljudi koji me zovu, ja govorim, ja ne utičem, dakle ne mogu ja umjesto vas pritiskati tamo šta ćete vi pritisnuti. Ali Vi ste rekli, ja jesam estradni polumjetnik i upravo zato što jesam zastupam ove da imaju,

BERIZ BELKIĆ
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

naravno, jer ako izgubim funkciju da se bavim estradnom djelatnošću, pa da me ne kači ovaj nakaradan zakon i da me obavezuje. Ja hoću da bude normalan zakon i uvijek se zalažem da država i oni koji su zainteresovani, koga obavezuje, u čije ime mi donosimo zakon imaju koristi. Ja mislim da ovdje najmanje koristi imaju, i ponavljam, Vaša rečenica me je dodatno opredijelila da budem protiv kad ste rekli: na javnoj raspravi je pokazano ogromno nezadovoljstvo. Popravljeno simbolično da bi danas bilo simbolično ovdje prezentovano kako će biti ovo vrlo važni zakoni, eto mi smo uspjeli za sedam godina, neko je drugi čekao, danas da ih donešemo. Ako smo čekali toliko da sačekamo još malo, ali da imamo normalne zakone.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Pa, ja se izvinjavam, ne bih htio, ali ja sam stvarno iznenađen zbog čega Slavuj, uvaženi poslanik, ima toliku potrebu da nas ponižava. Ja stvarno sam šokiran s tim. Ja moram reći da je Ustavnopravna komisija ogromnu energiju uložila na usaglašavanju amandmana. Da je gospoda Vignjević, ne znam da li je tu, i Savjet ministara se izjasnili o sve i jednom amandmanu, ni na jednom zakonu me toliko glava nije bolila kao ovom. Ja ne želim sada, dakle to je obaveza BiH prema evropskom putu i nemojte se uvrijediti, uvjeren sam ni jedno slovo nisi iz ovog zakona pročitao, ni jedno slovo. Pa mislim, to nam je toliki problem da ja nemam potrebe, gubimo energiju u ovom. Ja se ne javljam ni za jedan zakon koji nije u nadležnosti komisije čiji nisam član, ili sem ako ima potrebe. Ali nepotrebno je da žongliramo i gubimo vrijeme oko nečega što stvarno nema nikakve veze. I stvarno, evo predsjedavajući je bio, otkazivali jedan sastanak, pravili sastanke eksperata, ja više ne znam šta smo radili i sada svaki put nam se ponavlja neka priča o veoma značajnim zakonima. Ja ne želim reći ... kako ćemo se o njemu izjašnjavati, ali nepotrebno je da pravimo ovakve rasprave. Nepotrebno, jer o ovom javnost u bilo kom smislu da sluša neće imati niko koristi. Dajte da uradimo nešto što je korisno. Izvinjavam se, ali stvarno to moram reći.

Ja te molim, nepotrebno je diskutovati o tom ako je predsjedavajući, zamjenik predsjedavajućeg izašao i rekao stav, to je stav koji klub iznosi. Ali ne treba da ponižavamo, ovdje je urađen ogroman posao na usaglašavanju i odmah moram reći ni o jednom amandmanu skoro da nije bilo uopšte različitih mišljenja za koji je bio Savjet ministara. Imali su možda uzdržan stav ili smo imali protiv oko nečeg što je suštinski, ali od šest članova Ustavnopravne komisije uvijek je najmanje četiri, odnosno pet glasalo „za“. U 90% slučajeva su glasali svi prisutni članovi Ustavnopravne komisije na usaglašeni zakon.

Izvinjavam se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku.

Replika, uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Hvala lijepo, predsjedavajući.

Pa evo, ovo mi pokazuje šta je demokratija, kad iz istog kluba ovakvu imaju raspravu i polemiku, reći će. I to je dobro, ja sam upravo podržao što je gospodin Živković rekao da će insistirati na ovom amandmanu. Ali gdje ste Vi osjetili da ja ponižavam bilo koga? Imam pravo na svoje mišljenje, ja imam ovdje ispred sebe ime i prezime, imam mandat od Izborne komisije i ne može meni niko uskratiti pravo da ja govorim i da mi prišiva etikete da ja nekog ponižavam. Gdje ste čuli riječ poniženja za cijelo vrijeme mandata s moje strane bilo koga, bilo kojeg pojedinca u ovoj zemlji, a ne poslanika ili kolege? Jeste čuli poniženje? Nećete čuti od mene ni u medijima gdje stalno nastupam. Ako ja nemam pravo na sopstveno mišljenje, ako će ja misliti glavom gospodina Prodanovića, onda nema nikakvih problema, onda mandat moj prepisujem njemu i date mu samo dodatno vrijeme da glasa za sebe, a malo se pregne preko ove klupe pa glasa i umjesto mene, ako je to moguće i fizički i tehnički i po pravilima Centralne izborne komisije.

Ja vam govorim šta ljudi rade i kako me zovu, možda gospodina Prodanovića niko nije zvao. Mene je čekalo deset ljudi na ulasku u Parlament i kaže: ovo ne odgovara nikome. Ja iznio svoje mišljenje, jesam li ja uticao na nekoga što će ko drugi odlučiti, ja govorim o svom mišljenju, imam pravo kao poslanik, a ne kao čovjek ovdje marioneta kome će neko ubaciti čip u glavu i da misli tuđom glavom. Nisam to nikad radio, neću raditi. To je potpuno jasno, transparentno i svima dostupno, i medijima i vama ovdje. Izuzetno poštujem svakog čovjeka koji sjedi, ne u ovoj sali nego koji se kreće tamo ulicom, a ne ovdje da nekog ponižavam: ja ponizio Ustavnopravnu komisiju što sam to rekao!

I pazite sad ovo, ja nisam pročitao ni rečenicu od ovog. E pa ja bih volio da neko više čita materijala, a ja ne znam i zaista neću se takmičiti, jer ja nisam ni u čijoj spavaćoj sobi, ni u radnoj, ni u kabinetu gdje to radi pa da ja pratim kako ko čita. Ali ja sigurno ne dođem ovdje sa tašnom papira od prije dvije godine da je nisam otvorio. Ja to pročitam i što me interesuje tako i nastupam. Ali nastupam sa stavom, sa interesom da ovi zakoni nekome koriste, to je intencija o kojoj ja govorim. Ja nisam rekao mora biti, kako, odakle meni pravo da ja kažem da mora biti kako ja kažem. Nije tačno, iznosim samo stav. Ako mi neko zabrani i da kažem svoje mišljenje, onda zaista ne treba mi ni poslanički mandat, ni kodeks, ni bilo šta, izvolite, gospodo, ja sam član Parlamenta, neću ja zbog ove replike sad napustiti Parlament pa reći - ja sam ljut. Nemam ja pravo ni na kog da se ljutim.

Hvala vam lijepo. Ja sam samo iznio svoj stav i uvijek će tako raditi dok budem zastupao nekoga ko mi je dao mandat da ovdje dođem, a ne što sam ja volio da budem poslanik.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

10 minuta stanke na zahtjev Kluba SNSD-a.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta, nastavljamo raditi. Obrazloženje zatražene stanke dat će drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pauza je tražena da bi se napravile konsultacije unutar kluba. I evo, dozvolite samo minuti da još jednom pokušam da obrazložim ovaj amandman koji je ovdje predložen i koji se ne tiče ustvari nikakvog stručnog dijela na osnovu ovoga zakona. Radi se o provedbi ovog zakona i pokušaju da se spreči monopol i da jedna firma ovdje u BiH što je radila do sada nastavi da radi. Mi kada smo donosili ove zakone opredijelili smo se da ne formiramo agenciju kao što je to urađeno u Srbiji, kao što je to urađeno u Hrvatskoj, opredijelili smo se da zadužimo ovo udruženje da budu ti koji će ta kolektivna prava ostvarivati, a onda smo dali monopol jednom udruženju, odnosno jednoj agenciji koja predstavlja udruženje da to radi. Ovim amandmanom pokušavamo da riješimo to što u BiH ne funkcioniše kako treba, a to je ovo udruženje prema Zakonu o udruženjima i fondacijama dok se ne sjetimo ili ne odlučimo da u BiH napravimo agenciju koja bi mogla da ostvaruje ta prava na čitavoj teritoriji BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem kolegi Živkoviću.

Nema više prijavljenih za rasprave niti za replike. Zaključujem raspravu o 5. točki dnevnog reda.

A kako smo se dogovorili da vodimo objedinjenu raspravu i o 6. točki:

Ad. 6. Prijedlog zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Zaključujem raspravu i o točki 6.

Prelazimo na točku 7. dnevnog reda:

Ad. 7. Prijedlog zakona o primjeni rezultata analize dezoksiribonukleinske kiseline u sudskim postupcima – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 72. sjednici Doma, održanoj 17. 2. 2010. godine, ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Ustavnopravno povjerenstvo je 17. 3. održalo javnu raspravu, te nam je 24. dostavilo

Izvješće sa usvojenih 18 amandmana. U plenarnoj fazi amandmane ponovo brane zastupnici Halid Genjac (tri) i Niko Lozančić (dva amandmana).

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Budući da se radi o prilično specifičnom zakonu, dakle nečemu što zahtijeva visoka stručna znanja u primjeni zakona, što u sebi sadrži određene etičke dileme koje još ni u najrazvijenijim zemljama nisu do kraja riješene, sasvim je razumljivo što je ovaj zakon izazvao veliku pažnju i javnosti i poslanika i kao jedan dobar pokušaj Ministarstva zavrijedio je i javnu raspravu koja je obavljena uz učešće velikog broja sudionika. Međutim, sudionici javne rasprave su, naravno, imali i maksimalističkih zahtjeva i zahtjeva koji možda ovo društvo u ovom trenutku nije spremno da podnese. I nakon toga ..., sa različitim gledanjima, sa velikim brojem amandmana na taj zakon, Ustavnopravna komisija je razmatrala ovaj zakon i napravili smo jednu manju grupu, u kojoj sam i ja bio, pa smo zajedno sa ovim ministarstvom i određenim zainteresiranim predstavnicima usaglašavali te amandmane. Usaglasili smo jedan značajan broj amandmana, reklo bi se da je otprilike to usaglašeno, a ta usaglašavanja su išla uglavnom u pravcu da se određene tehničke izmjene zakona koriguju, da se određene definicije stručne naravi poboljšaju, preciziraju i to je uglavnom išlo u tom pravcu.

Zatim, od onoga što je od tih amandmana usvojenih značajno, izdvojio bih i to da je u zbirku D NK uzoraka dodato da se stavljuju i izolati, odnosno zbirka izoliranih D NK iz kojih je dobiven rezultat analize, što je rečeno u Amandmanu VII. Zatim je u Amandmanu IX. dostupnost D NK uzoraka učinjena i istraživačima u naučne svrhe nakon uklanjanja uzoraka u cilju razvoja baze podataka za populacionu statistiku, usavršavanje procedura vezano za proces identifikacije itd.

Velika rasprava je vođena oko jedne grupe amandmana kojima su se postavljala pitanja da li treba i ako treba kad treba ili uopće ne treba uništavati D NK profile i uzorke onih koji su osuđeni, onih za koji se ne zna čiji su uzorci, i onih za koje se ne zna od koga potiču, odnosno za nestale. Praksa u svijetu je različita, uglavnom, ukratko samo da kažem, da potvrđuje se praksa da ima razloga trajno čuvati uzorke onih koji su osuđeni, iz razloga, recimo, ... što među maloljetnim počiniocima krivičnih djela statistika pokazuje da 80% njih se vraća činjenju krivičnog djela i, onda, ako se imaju uzorci sačuvani, onda se olakšava otkrivanje itd. Ali to sa sobom nosi i etičke dileme: do kada, zloupotrebe, mogućnosti zloupotrebe tih uzoraka itd. I mi smo se opredijelili da produžimo ove rokove, pa za uzorke za koje se ne zna od koga potiču, umjesto 15 godina da se čuvaju 25 godina. Zatim, za osuđene osobe umjesto 30 godina da se čuvaju 40 godina, i za nestale umjesto 15 godina da se čuvaju 25 godina. Za naše prilike procijenili smo da je to sasvim uredno i dovoljno, jer će u međuvremenu i tehnologija i ova oblast cijelovite primjene D NK analize u značajnoj mjeri tehnološki se promijeniti i da će se prilično relativizirati ove odredbe.

Ono što je još značajno je da smo u članu 33. dodali i izmijenili odredbu u pogledu naknadnog unosa podataka u register D NK osuđenih osoba. Naime, stalno je bila dilema da li svim osuđenim naknadno uzimati uzorke, svim onim koji su osuđeni. Onda se postavilo pitanje

našeg krivičnog zakonodavstva koje nije regulisalo tu obavezu, još uvijek, a ne može se suprotno odredbama Krivičnog zakona u ovom zakonu unositi obaveza uzimanje obaveznog unosa DNK uzoraka kod osuđenih lica naknadno ako im već nije uzeta. I mislim da smo našli dobar kompromis da se u skladu sa uslovima koji će biti propisani krivičnim zakonodavstvom u BiH Agencija će u registar DNK osuđenih lica unositi profil lica koja budu pravosnažno osuđena, a čiji profil se ne nazali u bazi podataka. Dakle, u skladu sa uslovima koji će biti propisani krivičnim zakonodavstvom to implicira potrebu da se krivičnim zakonodavstvom to pitanje riješi.

Veliki broj amandmana je išao u pravcu da se uvede jedno savjetodavno tijelo u Agenciji za forenzička istraživanja i vještačenja. Mišljenja smo bili da budući da forenzika je multidisciplinarna i da forenzika nije samo ispitivanje DNK nego je to i hemija, i balistika, i toksikologija, i daktiloskopija, i biologija, i biološka ispitivanja, specijalističke obuke itd. da bi onda trebalo za svaku tu grupu savjetodavno tijelo formirati ako se formira i za DNK analizu. Pa smo se opredijelili da se možda pri forenzici u nekoj budućnosti napraviti savjetodavno tijelo, ali koje bi bilo multidisciplinarno i koje bi pokrilo sve ove oblasti forenzičkih vještačenja. To je otprilike ono što je usaglašeno i ja ovdje, kao član i Ustavnopravne komisije i ove grupe, iznosim jedan kratki pregled.

Međutim, ja sam podnio još dva amandmana iz razloga što zakoni o policijskim tijelima koje smo mi usvojili su u priličnoj mjeri oskudni zakoni. Oni su u donijeti u jednom ambijentu reforme policije kao uslov za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i oni su donijeti u jednom ambijentu koji je zahtijevao i brzinu itd pa je tako i Agencija za forenziku i vještačenje pri Ministarstvu ostala agencija koja treba da se uspostavi, što je dobro, koja ima direktora, zamjenika, ali u zakonu je prilično malo toga riješeno oko ove agencije, trebat će još dosta tu posla, trebat će i kadrovskih pretpostavki, trebat će i pomoći direktorici, trebat će i razvijati tu agenciju, trebat će i materijalnih sredstava. Mislim da to treba imati u vidu prilikom donošenja ovog zakona koji ... je jedna od glavnih djelatnosti ove agencije.

Pa sam ja tako, između ostalog, predložio ovaj amandman u članu 3. stav (19) gdje se govori o donošenju, o akreditacijama koje će davati ova Agencija za forenziku. Ona bi sad svim forenzičkim laboratorijama trebala davati akreditacije. Mislim da bi to trebalo da ne daje samo ova agencija, nego da to bude uz saglasnost Vijeća ministra. Iz razloga upravo što se radi o vrlo zahtijevnoj oblasti, iz razloga što je praksa u regionu takva da izrada tih, odnosno, davanje tih saglasnosti zahtijeva učešće i pravne struke i struke iz oblasti DNK i mislim da bi bilo bolje da ta forenzička laboratorija, forenzika, Agencija daje saglasnost za akreditaciju, ali da to radi uz saglasnost Vijeća ministara.

Amandman II. koji sam predložio je veći zahvat. Naime, kao što rekoh, ova Agencija za forenziku uspostavlja se, ona ima velike potrebe i za kadrovima i za opremu i za prostorom, to ide i ići će to procesom koji mislim da neće tako brzo ići. Istovremeno, Federalna uprava policije ima na raspolaganju Odjeljenje za kriminalistička vještačenja, ima i zgradu i opremu i ljude i eksperte i vještace i materijalno-tehnička sredstva koja su u velikoj mjeri donirana od strane i američkog Ministarstva pravosuđa i u okviru projekta ... i ima dakle kompletну laboratoriju i bazu za pohranu DNA profila, tzv. kodis koji je doniran od strane američkog Ministarstva pravosuđa, ima laborante i stručnjake koji su certificirani i koji su podložni stalnim certificiranjima i kojih nema na tržištu. Naime, to je kadar koji specifičnim iskustvom se snabdijeva i nema ga slobodnog na raspoloživom tržištu.

Vlada Federacije i Uprava policije, imajući u vidu da se radi o doniranoj opremi i da postoji ta zgrada i da postoji oprema, spremna je da ovu opremu i ovu zgradu i dio kadra koji je potreban stavi na raspolaganje Agenciji sve dok se ne uspostavi u punom kapacitetu i dok se ne napravi taj prelazni period. I zato sam ja u Amandmanu II. predložio da do uspostave ove agencije, do stvarne uspostave ove agencije primjena DNA u forenzici, pohrana uzorka itd. sve ovo da se povjeravaju Upravi policije. Mislim da se radi o čisto racionalnom pristupu, mislim da bi to za ovu oblast bio korisniji pristup.

I na kraju, Amandman III. Mi imamo i propisano u zakonu da će u Agenciji za forenziku direktor u određenom roku propisati pravilnike,

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

HALID GENJAC:

... koji su potrebni za baratanje sa ovim materijalom i donošenje. U ... Zakonu o krivičnom postupku je propisano da te pravilnike donosi ministar pravde, ne direktor ove agencije nego ministar pravde. Ja sam predložio u ovom amandmanu da te pravilnike koje treba nabrojati, mislim donosi, predlaže direktor ali se donose uz saglasnost Vijeća ministara.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

S obzirom da sam ja imao jedan značajniji broj amandmana u amandmanskoj fazi od kojih su neki dobili podršku, a neki nisu, moram reći da sam se odlučio da ne ponavljam ove amandmane, imajući u vidu da način na koji se, prvo, ova komisija opredelila i, drugo, stavove i samog predlagачa. Ali mislim da to ostaje, realno ostaje problem, znači u narednom periodu i zbog toga ću ih samo ovdje kratko elaborirati. Posebno, kad se radi o članu 28. koji govori o uklanjanju DNK profila nestalih, gdje je predviđeno da se po proteku 15 godina od dana uzimanja DNK uzorka, ako se ne utvrdi identitet, uklanja taj DNK profil. Moram reći da smo mi sada svjedoci da imamo, (čak i u medijima u posljednje vrijeme vrlo često neki ljudi su govorili o tome) DNK profila već starih po deset i više godina, a da nije došlo do identifikacije i da će oni za nekih četiri do pet godina biti praktično uklonjeni iz baze podataka, čime će na neki način biti onemogućena identifikacija ovih lica. Mislim da je to problem, da to nije dobro rješenje. Ja sam predlagao u proceduri da nema vremenskog ograničenja za čuvanje u bazi podataka DNK uzorka nestalih lica, jer bi, na neki način, ovo bila, hajte da kažemo, i uvreda porodica nestali itd. sama činjenica da će se evo ovo dešavati u narednom periodu.

Takođe će ostati problematičan po meni član 11. iako su me ubjeđivali da su sasvim drugačije intencije u EU. Radi se o uzimanju uzorka osuđenih lica gdje je ovdje predviđeno

samo na osnovu odluke suda, znači da je to moguće. Nas su ubjeđivali u javnoj raspravi ljudi koji se bave ovim i govorili su da više od 80% ponovljenih krivičnih djela čini 20% osuđenih lica, argumentujući time potrebu da se DNK uzorci uzimaju od osuđenih lica kako bi se na neki način pojednostavio način otkrivanja kasnije ovih vinovnika ovih krivičnih djela. Nažalost, ni ministarstvo nije imalo razumijevanja za ovaj prijedlog. Ja sam ga i tada smatrao, pa hoću samo da iznesem ovaj stav, da neće dobiti ovu podršku ni u Parlamentu i zato ga nisam posebno ni ponavljao.

I ono što hoću da prokomentarišem jeste i jedan od amandmana kolege Halida Genjca. Naime radi se o Amandmanu I u kome on predlaže da se u članu 3. nakon stava (3) dodaju stavovi (4) i (5) koji kažu da do stvarne uspostave rada Agencije primjena DNK u forenzici, pohrana DNK uzorka kao i pohrana profila u bazu podataka povjeravaju se Upravi policije Federacije – Odjeljenju za kriminalistička vještačenja.

Mene su ljudi opet u toj javnoj raspravi ubjeđivali da Uprava policije Federacije BiH posjeduje tehniku ... koja ne pripada njima nego državi BiH. U stvari, rješenje problema nije u tome da se tamo dalje pohranjuju podaci, nego da oni vrate tehniku koja nije njihova i da onda ova agencija može obavljati svoj posao. Dakle, ukoliko se vrati odmah ta tehnika, ukoliko naravno se popuni ova agencija sa stručnim ljudima, a to nije sporno da se može iz ovog dijela, ovaj posao se može vrlo brzo završiti i ova agencija može vrlo brzo biti sposobna da obavlja ovaj dio posla. Dakle, nije rješenje u tome da se taj posao prebací tamo, nego je rješenje da ljudi vrate tehniku koja nije njihova i da radi institucija koja je zakonom predviđena da radi taj posao. Ne znam da li, na koji način je moguće sada natjerati tamo Upravu policije u Federaciji da vrati sredstva koja nisu njihova. Ja to ne mogu, ne znam, znači ne znam da li ima ikakvog smisla bilo kakav zaključak Parlamenta na tu temu jer nemam pojma da li je kasnije došlo do knjiženja ili nije, knjigovodstvena evidencija kako stoji, ali u tom smislu ja bih ipak predložio jedan zaključak i dostaviću ga u pismenoj formi.

Znači, da se nalaže Upravi policije Federacije BiH da sva tehnička sredstva ... koja koriste, a rezultat su donacije BiH, vrate u posjed, odnosno vrate ovoj agenciji.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, vrlo kratko, dakle što bi u narodu rekli *brži samari od konja*. Dajte da se vratimo na zakon a implementacija, uspostava ove agencije, i ovo što gospodin Genjac govorí i što Vi govorite, otkud ja sada mogu znati ko je u pravu, ko nije u pravu, kome je donirano, kome nije donirano. I dajte molim vas suzdržite se i od zaključaka, imamo amandmane, izjasnit ćemo se o njima, dajte da dođemo do zakona.

Gospodin Lozančić, predsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja moram reći evo par ... samo napomena. Znači, da se radi uistinu o jednom vrlo važnom zakonu, jednom novom zakonu, reguliranje jedne potpuno nove oblasti u BiH o kojoj smo uglavnom do sada imali prilike gledati u određenim akcionim filmovima koje smo gledali sa zapada itd. Znači, radi se o ... bez obzira na one koji su puno inkorporirani u ovoj oblasti a ima ih na svu sreću takvih i u BiH i ja se ovom prilikom želim zahvaliti njima na sudjelovanju u izradi što kvalitetnijih rješenja ovog zakona. Mnogi od njih nisu u institucijama BiH, nisu uposlenici institucija ni Vijeća ministara, ni Parlamentarne skupštine, ali su iskazali spremnost i želju da pomognu da se dođe do ... najboljih mogućih rješenja u definiranju ove oblasti.

U konsultacijama sa jednim od njih, evo, i rezultat tih konsultacija su obnavljanje ovih mojih amandmana, znači ova dva amandmana. Radi se o uspostavi ovog savjetodavnog tijela upravo iz razloga što ne možemo DNK profile, DNK uzorke i DNK registre poređiti sa daktiloskopskim zbirkama jer daktiloskopske zbirke su ovdje u primjeni već proteklih 100-200 godina. Znači, tu već postoji ustaljena praksa, ustaljeni standardi itd. tako da nije isto to. Znači, ovo je ipak nešto novo i ja ne mislim da bi moglo smetati Agenciji za forenziku da ima jedno savjetodavno tijelo ljudi eksperata, ljudi dobre volje, koji žele pomoći da ovaj zakon profunkcionira u onom najboljem mogućem svjetlu i najvećem kapacitetu.

Drugi amandman se tiče samo dopune, da tako kažem, dijela koji se tiče DNK regista. Mi smo definirali i kroz amandmane smo podijeli posebno DNK osumnjičenih i DNK osuđenih osoba, međutim nismo definirali kojih osuđenih osoba. Već je bilo rasprava na tu temu može li se ili ne može, evo jedan zastupnik je rekao da ne može dok se ne promijene odredbe Zakona o kaznenom postupku, drugi je rekao da se može, a u ovom amandmanu koji sam ja uložio jeste to, samo na temelju naredbe suda, a definirano je za koje osuđene osobe se to može učiniti, tako da preciziramo od kojih osuđenih osoba mogu se uzimati DNK profili i od kojih osuđenih osoba će se praviti registar DNK profila osuđenih osoba.

Ja vas pozivam da prihvate ova dva amandmana ali i ako ne prihvate mislim da je ovo vrlo bitan, vrlo dobar zakon i ja ću podržati prijedlog ovog zakona.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ
Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine zamjeniče predsjedavajućeg, dakle, kao i o prethodnim zakonima o kojima sam govorio, moram reći da je ovaj zakon jako ... utrošen vezano za ovu radnu grupu u kojoj smo kolega Genjac i ja, između ostalog, učestvovali i uspjeli smo na kraju na Ustavnopravnoj komisiji da niz pitanja koja su bila sporna usaglasimo i to je bio optimum što smo mogli na Ustavnopravnoj komisiji uraditi. Uključujući sve, ja podržavam sve rasprave koje žele da dodemo do kvalitetnijeg zakona. U ovom momentu optimum koji smo ... postigli zasnivao se na ovome. Ja mislim da stoga i postoje mogućnosti izmjena i dopuna zakona te da u nekoj fazi primjene zakona, ukoliko ima nekih problema da se na neki način ovaj zakon poboljša, svakako je potrebno uraditi. U sadašnjim uslovima mi de facto nemamo funkcionisanje Agencije za forenziku. Dakle, njeno funkcionisanje podrazumijeva usvajanje ovog zakona o primjeni rezultata DNK u sudskim ... postupcima. Mislim da je moguće i da bismo kroz ovo mogli imati zakon.

Ovo što je uvaženi predsjedavajući iznio što se odnosi na stručno tijelo – mi smo raspravljali i o tom problemu više puta. Naše mišljenje da pitanje uspostave stručnog tijela ne bi moglo biti dio ovog zakona već zakona o policijskim agencijama, odnosno strukturama, jer bi se tu trebao definisati način njihovog funkcionisanja, ovde se radi o ovom zakonu. Dakle, ukoliko se prihvate ovi naši stavovi koji su dio jednog maksimalnog konsenzusa od strane Ustavnopravne komisije, Klub SNSD-a će podržati ovaj zakon bez ikakve dileme. Ove druge dopune mislim da bi mogle da utiču na naše opredjeljenje u tom smislu da ne bude podržan.

Želio bih reći, takođe, ja smatram da u BiH jako mali broj eksperata iz ove oblasti ima i da će biti mjesta za sve. Takođe, kada je u pitanju oprema, da smo jako siromašna zemlja da bismo je koristili ili da bismo dodatno kupovali. ... Ja mislim da je to dio dogovora koji ne treba da bude predmet zakonskih rješenja.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi, drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Želim da kažem da ja nisam prisustvovao javnoj raspravi, međutim pročitao sam transkript sa javne rasprave i vidio sam da su stručnjaci iz Hrvatske, Srbije, ovde iz BiH, iz naših agencija Federacije bili na toj javnoj raspravi. Pročitao sam njihova mišljenja u vezi toga, koja su se, moram da kažem, u mnogom razlikovala od zemlje do zemlje i između njih kako bi trebao ovaj zakon da glasi, počevši od samog naziva zakona gdje je predloženo da se zakon drugačije zove i da kaže da se radi o zakonu o primjeni forenzičke analize, a ne o naslovu koji trenutno ovdje imamo u proceduri 'Prijedlog zakona o primjeni rezultata analize dezoksiribonukleinske kiseline u sudskim postupcima' i mislim da je taj prijedlog koji je došao od Federalnog zavoda bio prikladniji za ovaj zakon. Da ne govorim o tome od koga trebaju da se uzimaju ti uzorci, osobe koja je osuđena na koliko mjeseci ili godina zatvora, o tome da li to treba sa maloljetnicima da se radi i da se ti podaci pohranjuju, pa preko toga, kao što ovaj zakon tretira, da osim DNK analize, to je član 3., ova agencija mora da skladišti i uzorke dokaznog materijala. I ovdje se postavlja pitanje kapaciteta same agencije jer nije isto skladištiti DNK dokazni materijal i skladištiti uzorke koji će vjerovatno zahtijevati mnogo veći prostor nego sad što Agencija raspolaže time. Da ne govorim o daljim dijelovima koji se tiču mogućnosti da ova agencija radi neke poslove koji nisu trenutno predviđeni zakonom a koji su se u praksi u međuvremenu prikazali, kao da u saobraćajci neko umre, onda mu se ne uzima ona suha kap, a onda poslije toga se vrše ekshumacije ako je bilo kakav sudska proces otvoren i time se mnogo više troše pare nego što se moglo na jednostavan način uraditi.

Znači, puno je dilema bilo oko toga kako ovaj zakon treba da izgleda i kako da se sva ta praksa, koja očigledno nije ujednačena ni u Srbiji, ni u Hrvatskoj, a ni ovde u BiH, pomiri. Zato, čini mi se da za amandmane na sve to, ovi koji su ovde predloženi, ne mogu da glasam za njih jer očigledno da ovaj zakon će zahtijevati česte, česte promjene.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ :

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih za raspravu i zaključujem raspravu o ovoj točci dnevnog reda.

Prelazimo na 8. točku dnevnog reda:

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-7-11/10 od 28. 1. 2010. (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 72. sjednici Doma, održanoj 17. 2. 2010. godine, ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Ustavnopravno povjerenstvo je 11. 3. 2010. održalo javnu raspravu, te nam je 20. 4. ove godine dostavilo Izvješće sa 23 usvojena amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dakle, ovo je još jedan od zakona u seriji zakona o kojima je Ustavnopravna komisija imala javnu raspravu. Javna rasprava je pokazala, kao što se može vidjeti iz stenograma, da postoji veliki interes za ovu oblast u BiH i da postoje brojna pitanja koja treba urediti kada je po srijedi oblast radnih odnosa. Bilo je puno amandmana, ja želim ovom prilikom da pohvalim ljude iz Ministarstva pravde koji su radili zajedno sa Ustavnopravnom komisijom, a u njima smo imali zaista iskrene saradnike, počev od ministra pa dalje. I evo dobili smo ovaj tekst kojeg smo dobili kao rezultat glasanja u Ustavnopravnoj komisiji i predlažem Predstavničkom domu da ovaj zakon usvoji.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Pa vidite, ja moram prokomentarisati jedan amandman koji je usvojen u proceduri i odmah moram reći da mi je veoma žao jer je došlo do nesporazuma između mene i gospodina Prodanovića oko ulaganja kontraamandmana na ovaj amandman gospodina Izetbegovića tako da niko od nas dvojice nije uložio amandman, odnosno kontraamandman na ovaj usvojeni amandman gospodina Bakira Izetbegovića. Dakle, to je bio dogovor između nas dvojice. Nažalost, izgleda da je bio nesporazum. On je očekivao da će ja to uraditi, a ja sam očekivao da će on to da uradi i desilo se da nije uradio niko.

Naime, radi se o tome da je ovim amandmanom promijenjen, odnosno, u članu 45. koji se odnosi na član 104. dodan novi stav koji glasi: 'U slučaju da zakon i drugi propisi entiteta i Brčko Distrikta na različit način regulišu pitanje iz oblasti zdravstvene zaštite zaposlenika, penzijsko i invalidsko osiguranje i druge vrste socijalne zaštite zaposlenika i time dovode do diskriminacije zaposlenika, Vijeće ministara BiH će svojom odlukom urediti pitanja iz stava (1) ovog člana na jedinstven način kako bi se otklonila diskriminacija zaposlenika.' Ovo prosto nije moguće. Znači, jednostavno ovdje smo mi ubacili jednu odredbu i zadužili Savjet ministara za nešto što on ne može. Radi se o nečemu što je mnogo ozbiljnije pitanje i što je predmet jedne ozbiljne reforme. Dakle, radi se o nečemu što mora biti predmet jedne ozbiljne reforme, a ne tri-četiri rečenice u članu ovog zakona.

Vi znate da reforma sistema zdravstvene zaštite je do sada nekoliko puta pokušavana, znači da su se tražile bar početne neke tačke na kojima bi se moglo krenuti u tu reformu i da to je reforma u koju još uvijek nismo krenuli. Ako usvojimo ovo onda mi otvaramo prostor, druga strana priče, mi otvaramo prostor za sve druge stvari u kojima se poslanici, zaposleni, namještenici itd., koji iz različitih entiteta potiču gdje su različite procedure, ovdje moraju izjednačavati. Dakle, nije samo problem, a jeste ovo problem, nije samo problem zdravstvenog osiguranja, problem je penzionog osiguranja. Imamo druge probleme koji se tiču radnog statusa.

Dakle, ja jednostavno ne vidim da je ovo rješenje problema koji se htio postići. I ne vidim na koji način će Savjet ministara ovo riješiti, na koji način će to Savjet ministara riješiti svojom odlukom. Dakle, Savjet ministara treba da riješi svojom odlukom, ne zakonom, nego odlukom.

I drugo, nije mi jasno kako je Ministarstvo dalo pozitivno mišljenje na ovaj amandman, a jeste dalo. Ja sam to pitao i na samoj sjednici Ustavnopravne komisije. I nisam dobio odgovor. Šta je motiv za Ministarstvo, znači osim naravno što se slažemo svi da to nije uredu i to nije sporno, jer i ja mislim da nije uredu, ali se ne može to otkloniti na ovaj način. Znači, mora se naći neki drugi način otklanjanja ovog problema. Ja moram biti iskren da mi imamo sad jedan ozbiljan problem, bar što se mene tiče, da nemamo kontraamandman, a da s druge strane, sad ču ja kao Slavko Jovičići, ja govorim u svoje ime, ja jedino u svoje ime i mogu govoriti, znači ovdje što se mene tiče ja neću podržati ovaj zakon sa ovim amandmanom gospodina Bakira Izetbegovića.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, prava se stiču radom, jel', od plaće preko toga kako se tretiraju putni troškovi, ne znam, da ne nabrajam sad dalje prava, pa i ova zdravstvenog osiguranja i ostalo. I ona moraju biti ista. Dvije kolegice koje sjede u istoj sobi, isti doprinos daju u radu, zašto bi imale različit režim u odnosu na ove stvari. Dakle, Ustav im garantuje da će imati ista prava. Onda bismo trebali pogledati kako je u entitetu RS-u riješena dnevница, pa tako dnevnicu dati za putne troškove i kako u Federaciji neke stvari različito se riješene, jel'. Sva prava trebaju biti jednakaka i ja apelujem na vas da ne radite ovu stvar. Da ne činite ovo trudnicama koje dolaze iz Federacije a koje rade u ovoj kući u državnim institucijama. I posebno apelujem na doktora Prodanovića da

to ne radi. Nemojte, osobito u odnosu na trudnice, uraditi ovakvu stvar. Pitajte svoju savjest je li to treba uraditi. Molim vas, nemojte nikakve kontraamandmane, nemojte glasati, nemojte obarati zakon. Dopustite, kažem, prije svega, ženama koje idu na trudničko bolovanje da imaju jednaka prava.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, gospodine predsjedavajući, kao što reče predsjednik moga kluba i podnositac ovog amandmana gospodin Izetbegović, povod za ovaj amandman je bio poznati problem kojeg smo mi ovdje nekoliko puta raspravljali u ovoj sali, a vezan je, možemo kazati, i na prijedlog kolegice Hadžiahmetović i svih onih koji jesu a koje nisam napomenuo vezano za različit tretman porodilja. Stvarno je, mislim, to jednostavno, vi imate zakon, glavni dio izmjena ovog zakona odnosi se na standardizaciju sa aktima EU, a glavni dio te standardizacije se tiče zabrane diskriminacije. Mi smo stvarno unijeli puno odredbi u izmjene i dopune ovog zakona koje se tiču zabrane diskriminacije na radu. I promoviramo to kao princip i usklađujemo svoje zakonodavstvo sa zakonodavstvom EU, odnosno međunarodnim pravnim aktima. A onda u istom tom zakonu promoviramo diskriminaciju. Te dvije stvari ne mogu zajedno. Ne možemo usklađivati zakon i promovirati zabranu diskriminacije, a onda propisivati diskriminaciju u jednoj od posljednjih odredbi ovog zakona.

Jer pazite, ovaj prijedlog zakona, predlagač ovog zakona je svjestan da ovo nije uredu. I onda je kazao: 'Dok se na jedinstven način za zaposlene u institucijama BiH ne uredi pitanje socijalne i zdravstvene zaštite, primjenjivat će se propisi iz te oblasti prema mjestu njihovog prebivališta, dakle entiteta.' Tako kaže zakon u svom izvornom prijedlogu koji je došao od Vijeća ministara. Dakle, predlagač je sam svjestan da se za radnike koji rade u institucijama BiH ta stvar treba urediti na jedinstven način. To bi vam bilo isto kao kada bismo recimo mi imali različite plaće za pomoćnike ministara ili za bilo koga od nas s obzirom na mjesto prebivališta, odakle ko od nas dolazi, ja iz Federacije, gospodin evo Živković iz RS-a, i samo zbog toga da imamo, a radimo isti posao. To jednostavno ne može da izdrži kao rješenje. Ja znam s druge strane, ovo o čemu je govorio gospodin Novaković, ovo jeste strukturalna reforma, ovo zahtijeva strukturalnu reformu, međutim nije meni cilj niti bilo kome od nas da kroz ovo proturamo bilo kakve strukturalne reforme. Dakle, da znate, ovo nije cilj. I zato se kaže da Vijeće ministara će urediti dok se to ne uredi u BiH. To će jednog dana za nas koji radimo ovdje u institucijama BiH biti jedinstveno riješeno da Vijeće ministara pazi da nema diskriminacije i da onda svojom odlukom uređuje te stvari. To je dakle suština ovog amandmana. Ovim ćemo jednostavno sačuvati obraz pred Evropom jer promoviramo zabranu diskriminacije i ovdje ćemo ukloniti ovu diskriminaciju koja je kroz sami zakon bila napisana.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja samo imam potrebu da podsjetim kolegice i kolege poslanike, a posebno povodom intervencije kolege Novakovića, na svojevremenu raspravu koja se odvijala u ovom parlamentu povodom mog Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu koji se odnosio na ovu materiju. Zakon nije usvojen u Parlamentarnoj skupštini zbog nedovoljnog broja glasova, posebno po sistemu entitetskog glasanja, i koristeći argumentaciju ustavnih nadležnosti kad su u pitanju oblici direktnih poreza kao što su doprinosi za zdravstveno osiguranje koji su u nadležnostima entiteta, odnosno u Federaciji u nadležnostima kantona. Nažalost, mi smo imali nakon kraha tog prijedloga zakona posebno naglašenu diskriminaciju u institucijama BiH zbog čega, između ostalog, i ova formulacija, odnosno ovaj usvojeni amandman prilikom javne rasprave o ovom prijedlogu zakona. Ja ću vas samo podsjetiti, ovakva formulacija koja stoji ovdje ne mijenja apsolutno ništa u ustavnim nadležnostima. Ona obavezuje Vijeće ministara samo da to koordinira, odnosno uredi na jedinstven način, što se može odlukom Vijeća ministara uraditi ne dirajući u postojeće nadležnosti koje su definisane Ustavom, odnosno ustavima dva entiteta.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Vidite sad situaciju. Evo, ako ostane ovako, Savjet ministara donese odluku da je, ne znam, porodiljsko odsustvo godinu dana, jel' tako, iako je negdje šest mjeseci, negdje godinu dana, i sad Savjet ministara donese odluku – to je pitanje nemoguće riješiti odlukom. Ja upravo o tome sam govorio. Dakle, mi imamo problem, imamo, hoćemo li to sad nazvati diskriminacijom ili nećemo, pazite, različito to možemo tumačiti, ali evo i da imamo, da to nazovemo i tim imenom diskriminacija, tačno imamo i problem. Ali nemamo rješenje kroz ovaj amandman. Dakle, nemamo rješenje. Imamo nešto što hoćemo da riješimo, a ne možemo riješiti odlukom. Ja nemam ništa protiv da to riješimo zakonom, ne odlukom. Dakle, nije moguće riješiti odlukom. Ja samo to hoću reći.

Prema tome, i kad usvojimo ovaj zakon, ja ne vjerujem da će Savjet ministara moći ovo završiti. Ja sam zato ako mi hoćemo formalno da kažemo, evo, mi smo to uradili ali sad Savjet ministara nas obavijestio da on odlukom to nije u stanju da uradi nego će predložiti izmjene zakona ili nekakav zakon, ne znam ni ja, ok. Možda je to namjera. Ali da ćemo ovako riješiti to pitanje, ja mislim da nećemo. Ja sam više nego ubijeden da Savjet ministara na bazi ovoga što sada ima neće riješiti ovo pitanje. Zato sam ovako diskutovao. Dakle, da ne govorim sada o otvaranju, ja ne mislim da se radi o prenosu nadležnosti, ali mislim da se otvara jedna oblast na ovaj način, na jedan neprimjeren način, jedno pitanje koje je mnogo ozbiljnije od ovoga što mi ovdje danas radimo i da zbog toga nismo trebali na ovaj način to regulisati. Evo, ja i dalje

tvrdim, na kraju krajeva, imamo ovdje ministra: Je li moguće da Savjet ministara svojom odlukom ovo riješi, a ne zakonom?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović, replika.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, ja sam se javio jer vidim da postoje suprotna mišljenja oko ubacivanja ovog amandmana u zakon, a zapravo sve je praktično riješeno i ostavljeno vladu da na neki način te male razlike uskladi.

Prvo, što se tiče zdravstvenog osiguranja. Istina, tamo čovjek stanuje bez obzira gdje je zarađivao platu, tamo idu doprinosi za zdravstvo. Prema tome, ostaju sve beneficije zdravstvene kod čovjeka gdje živi, gdje mu je mjesto stanovanja. Znači, tu nema nikakve dileme. Ako neko radi u Općoj bolnici Tešanj a stanuje u Doboju, njemu Opća bolnica Tešanj uplaćuje doprinose u Fond zdravstvenog osiguranja RS-a i on dobija sve te privilegije ili nadležnosti ili bilo šta kao i svi drugi građani u RS-u. Tako je i sa Distrikтом Brčko i tako je ...

Što se tiče invalidsko-penzionog osiguranja na isti način je riješeno. Prema tome, tu ne postoji nikakav problem. Problem ostaje samo dužina bolovanja, da li je riješeno tamo tri mjeseca, ovdje šest mjeseci, što vlada može svojim aktom, čak ne mora ni zakonom, može svojim aktom riješiti i izjednačiti. Znači, tamo gdje je prioritet da je bolovanje manje, ona kaže mi ćemo dati svojim službenicima da bude bolovanje isto kao što je za službenike koji rade iz RS-a, iz Distrikta Brčko. Prema tome, to nije nerješivo pitanje da se ne usvoji ovaj zakon. To je sasvim opravdano riješeno i može se riješiti. Čak ne mora ni zakonom, nego odlukom vlade ili na neki drugi način, što svakako pravnici to znaju bolje od mene, bez obzira što radim dugo i u zdravstvu i u fondovima raznim.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je za raspravu uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, mi u Klubu SNSD-a ne sporimo problem koji je prisutan kod zaposlenih u institucijama BiH, postoji nejednak položaj, evo u ovom segmentu posebno, koji je od posebnog značaja i nepotrebno je o tome da diskutujemo da smo mi za neravnopravan položaj u tom smislu. Međutim, neću ponavljati ono što su svi prisutni ovdje iznosili, u najvećem broju se slažem sa ovim prijedlozima, takođe i ovo što je uvaženi kolega Novaković rekao stavove. Mi smatramo da ovaj usvojeni amandman ... 23. dakle nema osnova u skladu sa zakonom i bili smo iznenadeni zbog stava nadležnog ministarstva o ovom pitanju. Naš cilj je da se doneše ovaj zakon i da on stavi u jednak položaj sve, prije svega, evo ovdje u ovom slučaju porodilje. Iako ne treba zaboraviti da postoji jako velika odgovornost nižih nivoa vlasti u BiH zbog

neharmonizacije zakonodavstva. To je ključni problem koji stvara u određenom smislu probleme jer mi uopšte ovo ne bismo danas raspravljali ... pitanje.

Zato u ime Kluba želio bih da predložim jedan zaključak. Dakle, predlažem da Dom danas odloži izjašnjavanje o ovom zakonu. Da se zaduži rukovodstvo Ustavnopravne komisije da sa predlagачem amandmana i dakle ovim suprotnim stavom o ovom i sa nadležnim ministarstvom dođe do određenog kompromisnog rješenja i predloži ga da se izjašnjavamo o ovom zakonu na narednoj sjednici. Inače, desiće nam se da danas razmatramo zakon i da ga ne usvojimo, a mislim da ništa ne gubimo za 15 dana kako bismo se izjasnili o ovom zakonu uz mogući dogovor. Ja sam uvjeren da će apelacija Ustavnog suda BiH bitno uticati na neophodnost implementacije odluke, dakle stava Ustavnog suda u zakonodavstvu koje će otkloniti i ove prepreke. Dakle, imamo situaciju koja jest takva kakva jeste, imamo apelaciju koja je upućena po ovom prijedlogu koju bi trebalo sigurno očekivati što prije i vjerujem da ona ne može biti na drugom putu u odnosu na ovaj koji je ovdje prisutan, ali moramo to u skladu sa zakonom regulisati. Ne gubimo ništa za 15 dana da dođemo do nekog kompromisnog rješenja i da ovaj zakon usvojimo.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Nekoliko puta smo ovdje raspravljaljali, kako kažu uvažene koleginice i kolege, o ovome pitanju i očigledno da je pitanje pokušalo da se riješi preko koljena, nedovoljno sagledavši sve posljedice koje može da ima ovakvo rješenje. Ja apelujem na, da kažem, neposlovničke mogućnosti da pokušamo ovaj amandman da na neki način dogоворимо se da se glasa o njegovom brisanju kako bi imali *Zakon o radu* onakav kakav je Savjet ministara predložio i onakav kakav je ova komisija bez ovog amandmana usvojila sa 22 amandmana i time bi uradili dobar posao, sačekavši da sve relevantne institucije ovdje u BiH kažu u vezi sa ovim problemom koji nije od juče, koji je tretiran odlukom, a onda nakon toga zakonom.

Problem je mnogo kompleksniji i nije pitanje samo trudnica, kako se ovdje želi na neku senzibilnost vratiti. Pitanje je i ovaj amandman koji je usvojen tretira sve: od zdravstvene zaštite zaposlenih, podrazumijeva se za čitavu zdravstvenu zaštitu, penzionalo-invalidskog osiguranja i drugih vrsta socijalne zaštite zaposlenika. A početak amandmana glasi: 'U slučaju da zakon i drugi propisi entiteta i Brčko Distrikta na različit način regulišu ova pitanja', što znamo da regulišu i nije nikakva novost u BiH da se to različito reguliše, ali isto tako se zna i da RS želi da stavi akcenat na porodilje, da Federacija želi da stavi akcenat na invalide i da pokušamo makar u Federaciji unutar kantona da napravimo jedinstven stav kako bi se moglo pregovarati dalje i došlo do jedinstvenog rješenja. Ne može se odlukom Savjeta ministara na ovakav način parcijalno urušavati čitav sistem, od prebivališta, doprinosa, uplaćivanja u budžet RS-a i Federacije, a nakon toga uplaćivanje u budžet BiH i ostvarivanje ovih prava preko budžeta BiH. To je jednostavno nemoguće. Otvorićete širok spektar zahtjeva raznoraznih, od invalida do penzionera preko ostvarivanja zdravstvene zaštite oboljelih. To nije način na koji se može ovo

pitanje riješiti odlukom u BiH. Dajte da ovaj amandman sklonimo, dajte da dobijemo 'Zakon o radu' i dajte da o ovom problemu ozbiljno razgovaramo, a ne da kupimo jeftine političke poene u predizbornoj kampanji.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Mislim da je prihvatljivo ovo što je kolega Prodanović predložio. I mi smo tu spremni da ne širimo stvar, da idemo samo na porodilje. Kao što reče gospodin Živković, ako je samo to, onda se eventualno ima prostora za razgovore. Dakle, da prihvatimo ovo što je Prodanović predložio i da evo mi odustanemo od ostalog, a da idemo samo prema trudnicama.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

U diskusiji se ispostavlja da uvažavaju problem svi prisutni poslanici koji postoji sa porodiljama i da svi respektuju činjenicu da je to jedno akutno stanje koje ne toleriše odgađanje i da je to zbilja povreda i da je diskriminacija. Ukoliko bi odbacili ovaj amandman, odnosno usvojeni amandman samo eliminisali, mi ne bi riješili ništa, usvojili bi zakon koji i dalje toleriše to stanje i Bog zna kad bi se rješavalo. Ukoliko bi ovaj prijedlog gospodina Prodanovića prihvatali, a mislim da nudi rješenje, ja se zaista slažem da ovako formulisan ovaj amandman, koji u sebi tretira i penzijsko-invalidsko osiguranje i sve vrste socijalne zaštite itd, nosi podozrenje i pitanje šta se misli i šta se može pod tim. Međutim, ovih dodatnih 15 dana ili 10 dana potrebnih za konsultacije i da se da ovoj komisiji dodatni rok da eventualno modificira ovaj amandman zajedno sa Vijećem ministara dalo bi vremena da se ovaj amandman modificira na način da on znači samo to što je zaista potrebno i ništa više. Ja mislim da je to rješenje.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Pokušaj da izademo iz ove situacije, dakle ukoliko se vi slažete da to budu samo porodilje, evo čuli ste stav i Kluba SDA – ne treba nam 15 dana. To ćemo mi danas tokom sjednice riješiti. To je gotovo za 10 minuta, nikakav to problem nije. Ovdje je Ministarstvo pravde, ovdje su kolege, mi ćemo ponuditi amandman, novi aspekti, neka uđe amandman u nove aspekte, zajednički naš amandman, i samo na porodilje da to ograničimo i završili smo posao.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Meni je drago da smo mi došli do pozicije da rješavamo dio po dio ovih veoma, da kažem, gorućih problema u BiH. Evo, slažemo se da kažemo da ćemo da pozitivno diskriminišemo zaposlene u BiH kad se tiče porodilja. Ali onda ovdje moramo da poštujemo i ustavnu strukturu BiH, da kažemo da će se u slučaju zakona i drugih propisa, ne moramo to navoditi, iz oblasti zdravstvene zaštite koje se tiče zaštite porodilja primjenjivati oni propisi u BiH koji najbolje rješavaju taj posao i time dati mogućnost i ostalim da to poboljšaju. Evo, ja sam za takvo rješenje. I ima mogućnost da se takva rješenja u BiH naprave, da se između sebe takmiče i kantoni i entiteti i ostali. Hajte tako da radimo taj posao.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFROVIĆ:

Onda smo riješili problem, riješili smo problem. Evo, usvojiti ćemo onda ovaj prijedlog gospodina Prodanovića na tragu ovoga o čemu ste vi govorili. Ja sam za to da porodilje na nivou institucija BiH budu tretirane jednako i to onako, pošto ima više načina, gdje je to najpovoljnije u BiH. To ste Vi kazali maloprije i ...

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

to se podrazumijeva, ja nisam mislio da se onima koji su iz RS-a izjednačava s ovima iz Federacije, nego da imaju sve. Ako je to to, mi smo riješili problem. Samo će nam onda trebati vremena da malo razmotrimo sad aspekte ove odluke Vijeća ministara, kako, šta. Onda bi nam trebalo ovo vrijeme da malo osmislimo ovo zajedno sa Ministarstvom pravde i neka to ne bude Kolegij Komisije, dajte vi to Ustavnopravnoj komisiji, ima nas devet tamo, nemojte da izdvajamo bilo koga od nas i ovo može da ide onda ovako: uvažiti prijedlog kolege Prodanovića i na ovim principima o kojima smo govorili ćemo riješiti problem.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Molim uvaženog zastupnika Prodanovića da u pisanoj formi, pošto je to njegov prijedlog, pripremi evo sa ovom tendencijom da se da zadaća Ustavnopravnom povjerenstvu ovog doma da dođe do rješenja.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 9. točku dnevnog reda:

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka – predlagatelji: zastupnici Milorad Živković, Niko Lozančić i Šefik Džaferović (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 76. sjednici Doma, održanoj 21. 4. 2010. godine, ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Mjerodavno Povjerenstvo za financije i proračun Izvješće je dostavilo 11. 5. ove godine, u kojem navodi da nije bilo uloženih amandmana, te je tekst Prijedloga zakona jednoglasno prihvatio.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Evo ja će kratko. Vi ste već kazali da je Komisija za finansije i budžet jednoglasno prihvatile Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Nije bilo amandmana. Radi se pretežno o tehničkim izmjenama, osim u članu 3. gdje se u jednoj kalendarskoj godini povećava limit sa 8 na 15 za pravna lica. I u član 4. utvrđuje se obaveza za političku stranku da je dužna voditi evidenciju o svim prilozima fizičkih i pravnih lica te izdati potvrdu fizičkim i pravnim licima od kojih je primila prilog.

Pozivam ovaj dom da usvoji predložene izmjene i dopune Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Momčilo Novaković sljedeći.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo ja da nastavim ono što sam počeo kod rasprave o zakonu koji je kolega Lijanović predložio. Naime, član 3. ovog zakona kaže da će nakon usvajanja ovog zakona u jednoj kalendarskoj godini pravno lice moći dati 15 prosječnih neto plata umjesto dosadašnjih 8 prosječnih neto plata.

Vidite, mi sad imamo evidentno, dakle kod stranaka koje su na vlasti i koje danas kontrolišu dobijanje poslova i javne tendere, dakle imamo situaciju da nam se očigledno broj donatora smanjuje pa je potrebno povećati sredstva, znači da daju više oni koji dobijaju više poslova. Jednostavno prevedeno to je u stvari to. Ja mislim da bi ovi ljudi koji vode ta pravna lica, posebno ovi direktori privatnih firmi, bili presretni kad bi njihova obaveza bila samo 15 prosječnih plata u ovoj izbornoj kampanji. ... slučaj da se na neki način bar malo legalizuje dio onoga što će oni na nesreću morati dati vladajućim strukturama ukoliko žele da dobijaju neke poslove i u buduća vremena. Ne mislim da je predlagač zakona postigao cilj sa ovim. Posebno, imajući u vidu da nije došlo do promjene, dakle prava sredstava koje politička partija može

koristiti u kampanji u odnosu na birača. Naime, mi znamo da je taj iznos sredstava ostao isti, tako da jednostavno iz ovoga je više nego očigledno da broj onih koji su raspoloženi da finansiraju političke partije je manji i da ćemo mi sada malo više globiti one koji, ne da su raspoloženi, nego koji dobijaju poslove na račun vlasti pojedinih političkih partija.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja se neću prijavljivati za replike, sačekajte malo, ja vas podsjećam da se radi o Prijedlogu zakona u drugom čitanju. Podsjećam vas da nema uloženih amandmana i uistinu se divim svima onima koji obrazlažu amandmane koje nisu uložili.

Replika, uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Samo ću jednu rečenicu. Ja veoma uvažavam Momčila Novakovića kao iskusnog poslanika, ali ovo su neuporedive stvari vezano za izmjene ovog zakona. Dakle, ne radi se, a on je danas pokušao taj prijedlog gospodina Lijanovića koji je predlagao sredstva iz budžeta BiH. Ja smatram da u BiH jedini pravi način finansiranja političkih partija, dakle izbornih kampanja, bilo kog nivoa je transparentnost i javnost. Ja uopšte ne vidim problem zašto bi se sada povećanje ovog broja prosječnih primanja limitirao nečim. Suštinsko pitanje je javno objaviti ko je donator i na koji način to finansira. Dakle, nemamo apsolutno nikakve i ne treba biti u tom smislu zablude. To je u skladu sa zakonom, nema ni jedne demokratske zemlje u svijetu koja ne koristi način prikupljanja sredstava putem donacija, a sve manje iz budžeta.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Kratko. Kolega Novaković kaže da vladajuće stranke, a ja smatram da svi pametni menadžeri i pravna lica ako pomažu i daju donacije daju svim strankama.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 10. točku dnevnog reda:

Ad. 10. Prijedlog zakona o zabrani svih fašističkih i neofašističkih organizacija i uporabe njihovih znakovlja u BiH – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara BiH zakon je dostavilo u proceduru 9. 4. 2010. godine, 10. 5. smo dobili Mišljenje Ustavnopravnog povjerenstva o ustavnoj osnovi kao i mjerodavnog Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku o načelima zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Svakako za pozdraviti je konačno da imamo i ovaj zakon. I SDA će ga svakako podržati. Normalno, ne mogu da ne obratim pažnju na jednu stvar, u BiH se uvijek mora napraviti taj tronožac. Dakle, imamo četnike koji su radili šta su radili u Drugom svjetskom ratu, i ustaše koji su radili što su radili, to su istorijske činjenice. Onda valja i među Musimanima naći da bi ta stolica stajala na tri noge, pa se evo našla ta organizacija koja se oslanja na tradiciju Handžar divizije. Handžar divizija je, ja mislim, '43. godine napravila pobunu u Francuskoj pa je Vermaht rasturio, kaznio, pobjio ih, pozatvarao ih i od '43. mislim da ništa u BiH nije napravljeno što bi se moglo nazvati, što bi moglo biti okarakterisano kao ugledanje i promoviranje ideologije, neke ideologije neke tamo SS divizije. A zatim kaže i da se to dalje prenijelo u jugoslovenske ratove '91. do '95. godine pod posebnim ili općim nazivom Handžar divizija. Šta se to '92., '93., '94. godine dešavalo pod nazivom Handžar divizija?

Evo mi razumijemo da moraju i Bošnjaci biti uvedeni u to sve pa i oni svoj dio krivice snositi. Pa eto, neka bude ta Handžar divizija, ali zašto se pozivati na stvari koje se nisu desile, koje nisu istorijski faktor. Kakva '91., '95. i Handžar divizija?! Handžar divizije od '43. naovamo nema, niti ima išta nalik na nju, niti se iko pozivao na tu ideologiju, niti je iko inspirisan itd. Tako da mislim da će trebati radi istorijske istine i činjenica ovo popraviti amandmanom i mi ćemo taj amandman uložiti. Evo, u prvom čitanju ćemo podržati zakon.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ne bih rekao baš da je to prava replika, ovo je više na jedno podsjećanje, jer sam nekidan čitao novine u kome predsjednik vaše stranke gospodin Sulejman Tihić kaže da je BiH potreban tronožac kako bi ona bolje stajala. Tako da ta asocijacija na tronožac nije nastala od nekoga drugoga nego od predsjednika vaše stranke. I ne bi trebali onda na takav način govoriti o trnošcu.

Istovremeno, što se tiče Kluba SNSD-a, može se objediniti rasprava za 10., 11. i 12. tačku dnevnog reda. S obzirom da su preglasani svi ministri iz reda srpskog naroda u Savjetu ministara, mi nećemo podržati te zakone.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa ja sam rekao da mi pristajemo na taj tronožac. Evo, Handžar divizija? Samo zašto da lažemo da je nešto bilo od '91. do '95.? Zašto da govorimo o ideologiji SS divizije? Nikakvu ona ideologiju posebno nije promovisala ni ... Dakle, mislim da te stvari treba ..., a evo morat ćemo prihvati. Dakle, Handžar divizija jeste napravila zločine u BiH. Koliko je stigla do te '93. godine? Ali to je jedan promil onoga šta su uradili ustaše i četnici.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo, ja sam se javio da podržim gospodina Izetbegovića. Mislim da je čovjek apsolutno u pravu. Ovi koji su pravili probleme od '91. do '95. se ne mogu ugledati na Handžar diviziju nego bi ovi iz Handžar divizije na njih trebalo da se ugledaju, ovi koji su došli iz dole nekih zemalja azijskih i ne znam ni ja. Dakle, ja ne mislim da je korektno, znači, što je tu stavljena ova Handžar divizija. Valjda je ona stavljena da bi se onda lakše ove dvije stavke progutale. I ja se apsolutno slažem sa kolegom Izetbegovićem da je ovo vještačko pravljenje neke ravnoteže. Naravno, ja to malo iz nekog drugog ugla gledam, ne vjerovatno iz onog iz kog on gleda, odnosno ne sa onih aspekata sa kojih on to posmatra.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Uvažena zastupnica Vesna Šain, rasprava.

VESNA ŠAIN:

Poštovani predsjedavajući, ovaj prijedlog zakona i meni se ne sviđa zato što isto smatram da se i ovdje prekraja istorija. Ja bih za ustaški pokret rekla da je to nastalo u okvirima fašističke Italije i Njemačke, da je to zaista jedna fašistička organizacija i da je u Drugom svjetskom ratu bila na čelu NDH-a. Oni koji su bili sastavni dio te fašističke organizacije, po svojoj surovosti i okrutnosti prevazišli su i tutore. Znamo koncentracione logore, načine na koji su se pozdravljali, obilježja, i da je to zaista u pravom smislu bila jedna fašistička organizacija. Znamo da je Handžar divizija bila njemačka SS divizija i da su u njenim redovima bili pripadnici muslimanskog naroda koji su sa teritorije bivše Jugoslavije i koji su činili zločine prvenstveno nad srpskim narodom.

Četnički pokret je u stvari oslobođilački pokret nastao u borbi protiv Otomanske imperije. Prvobitno je tako nastao pokret. Znači, četnički pokret ne može da se svrsta u ove dvije fašističke organizacije koje mi hoćemo da zabranimo jer znamo da je prvi antifašistički pokret u

Evropi organizovao Draža Mihajlović. Valjda znate podatak da je francuski predsjednik De Gaul osudio Tita ... i nije se nikad htio sastati i posjetiti bivšu Jugoslaviju samo zato što je Draža Mihajlović bio osuđen na smrt. Tako da ono što se desilo poslije Drugog svjetskog rata kad je nastala osuda to je moglo da bude iz političkih i ideoloških razloga. Bilo je zločina. Pravili su zločine i partizani, pa nisu fašistička organizacija. Znači, to je stvar ideologije i politike koja je to osudila, tako da ja sam da se zabrane fašističke i neofašističke organizacije, ali ne na ovakav način.

Isto tako u članu 3. ovog zakona, stav (3), sad ćemo pronaći, evo ovako kaže: 'Zabranjuje se davanje naziva mjestima, ulicama, trgovima i pravnim licima proglašenim krivim za ratne zločine ili zločine protiv čovječnosti počinjene kako u Drugom svjetskom ratu tako i u jugoslovenskim ratovima od 1991. do 1995. godine. U smislu ovog zakona lica proglašena krivim za ratne zločine ili zločine protiv čovječnosti su lica koja su za takve zločine proglašena krivim pred nadležnim sudovima.' Po ovome znači imena ulica mogu da nose oni koji nisu procesuirani, znači, a doživjeli su smrt kao Alija Izetbegović, Franjo Tuđaman, a srpski lideri iz posljednjeg rata znači ne mogu da dobiju svoje ulice samo zato što su procesuirani i nisu umrli prije nego što je proces postignut.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Svašta smo mi čuli u ovom parlamentu, ali baš ovako da javno naglas neko izjavi da je zločinački pokret Dragoljuba Draže Mihajlovića oslobođilački pokret, e, to još nije imao niko snage da u ovom parlamentu do sada, barem, javno kaže. Ali eto, i to smo čuli. Ja mislim da je to, prvo, uvreda za blizu 100.000 žrtava četničkog pokreta samo u Drugom svjetskom ratu, i to žrtava upravo četničkog zločina gdje postoje precizne četničke naredbe kad i u kojim mjestima poubijati, poklati itd.

Ovdje niko ni jednog trenutka nije doveo u pitanje da je ustaška organizacija fašistička organizacija. Čak, na kraju glasanja, vjerujem da će i Izetbegović, gospodin Bakir, glasati za ovaj zakon bez obzira ako se u ovom zakonu i nađe ta Handžar divizija jer je ona ipak bila u sklopu Rajha. Međutim, zašto ta pojava da se ovdje pokušava četnički pokret predstaviti kao tobože antifašistički pokret. Pa nikada na prostorima bivše Jugoslavije i BiH do 1941. godine narod i ljudi na ovim prostorima nisu poznavali fenomen koji se zove *kult klanja i kult noža*. Upravo taj kult klanja i kult noža priznao je da je razvio Draža Mihajlović. On je upravo, postoje njegove naredbe i u arhivima i u Beogradu, razradio sistem crnih trojki i on je na imenima ljudi, prije svega u Srbiji i BiH, stavljao na spiskove ono zlokobno slovo "Z". To slovo "Z" značilo je "zaklati". Zbog tog njegovog slova "Z" desetine hiljada, procjenjuje se i 100.000 ljudi, prije svega, u Podrinju je stradalo od četničkog pokreta. I izjaviti nekome ovdje u Parlamentu da je to oslobođilački pokret, to je zaista uvreda, prije svega za žrtve u ovoj zemlji, a da ne upotrebljavam neke teže termine.

Prema tome, bilo bi dobro kada neko tvrdi da je oslobođilački pokret da nam kaže od čega se ko oslobođao. Postoje neki kriteriji kada definisete antifašistički pokret. Znate li Vi, gospođo Šain, i jednu bitku između četničkog pokreta sa italijanskim fašistima i Nijencima. Ako

znote i jednu bitku gdje se dogodila da nam kažete gdje je bila. A postoje desetine, da ne kažem, i stotine dokumenata o direktnoj saradnji četničkog pokreta sa italijanskim fašistima, sa Nijemcima, pa čak i sa ustaškim pokretom pri kraju rata. Prema tome, bilo bi dobro, već kada govorimo o ovoj temi, da pokušate malo shvatiti sve ljudе u ovoj zemlji, kao što ima u ovom parlamentu snage od ljudi da kažu: da, ustaški pokret je napravio i genocid i zločine nad srpskim narodom, nad Romima, nad Jevrejima, nad antifašistima Bošnjacima i Hrvatima, da i Vi pokušate s druge strane da shvatite da je taj četnički pokret napravio užasne zločine nad Bošnjacima i nad Hrvatima, a i na Srbima. Samo tako možemo graditi budućnost, da ne govorimo o tome šta je sve rađeno,

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

DENIS BEĆIROVIĆ:

prije svega, u zapadnoj Srbiji građanima srpske nacionalnosti od tog četničkog pokreta.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić, replika.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, dakle, i pored očigledne potrebe da naše društvo uredi ovu stvar i prvenstveno zbog činjenice našeg mentalnog zdravlja, da tako kažem, a i zbog ... potrebe da ispoštujemo i neke evropske standarde, jer je očigledno da Evropa neće u svoje društvo one koji nemaju jasno određenje prema ovakvim stvarima, ja sam se javio za repliku da praktično zamolim da se okanimo predlaganja ovog zakona iz prostog razloga što bi na taj način izbjegli situaciju i mogućnost da vodimo ovaku vrstu rasprave za koju odgovorno tvrdim: ne da rješava problem, nego potiče na neki način i iz ove sale šalje poruke koje potiču i ohrabruju i fašističke i neofašističke ideologije i pokrete.

Dakle, ja predlažem sada pauzu 10 minuta da malo se ohladimo pa da nastavimo raspravu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Samo malo, znači planirana stanka za ručak je bila u 14,00 sati. Od ovog trenutka, od 13,45 do 14,45 sati stanka za ručak.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili rad. Podsetit ću vas, nalazimo se u toku rasprave o Prijedlogu zakona o zabrani svih fašističkih i neofašističkih organizacija i uporabe njihovih znakovlja u BiH. Evo vidim da se

jedan broj replika smanjio, pa ko nema neku veliku potrebu (i zbog toga smo iskoristili ovu stanku) ja zamoljavam da po mogućnosti odustane od replika, ali svi će dobiti pravo u skladu s Poslovnikom. A što se tiče diskusija, ne mislim da će doprinijeti ni usvajanju ni neusvajanju ovog prijedloga zakona. Međutim, ne želim nikome uskratiti njegovo poslovničko pravo.

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Taksativno i vrlo brzo. Kada je ovaj zakon bio u proceduri po prijedlogu gospodina Bećirovića, tada sam rekao i odmah da krenem konkretno: podržavam prijedlog gospodina Belkića da se ovo povuče. Ja ovdje plediram stalno: hajmo donositi zakone koji će nas vezati i miriti. Šta će ovaj zakon donijeti da ga danas usvojimo? Hoće li išta riješiti? Neće. 90% Srba u RS-u će reći: što ste zabranili četnički pokret kad su njihove organizacije gore. A koje njihove, niko ne zna ali njihove su, važno, ili naše. E da ne bi tako radili, postoji Krivični zakon i tada sam tražio kada je ovaj zakon bio u proceduri: kad sud dokaže koja je to organizacija, da se odmah zabrani. Ne da se zabrani, nego da se svi pripadnici tih organizacija pohapse. Hapšenje odmah svih, procesusiranje. Ljudi, ali to nije moguće. Zato je odličan prijedlog gospodina Belkića da se ovo povuče iz procedure jer nam neće ništa doprinijeti, ljudi. Nećemo ništa riješiti. I ko će dokazati meni, evo i danas, koja je to fašistička organizacija?

Ja nikad neću da licitiram jesam li ja najveći antifašista ili, ne znam ni ja, neko drugi, svi smo mi ovdje istog tog mišljenja. Nikome nije dobro donijela ta ideologija, donijela je nesreću i niko više ne želi nesreću nikada. Hajmo malo sreće. A sreća je ako nemamo sukobljeno nešto, gdje su ovi preglasani u Savjetu ministara, pa ćemo mi danas voditi jalovu raspravu, nećemo ništa doprinijeti, a ja vas uvjeravam, a i vi to znate možda bolje od mene, neće ništa riješiti da bude bolje narodu. I šta ćemo dobiti? Ništa. Zato podržavam prijedlog gospodina Belkića da ovo predlaže povuče danas (ima li ovlašteni da ovo riješimo?) i da ne uzimam ja možda nekom kasnije pravo na repliku ili na bilo kakvu diskusiju. Nema koristi od ovog zakona nikakvog.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Radi korektnosti, moram reći da gospodin Belkić nije predložio da se zakon povuče iz procedure ali je sugerirao da se pokušamo kloniti ovih rasprava ovakve vrste i da se ubuduće ovakvi projekti ne predlažu, jer unose i vraćaju samo nazad, ne vode naprijed, u najkraćoj varijanti.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Možda nisam razumio. Evo ja predlažem.

BERIZ BELKIĆ:

Pa ne može proceduralno sada.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Evo ja predlažem da se nađe neko rješenje, da se danas ne preglasavamo, pa će u novinama sutra izaći kako srpski poslanici su opet se svrstali u neke fašističke, kao što je ranije bilo. Evo ja predlažem da se nađe poslovnička mogućnost da se ovo skine jer ništa nam neće doprinijeti. Evo, ja predlažem nađite načina.

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da svoj prijedlog dostavite u pisanoj formi. Kad budemo u vremenu izjašnjavanja, onda ćemo se izjasniti i o vašem prijedlogu.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Nema, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. točku dnevnog reda:

Ad. 11.Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje)

SELIM BEŠLAGIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... gospodin Živković je izašao i rekao da sljedeća dva zakona, znači zakon pod rednim brojem 11. i rednim brojem 12. su preglasani u Vijeću ministara i da SNSD neće podržati te zakone. Ako je to tačno, ja predlažem samo da pročitate zakon i da idemo dalje, jer otvarati raspravu a znamo unaprijed da se neće taj zakon moći sprovesti. Mislim da bi to dobro bilo ukoliko je tačna ta informacija, gospodin Živković je rekao.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja sam čuo istup uvaženog zastupnika Živkovića i on je iznio svoj stav, što ima pravo. I vi ćete imati pravo i da se prijavite za raspravu i da se ne prijavite za raspravu, nakon što ja pređem na točke dnevnog reda.

Znači, prešli smo na 11. točku dnevnog reda: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u BiH, u prvom čitanju.

Vijeće ministara BiH zakon je dostavilo u parlamentarnu proceduru 14. 4. 2010. godine. Mjerodavno Ustavnopravno povjerenstvo Mišljenje je dostavilo 10. 5. 2010. godine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, ja sam također malo iznenađen stavom gospodina Živkovića i volio bih da mi neko objasni iz Kluba SNSD-a, ako je tačno, da u tom klubu nema podrške za ovaj Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita. Mislim, ovo je bilo jednoglasno na Ustavnopravnoj komisiji, nije bilo nikakvih problema. Ne vidim ništa problematično. Ne znam šta je.

Ja koliko znam, tamo je jedna mala sitna izmjena i nekoliko ovih tehničkih izmjena. Suštinska stvar je da se u odnosu na ova nova zvanja ... i ovo ostalo određuje ko ima pravo da pristupi pravosudnom ispit, broj bodova koji mora da ima čovjek da bi mogao da pristupi, jer svašta se dešava, mislim, u praksi, raznih diploma ima, i ja mislim da je ovo uvođenje reda u ovu oblast. Ovdje je ministar i volio bih zaista da čujem šta je pa da onda eventualno u amandmanskoj fazi popravljamo. Ja sam spremjan da mi radimo na tome. Šta je problem, ako je problem? Da li je kolega Živković mislio zaista na ovaj zakon ili je mislio na ovaj Službeni list ovamo i ovaj prethodni zakon? Eto, volio bih malo pojašnjenja jer ne vidim ništa zaista što bi bilo protiv bilo koga u BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Drago Kalbić.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, ja samo mogu u ime kluba da potvrdim da je to stav kluba, ono što je rekao gospodin Živković. Činjenica je da ono što je za nekoga sitno, za nekoga je krupno i obrnuto. I to je često puta viđena stvar, da se to tako pokušava predstaviti. Ali rekli smo principijelno, ovakav odnos, odnosno stanje je u Vijeću ministara prilikom predlaganja. Mislim da su se i oni mogli potruditi da međusobne razlike prije ulaska u ovu proceduru riješe. I na neki način i ministar i ono zašto na Vijeću ministara taj zakon nije dobio podršku. Znači, ne vjerujem da je to neko uradio iz čiste obijesti. I mi smatralj uči da o ovakvim stvarima, kao što je bio i prethodni zakon, i inače nije dobro da se preglasavamo i da se na Vijeću ministara preglasavaju i da to ne treba da bude praksa i principijelno, znači, čak iako ovdje postoje suštinske zamjerke, čak i da ih nema u nekoj velikoj mjeri, nećemo podržati taj princip preglasavanja, zato što: em, ministara nema na

sjednicama, em, ne ulažu dovoljno napora da dođu do takvih rješenja i da i oni malo se potrude pa da objasne zbog čega su takvi odnosi u Vijeću ministara. A ovdje svako odlučuje prema stavovima svog kluba i ne znam ni ja kako već, i nama ne pada napamet da sporimo bilo kome kako je došao do svog stava i do svoje odluke.

Evo, ja sam korektno iznio šta su naši osnovni razlozi, znači da ne možemo podržati takvu praksu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa istine radi treba reći da stvar nije baš ovako jednostavna kako je predstavljena. Naime, ovdje je očigledno da su pukli svi principi u radu i Parlamenta i generalno vlasti na državnom ali i na nekim drugim nivoima. Imali smo do sada učestalu praksu da se događalo da u Vijeću ministara i jednoglasno usvoje neke prijedloge, pa to padne ili u Predstavničkom ili u Domu naroda. Evo, sad je problem kad se nisu usaglasili zbog toga, ne možemo opet. Znači, očigledno je da nije stvar baš ovako jednostavna i da čini mi se samo se pronalaze razlozi da bi se stvari zaustavljale, a ustvari ne zaustavljamo mi pojedinačno nikoga, već sve ljude u ovoj zemlji.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Husein Nanić.

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

A ispričavam se, uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Pa vidite, ja nisam htio ulaziti u tu vrstu polemike, ako ništa drugo da budemo efikasni. Svako ima svoj stav i svoje mišljenje i vjerovatno ni ova rasprava neće to promijeniti ko je kakav doprinos dao i ko se kako ponašao.

Maloprije smo čuli jedan predlog koji je bio prihvatljiv da se prekine rasprava o ovom prijedlogu zakona, što smo evo i mi prihvatili i podržali. Da vas podsjetim, to je jedan od zakona gdje su ministri iz reda srpskog naroda preglašani. Jedan potpuno nepotrebni zakon, koji je evo vodio u pravcu kome vodi, i dobro da smo to tako uradili. Znači, nije to tako jednostavno kako neko, ali opet kažem, ne sporeći ovdje pravo bilo kome da donosi odluke, mi teško dolazimo do tog kompromisa i konsenzusa, to nije uopšte nepoznata stvar. I ako onda neko i takvo stanje pogorša dodatno sa ovim ulaznim, jer ovdje se donose odluke u ovom parlamentu. Vijeće ministara? Zna se kakva je njihova pozicija. Znači, ovdje je odgovornost za donošenje i zakona,

ali ako neko još dodatno pogorša i onako tešku situaciju u Predstavničkom domu sa ovakvim ulazom stanja u Vijeću ministara prilikom donošenja ovih zakona, logično je da je to tako. Ne bih ja sada ovdje o principijelnosti, neprincipijelnosti i svemu onome što se dešavalo, ali ako će me neko ubijediti da je ovdje pokušan kompromis ... niko ništa nije radio na pokušaju dogovora. Niko ništa nije radio ovdje na pokušaju da se ta pitanja, nije ni to dobro, nije ni to normalno, i što se toga tiče jedino oko toga možemo biti saglasni pa, barem, oni koji se navodno zalažu za dogovor, za državu, za sve ostalo, barem, oni bi trebali da se malo više potruđe, a ne da i oni prihvate stanje – *što gore, to bolje*.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih.

HUSEIN NANIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Želiš li?

HUSEIN NANIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Evo, ima prijavljen uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ču evo vrlo kratko s obzirom na ono što je gospodin Džaferović ovdje pomenuo. Pa mi ovim, odnosno stranka koja ovako se ponaša i kaže da nije spremna prihvati ovo, uz legitimnu odluku, jasno šaljemo poruku studentima, omladini koja završava fakultete pravnih nauka, znači, da neće moći polagati pravosudni ispit. Ovo je samo u tom smislu, ja ne znam kako to možete objasniti bilo kome, tim mladim ljudima koji dolaze ili traže posao, traže da polože taj stručni ispit. Kako njima objasniti ove igre u Vijeću ministara da oni sutra ne mogu izaći i polagati pravosudni ispit, s obzirom da je evo bolonjski proces u toku i da je nova reforma obrazovanja koju smo mi prihvatali i opredijelili se za nju.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi ministar pravde BiH Bariša Čolak.

BARIŠA ČOLAK:

Hvala Vam, gospodine predsjedatelju.

Ma evo, ja ču vrlo kratko. Naravno, zastupnici su tu i oni će se izjasniti onako kako misle da se treba izjasniti. Ali, čisto istine radi, ja vam moram kazati da na ovaj zakon nije bila niti jedna jedina primjedba. Dakle, ja ne znam šta bih ispravio, ja bih volio da znam u čemu je problem, ali mislim da moramo zaista se truditi pošto ... sad je taj bolonjski proces i sad su

diplome sasvim drugačije u odnosu na one koje su bile. Mi jednostavno moramo zaštititi dignitet pravosudnog ispita. Ne možemo naprsto dopustiti da nam se prijavljuju kandidati čija diploma glasi da je diplomirani pravnik, a pitanje je li uopće imao one predmete iz kojih treba polagati pravosudni ispit.

Prema tome, ovo je samo stvar da probamo to uozbiljiti i mislim da je zakon jako koristan, ali evo još jedanput ču ponoviti, zaista ja nisam dobio ni jednu jedinu primjedbu na ovaj zakon, niti prije, znači u pripremi, niti na samoj sjednici Vijeća ministara.

Toliko, samo istine radi. Hvala vam.

SELIM BEŠLAGIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Može, izvolite. Uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ovdje smo dobili informaciju da na Vijeću ministara ovaj zakon nije dobio podršku ministara iz RS-a. Da li je to tačno?

BARIŠA ČOLAK:

Ja se nažalost ne mogu precizno izjasniti. Moje uvjerenje je bilo da jeste, međutim zaista ne smijem reći. Znam da zakon sljedeći koji se odnosi na Službeni list nije dobio potporu od strane ministara iz reda srpskog naraoda. Za ovaj zaista nisam siguran. Ali samo ovo što sam vam rekao: to sigurno tvrdim da ni jedna jedina primjedba nije bila na ovaj zakon.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Čolaku.
Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja se izvinjavam što se ponovo javljam. Ja bih zamolio, ako nije problem, ne prozivam nikoga, ali Drago, ili gospodine Kalbiću, Vi ste kazali da možete govoriti o suštinskim pitanjima ovog zakona. Ja bih Vas zamolio da vidimo šta je to. Da probamo da nešto napravimo. Šta je to što je suštinski a ... šta je vama problem? Ako postoji ta suština, da vidimo šta je. Ja ne znam, zaista ne znam šta je.

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

10 minuta pauze na zahtjev Kluba SNSD-a. Nastavljamo u 15,30.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili. Želi li predsjednik ovog kluba obrazložiti razlog za stanku?

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, predsjednik Kluba SNSD-a.

DRAGO KALABIĆ:

Ne vidim ministra u sali, ali nije nikakva korist ni kad je tu, sve je isto i nijednog nema, nikoga nema. Jedni glasali *protiv*, jedni *za*, o svemu se drugom dogovaraju, ali dajte ostalima da rješavaju ono što su oni mogli riješiti. Znači, stav Kluba SNSD-a je nesporan kada je u pitanju potreba da se ove stvari regulišu na pravi način. Rekao sam čime smo se rukovodili smatrajući da je bilo moguće ispraviti te razlike koje su se pojavile na sjednici Vijeća ministara, ali one nisu ispravljene. Mi znači nudimo varijantu da nađemo načina da ovo odgodimo, da ovo odgodimo, ili izjašnjavanje ili ... Jedno pitanje evo za mog uvaženog kolegu Šefika Džaferovića: Koji će Brčko Distrikt zakon uskladiti sa ovim zakonom? Za Vas je to sitnica, gospodine Džaferoviću, za mene je notorna glupost i teška greška. Znači, Brčko Distrikt uopšte nema zakona koji mi ovim zakonom tražimo da oni usklade sa ovim zakonom.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ:

Pa vidite, ... ljudi kad neće naprave, da li mogu napraviti. I nebitno, neću ja da ulazim u sferu špekulacija. Znači, ako vas ja to pitam, nemojte nas potcenjivati da ne znamo šta radimo. Treba li? I razne kalkulacije i igre, neću ja da učestvujem u igram. Treba li dvije mjesne zajednice u Brčkom da polažu pravosudni ispit. Ja neću da ulazim u to, da ne nazovem malo grublјim riječima, kako smo došli u situaciju: na jednoj strani mene ubjedujete kako treba pravosudni ispit na nivou BiH, da to bude nešto ... što ima vrijednost i što bi trebalo da ima vrijednost, s čim se ja potpuno slažem, ti ljudi će sutra širom BiH suditi. A s druge strane, hoćete da dam da dvije mjesne zajednice mogu polagati pravosudni ispit. I evo nisam se htio upuštati u to, bio sam ostavio da to ljudi u Vijeću ministara u radnim grupama sjednu, da se malo provozuju do Banja Luke i Mostara pa da to riješe. Neće da riješe, ali hajmo, ako bi to moglo nekako, eto znate da prođe.

Evo, nemamo ništa protiv da prođe. Evo, ja vas sad pitam ovo, ali možda je danas kasno da otvaramo ta pitanja, zato što proceduralno sad ne možemo više ništa napraviti, ali imamo jednu notornu činjenicu koja je takva kakva je. Ko je rekao da Brčko Distriktu, možda će neko utvrditi da to treba, ko je rekao da treba to da oni rade, na osnovu kojeg zakona i da ih mi sad tjeramo da maltene naprave zakon koji možda i oni neće, ne znam da li hoće. Znači, nije stvar baš tako jednostavna kako je predstavljena. Ja predlažem da se ministar sa predsjedavajućim dogovori kako ćemo poslovnički napraviti da ovo ne propadne, da ne otvaramo dalje raspravu, a da nastavimo i kako je Bog rekao da riješimo, da riješimo ove stvari. Jer nije sigurno da ... stvari izgledaju tako jednostavno kako što je to bilo na početku predstavljeni. I ne treba nama više,

imamo i onako dovoljno problema oko kojih se ne možemo usaglasiti. I onda, kad imamo ove stvari koje se bar mogu prije nas razriješiti, evo ovo da je neko razriješio za nas nije nikakav problem. Ali znači, bilo je neusaglašno i opomenuti smo zašto nije, zašto nije dato povjerenje na sjednici Vijeća ministara, bilo je dovoljno vremena da se ponude rješenja prije, ako je nekom stalo do ovog zakona, ako nije, onda mislim. Ali evo, da ne otvaramo dalje i da ne kvarimo eventualno moguću atmosferu, da oko ovoga napravimo dogovor, ja predlažem da se nađe poslovnička mogućnost da iz ovoga izademo i da ovo pitanje razriješimo.

BERIZ BELKIĆ:

Ispravka netačnog navoda, predsjedavajući Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ispravka nekoliko netočnih navoda uvaženog kolege Kalabića. Prvo, ministar je ovdje, nije točno da nije ovdje, znači to je netočan navod, čitav dan je tu bio, čekao, ne ulazeći u kvalitete zakona. Drugo, ovo nije prijedlog ministra, ovo je prijedlog Vijeća ministara. I treći netočan navod, ja se ne slažem da nema koristi kad je ministar tu, bez obzira o kom se ministru radilo, ja mislim da je korisno i da bi bilo korisnije da su svi ministri ovdje, a ne samo jedan.

Hvala.

Šefik Džaferović, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma da vam kažem, mislim da skoro da i nema potrebe, riješili smo mi ovo i ovo je nešto, mislim, ovo je napredak u odnosu na stanje prije pauze. Nađite mogućnost kako da se ne izjašnjavamo, da ovo ne rušimo, sjest ćemo da vidimo u čemu je problem. Ja zaista ne vidim i dalje problem, ja sam spremjan da učestvujem u tome da imamo zakon.

Eto, tako ništa više.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, možemo, ovo je Prijedlog zakona u prvom čitanju, u amandmanskoj fazi možemo ispraviti ove stvari o kojima je i uvaženi poslanik Kalabić govorio. Dakle, evo ja mogu da kažem, evo, i u ovom članu 2. ima ovdje jedna greška, možda je riječ o tehničkoj grešci, i te stvari bi se dakle mogle u amandmanskoj fazi ispraviti. U stavu (2) govori se o tome, kaže da tokom školovanja u nastavnom planu i programu imaju sve predmete navedene u članu 4. ovoga zakona. A član 4. govori kako se član 24. treba da briše. Da li se misli na član 4. ovoga osnovnog zakona ili ovoga zakona? Možda, vjerovatno se radi tu o nekoj grešci.

Dakle, sve ove stvari se mogu ... eliminisati u toku izrade u amandmanskoj fazi. Prema tome, zaista ne vidim razloga da se ovi principi ovoga zakona ne podrže, pa da se u narednoj fazi napravi jedan kvalitetan prijedlog, jedan kvalitetan zakon u konačnom tekstu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam drugih prijavljenih. Evo mi se u Kolegiju konsultiramo šta da vam predložimo. Ne znam da li bi uvaženog kolegu Kalabića zadovoljilo ovo obrazloženje koje je u biti dao sad uvaženi zastupnik Kadrić da se kroz amandmansku fazu djeluje na sve eventualne nelogičnosti ili neprihvatljivosti u ovom zakonu.

DRAGO KALABIĆ:

Pa, ja sam rekao da nama ostaje izjašnjavanje o ovom zakonu. Mi možemo još jednom razmotriti poziciju, mada sam radije volio čuti, ali evo zbog potrebe (ako bi ja rekao ono što mislim, onda biste Vi opet izašli pa meni replicirali) ja će obrnuti stvar.

NIKO LOZANČIĆ:

Neću replicirati više.

DRAGO KALABIĆ:

Za uspjeh ovoga zakona da damo ministru orden, evo ja neću kuditi, reći će evo uspješan rad je danas bio i evo odlikovanje. Mi možemo tražiti, ali sam rekao da nije mala stvar i nije sigurno bez razloga bilo preglasavanje, o tome je bila priča. I nama je trebao neko ponuditi da kaže - da, bilo je preglasavanje zbog tog i zbog tog razloga, u međuvremenu smo razgovarali, nudimo to i to rješenje - i onda možemo da razgovaramo o tome. Međutim, niko ništa ne nudi, imate ovdje problem gdje se pominje i pitanje nadležnosti i pitanje usklađivanja zakona koji funkcionišu, entitetskih, po kojima ljudi polažu. Mirnes Ajanović je u Banja Luci nekidan položio pravosudni ispit.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ:

Pa mislim, evo znate, pa državotvorac, evo, da li je državotvorac ili nije, ali govorim da on je živi dokaz da to nešto funkcioniše, da to nešto stoji. Ali evo, da ne otvaramo, mi smo rekli, pa tačno u BiH je položio, mi smo rekli svoje oko ovoga. Otprilike svi znamo kako treba tražiti izlaz, ako je i to izlaz, pokušaćemo evo da vidimo koja je to varijanta.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvaženi ministre, naime, nisam bio tu na početku rasprave, bila je nedoumica oko toga zašto smo rekli da nećemo podržati ovaj zakon i ja stojim iza toga da imam informacije da za ova tri zakonska projekta koji su u dnevnom redu pod 10., 11. i 12. nije glasao niko iz reda srpskog naroda, tako da možete provjeriti tu informaciju, stojim iza te informacije. Međutim, ovdje u Parlamentu su dolazili zakoni od Savjeta ministara gdje su preglasani, da kažem, iz bošnjačkog naroda ministri. Sjetićemo se *Zakona o popisu stanovništva*, sjetićemo se *Zakona o praznicima*. Ja vas pitam, kolege, kako su završili ti zakoni? Završili su tako da im nije data mogućnost ni da uđu u amandmansku fazu, odmah su bili oboreni ovdje u Parlamentu, iako smo govorili dopustite da razgovaramo o amandmanskoj fazi i da je manje čak bilo primjedbi nego na ovo sad što pričamo. Da li su to aršini po kojima se kaže: dajte vi popustite svaki put, a mi ćemo svaki put to oboriti u prvom čitanju. Ima mogućnosti da ministar ispred Savjeta ministara u fazi diskusije o ovome zakonu povuče ovaj zakon da se pokuša usaglasiti u Savjetu ministara i da on dođe ovdje na dnevni red.

NIKO LOZANČIĆ:

Nemam više prijavljenih.

Evo, uvaženi ministar Bariša Čolak.

BARIŠA ČOLAK:

Hvala vam.

Ma, na kraju, vi ćete naravno odlučiti što mislite da je najbolje, ali ja evo moram priznati da u članku 6. ovo što ste vi kazali i što se spominje Distrik Brčko, nažalost, to se spominje i u osnovnom zakonu, to je jednostavno preneseno i u ovaj zakon, što naravno nije bilo dobro ni u onom, ni u ovom. Dakle, ovdje je Distrik Brčko zaista upao kao nešto što nije trebalo. Međutim, ja još jedanput ću odgovorno ponoviti ovdje pred svima vama da ni jedna jedina primjedba nije bila na Vijeću ministara na ovaj zakon, ponavljam, ni jedna jedina primjedba. Naravno, ako je moguće da se ovaj zakon prihvati u prvom čitanju, bilo bi dobro da se u amandmanskoj fazi popravi, ali ako nije, naravno, evo vi odlučite kako mislite, ali kažem, trebalo bi i bilo bi jako korisno kad bismo ipak išli u popravljanje i donošenje ovog zakona. Vrlo je bitno.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na točku 12.

Ad. 12. Prijedlog zakona o Javnom poduzeću za izdavanje službenih glasila BiH – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara BiH zakon je dostavilo u parlamentarnu proceduru 22. 4. 2010. godine. Mjerodavno Ustavnopravno povjerenstvo Mišljenje je dostavilo 10. 5. 2010. godine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Nema prijavljenih za raspravu, zaključujem raspravu.

Prelazimo na točku 13.

Ad. 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH – predlagatelj: poslanik Niko Lozančić (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 76. sjednici Doma usvojen je Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona po skraćenoj proceduri; 5. 5. 2010. godine dobili smo Mišljenje Ustavnopravnog povjerenstva o ustavnoj osnovi kao i mjerodavnog Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost o principima zakona. Također nam je i Vijeće ministara BiH 11. 5. 2010. godine dostavilo Mišljenje o Prijedlogu zakona u kojem se navodi da ne podržava i ne daje pozitivno mišljenje na Prijedlog zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

BERIZ BELKIĆ:

Predsjedavajući Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo zastupnici, ja će danas pokušati uistinu u kratkim crtama ponoviti nekoliko stvari zbog kojih sam se opredijelio za predlaganje ovog zakona. Evo, mi smo na prošlom zasjedanju kad smo raspravljali o proceduri, u biti, obavili raspravu i o sadržaju ovog zakona. Ovaj puta će se osvrnuti samo na negativno mišljenje Vijeća ministara i prokomentirati razloge za davanje negativnog mišljenja.

Mene je u ovom mišljenju Vijeće ministara podučilo na odredbe Zakona o obrani BiH u kome je definirano da Oružane snage su profesionalno jedna vojna sila itd. i da imaju aktivnu i rezervnu komponentu. Ja ni u jednom prijedlogu zakona nisam negirao postojanje te činjenice. Dalje su me podsjetili da Oružane snage se sastoje od profesionalnih vojnih pripadnika, rezervnog sastava koji su angažovani u vojnoj službi, civilnih osoba i kadeta. Ni jednim prijedlogom izmjena i dopuna zakona ja nisam negirao ove činjenice. Doduše, rekli su da bi prihvaćanjem ovih izmjena i dopuna zakona u biti bili izjednačene djelatne i pričuvne vojne osobe u službi u Oružanim snagama, što je točno, ali bi bili izjednačeni u određenim pravima kada se nalaze na službi u Oružanim snagama, što i u dosadašnjem zakonu u članku 3. stoji doslovice: 'Pripadnici rezervnog sastava za vrijeme služenja vojne službe imaju ista prava i

obaveze kao i profesionalne vojne osobe.' To već piše u zakonu i kad se on ne bi promijenio, tako da ovo mišljenje je u suprotnosti samo sa sobom. Ono što mene ohrabruje u ovom negativnom mišljenju, što mi daje dodatno za pravo jeste da se više nigdje ne spominje da bi primjenom ovog zakona, prihvaćanjem ovog zakona doveli u pitanje NATO standarde i doveli u pitanje NATO put BiH. Očigledno je da je i predlagatelj odustao od te argumentacije jer je osjetio, odnosno predlagatelj ovog mišljenja odustao od te argumentacije jer je procijenio da ta argumentacija ne stoji.

Meni ostaje ponovo, ne želeći da prouzrokujem nikakvu nepotrebnu raspravu, da vas pozovem da prihvatimo ovaj zakon u prvom čitanju. Meni je poznato da ima među zastupnicima razmišljanja o nekim drugim, drugačijim rješenjima. Mislim da ne trebamo dalje trošiti vrijeme kroz nova zakonska rješenja, mislim da se te ideje mogu u amandmanskoj fazi ugraditi u prijedlog ovog zakona i ja vas pozivam da zajednički, uistinu, zajednički dođemo do rješenja koja će biti na zadovoljstvo svih nas, ne želeći na bilo koji način da evo bilo nešto pripadne meni samom, neka to bude postignuće ovog Zastupničkog doma.

Hvala vam lijepo.

Uvaženi zastupnik Sefer Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam naravno vrlo pažljivo pročitao ovo negativno mišljenje Vijeća ministara i moram reći da sam iznenaden nivoom na kojem je napisano. Prvo su rezolutno tvrdili na jednoj komisiji kad je ova priča započeta da će usvajanje ovog zakona, ovakvih zakonskih rješenja ugroziti put BiH ka NATO-u. Kad su shvatili, a ja se nadam da su to i znali i onda kad su to rekli, ... da su prešli onu crvenu liniju koju nisu smjeli preći, e, sad izmišljaju gotovo neke nepostojecе razloge. I mislim da je i moralna obaveza ovog parlamenta da ovaj zakon danas usvoji u prvom čitanju, a sve eventualne korekture, ako ih ima, da se kroz amandmansku fazu dotjeraju i da se ovaj zakon konačno usvoji, jer, ponovit ću vam još jedanput, svi mi ovdje koji sjedimo ove ljudi smo tapšali po ramenu '91., '92, '93, '94., '95. godine, obećavali im kule i gradove, pričali im svašta dok su nam trebali, sad kad nam ne trebaju (a prije njih njihove kolege su na ovaj ili onaj način zbrinute) ovih 2.200 ljudi ćemo izbaciti na ulicu i pitanje je šta ćemo od njih dobiti kao odgovor. Ja se iskreno zalažem da se ovaj zakon usvoji, jer, ponovit ću još jedanput, on ima duboku humanu i moralnu dimenziju.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, dozvolite da vas podsjetim da je na prijedlog Kluba poslanika Stranke za BiH prošli put prilikom ove rasprave, između ostalog, traženo i mišljenje od strane NATO-a, Štaba NATO-a pošto se često u obrazloženjima i kvalifikacijama ovog prijedloga zakona pozivalo na NATO

standarde, a populacija o kojoj je rječ je predočavala drugaćija rješenja u nekim zemljama koje su otprilike u istom statusu ili sličnom statusu kao što je BiH i u kontekstu NATO članstva. Mi smo, između ostalog, tražili mišljenje Štaba NATO komande u Sarajevu i zahvaljujući zaista razumijevanju specifične težine problematike o kojoj je riječ vrlo brzo smo i dobili odgovor od brigadnog generala Korpusa marinaca SAD-a ..., odnosno visokog vojnog predstavnika Štaba NATO-a u Sarajevu. Ja moram reći samo da ovo mišljenje dobrim dijelom korespondira i sa stavom koje je Vijeće ministara, odnosno resorno ministarstvo dalo očitujući se na ovaj prijedlog.

Međutim, prije nego što iznesem stav Stranke za BiH, dozvolite da vas upoznam sa nekoliko, cijenim, vrlo važnih činjenica. Klub poslanika Stranke za BiH je imao komunikaciju sa populacijom koja se suočila sa ovim problemom. Ja sam danas sa pažnjom čitajući odgovore na ranije postavljena pitanja čitala i odgovor koji je gospodin Niko Lozančić dobio svojevremeno postavljajući poslaničko pitanje i koje mnogo detaljnije obrazlaže ovu problematiku nego što je očitovanje Vijeća ministara o prijedlogu ovog zakona o kome razgovaramo. Evo, ja ću vas, između ostalog, ovdje podsjetiti da u odgovoru, recimo, stoji da je u ovoj godini predviđeno, odnosno ovom redukcijom, jel, odnosno obuhvaćeno 1.829 vojnih lica, da dinamika prestanka vojne službe je usaglašena sa dinamikom prijema mladih, da je izvršena promjena kategorije za 400 vojnika koji su potpisali ugovore o produženju službe čime im je dugoročno riješen status. Dakle, od ovih 1.829 za 400 je otprilike, da kažemo, riješen problem. Međutim, oni također priznaju da ovaj način je dosta limitiran i da prva grupa od 310 vojnika je otpuštena 28. februara 2010. godine.

Dozvolite da, prije nego što nastavim sa nekim važnim elementima, vas upoznam šta je uradilo ovo ministarstvo, odnosno Vijeće ministara u međuvremenu. Dakle, riječ je o ljudima kojima je 28. februara istekao ugovor koji je bio potписан sa Ministarstvom odbrane i Ministarstvom odbrane, recimo, poziva da 25. februara, dakle tri dana prije isteka ovog ugovora, raspravljaju o apliciranju za projekte pomoći u okviru programa perspektive u smislu organizovanja neke tranzicijske radionice. Dakle, tri dana prije isteka ovih ugovora! Jednako tako, dozvolite da pomenem da je na jednom zajedničkom sastanku u januaru (dakle, manje od dva mjeseca prije nego što će se ovi ljudi suočiti sa ovim problemom) organizovan, odnosno formiran zajednički tim za tranziciju personala koji između ostalog je trebao da formulira konkretne zahtjeve koji će biti upućeni Parlamentarnoj skupštini BiH. I u tom smislu mi smo i u kontekstu Prijedloga zakona koji je predložio kolega Niko Lozančić ovdje obavili i dodatne konsultacije, uz opet podsjećam na očitovanja koja sam pomenula, NATO štaba, Vijeće ministara, resornog ministarstva itd., a posebno obraćajući pažnju i na neke stavke koje je Vijeće ministara dalo u odgovoru na ranije postavljeno poslaničko pitanje.

Ovdje posebno što želim apostrofirati: to je da je Vijeće ministara putem Ministarstva odbrane, kao što piše, poduzelo niz mjera i aktivnosti na zbrinjavanju personala čiji je otpust iz službe neminovan. Ali to svakako nije dovoljno itd. i, između ostalog, zahtjev da je potrebno uključivanje državnih organa i institucija svih nivoa. Ja ću vas samo podsjetiti da smo mi na donošenju i profiliraju našeg stava vodili računa i o činjenici da postoji obaveza da se o prijedlogu ovog zakona očituje i vrhovna komanda Oružanih snaga BiH, tj. Predsjedništvo. Očitovanja Predsjedništva još uvijek nemamo.

I imajući u vidu sve ovo, Klub SBiH će danas podržati prijedlog ovog zakona u prvom čitanju, sa očekivanim očitovanjem Predsjedništva do drugog čitanja i nakon toga ćemo imati sve činjenice u vidu i donijeti odluku.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, naime, slična je situacija ... kao i u jednom od prethodnih zakona koji je tretirao porodilje, odnosno plaćeno porodiljsko odsustvo. Ako postoji politička volja da se riješi problem, onda se može naći rješenje. Prema tome, takav je slučaj i ... prilikom rješavanja ovog problema. Ako postoji politička volja da riješimo sudbinu ovih 2.312 pripadnika koji su učesnici rata u BiH, onda je sigurno da možemo naći rješenje. Je li to ovakav prijedlog kakav je predložio gospodin Lozančić, je li to prijedlog da idu svi u penziju a da Vijeće ministara iz budžeta BiH subvencionira penzije do ... njihovih godina starosti kada stišu pravo na punu starosnu penziju, ili je to rješenje otpremnine itd., itd., ili neka kombinovana metoda – ako postoji znači politička volja, onda možemo naći rješenje.

Evo, ja se nadam i stavljam se na raspolaganje. Ja sam čak i predložio trojici članova Kolegija jedno od mogućih rješenja koje bi koštalo budžet BiH negdje oko 3 miliona na godišnjem nivou. To je znači ona razlika u penzijama koju bi Vijeće ministara svake godine, odnosno mi prilikom usvajanja budžeta trebali da rezervišemo za subvencioniranje ovih penzija fondovima entiteta. Stoga, evo i moja podrška u tom smislu, znači ka iznalaženju rješenja, jer ovo je posljednja grupa koju treba da BiH riješi, posljednja grupa pripadnika Oružanih snaga koji su učesnici rata u BiH. Stoga, evo kažem, stavljam se na raspolaganje, da li će to biti u amandmanskoj fazi ili će biti, eventualno ako ne dobije potrebnu podršku ovaj zakon, u formi nekog novog zakona po hitnoj proceduri, evo ja sam spremam.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, ja vam se svima izvinjavam, ja ne repliciram, ali nemam druge forme, ali sam nešto zaboravila da pomenem. I, kolega Izetbegović, ja se izvinjavam što ću samo kratko oduzeti vrijeme.

Mi cijenimo naime da s obzirom da su sve zemlje u regiji na neki način, nekim posebnim *Zakonom o veteranima*, evo uslovno rečeno da tako kažem, riješile ovaj problem, da bi nešto slično, naravno nakon konačnog ishoda o ovom zakonu, očitovanja Predsjedništva itd., trebalo da možda se razmisli u smislu rješavanja i u našoj zemlji. I evo, u tom smislu cijenim i ove ideje

koje je kolega Mehmedović pomenuo, ima još možda i boljih rješenja itd. da na neki način to izvučemo iz Zakona o Oružanim snagama, jer on reguliše jednu materiju, kažem, ukoliko naravno bi cijela procedura o ovome zakonu doživjela ishod koji bi zahtijevao možda eventualno proceduru ili prijedlog nekog novog zakona. Ali činjenica je da i ova Parlamentarna skupština i Vijeće ministara i niko u ovoj zemlji ne može zatvoriti oči nad ovim problemom sa kojima smo se suočili.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, stav Kluba poslanika SDA je bio još od početka, već mjesecima traje ova diskusija, da moramo postići oboje i ne ugroziti put kao NATO-u i, s druge strane, zbrinuti ovih preko 2.300 ljudi koji su prošli frontove u BiH. I može se postići oboje.

Dakle, mišljenje NATO-a je jasno: prijedlog je u suprotnosti sa procesom reforme odbrane. NATO smatra da Oružane snage BiH moraju biti sposobne za učešće o operacijama i zahtijeva odgovarajuću starosnu strukturu, uporedivu sa zemljama članicama NATO-a. Također, Vijeće ministara ne podržava i ne daje pozitivno mišljenje na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona itd. Dakle, mi ćemo, Klub SDA će danas vjerovatno podržati u prvom čitanju ovaj zakon, upravo da bismo postigli jedan pozitivan pritisak u odnosu na Vijeće ministara i na Predsjedništvo, koje je vrhovna komanda, da se riješi ovih 2.300 ljudi i mislimo da se to može riješiti.

Nije svuda u svim članicama NATO pakta 35 godina ova starosna granica, ima i 40. Evo, možemo pogledati kako je u Hrvatskoj riješeno. Pa se onda da napraviti, dakle aktivna, što kažu Hrvati, pričuva ili rezerva. Pa se da dio tih vojnika kroz ovaj ... fond zaposliti i, konačno, veći dio njih vjerovatno ići u penziju. Ima četiri-pet načina i mehanizama kojim se ova stvar da amortizovati. Tako da ćemo mi danas podržati zakon u prvom čitanju, a onda tragati za rješenjima koja bi postigla i jedno i drugo.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo, ja sad, kao maloprije Lazo nije mogao slušati, tako i ja sada ne mogu slušati a da ne repliciram. Zaista izgleda čudno da poslanici ovdje diskutuju na fonu podrške zakonu, a da Savjet ministara ne prihvata, koji čini iste te partije i isti ti poslanici ili koji sjede ovdje. Ja mislim da nije korektno prema ovim ljudima i nepotrebno je, na kraju krajeva, da ih zamlačujete s ovim pričama. Da Savjet ministara želi ovo da riješi ili da ima tu političku volju o kojoj je

govorio gospodin Mehmedović, pa on je imao prilike od prošli put kad smo ovo odložili do danas da to riješi. Nije morao dati negativan stav. Mogao je naći rješenje. Nije našao rješenje nego je dao negativan stav. I vi opet pričate kako postoji mogućnost da se to politički riješi. A vaš ministar potpisao negativan stav. Hajte da kažemo onda da Savjet ministara nema volje. Kakav mi to pozitivan pritisak trebamo izvršiti na Savjet ministara: tako što ćemo izglasati zakon u prvom čitanu, a ljudi rekli da je apsolutno neprihvatljiv.

Misljam da nije korektno, da nije iskreno i da zaista ovdje ovim ljudima treba reći potpuno jasan stav. Ako hoćemo podržati ovaj zakon, podržimo ga u prvom čitanju. Savjet ministara neće sigurno promjeniti ovaj stav, podržaćemo ga i u drugom čitanju, suprotno stavu Savjeta ministara, pa da vidimo šta će biti! Nešto od to dvoje moramo izabrati. Ne možemo se stalno vući između ove dvije stvari i tu stvar razvlačiti ne bi li nekako prošli izbori.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Pa, moja replika se odnosi na stav, odnosno izlaganje gospodina Novakovića u smislu: eto, naš ministar je potpisao negativan stav. Ono što je ministar potpisao sigurno nije njegov lični stav, nego je stav Vijeća ministara. Na osnovu stava Vijeća ministara ministar je ovlašten da potpisuje negativan, pozitivan ili bilo kakav drugi stav. Stoga, opet ponavljam, ako postoji politička volja u ovom parlamentu da nađemo rješenje, mi ćemo ga naći sigurno. Ali ako hoćemo da tražimo razloge zbog čega nešto nećemo da riješimo, naći ćemo ih sigurno puno više nego pozitivnih, u smislu rješavanja ovog problema.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ako sam ja Vas dobro razumio, gospodine Novakoviću, Vi ste rekli da mi zamlaćujemo ove ljude, je li. Ako sam Vas dobro čuo. Dakle, to nije istina i mi ćemo to dokazati. Ako ste dobro slušali, čuli ste šta je predsjednik kluba rekao, mi ćemo to uraditi. Nemojte se Vi brinuti za naš odnos Vijeće ministara itd. Dakle, mi ne zamlaćujemo nikoga.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi zastupnik Sefer Halilović, replika.

SEFER HALILOVIĆ:

Ma, neću ništa novo reći, samo ću još jedanput podsjetiti. Bez obzira na stav Vijeća ministara, dakle odluke ovog parlamenta su obavezujuće za Vijeće ministara i jedanput valjda trebamo biti iznad tog da to i pokažemo. Konačno, ovo je zadnja generacija veterana prema kojoj

mi ovdje svi koji sjedimo imamo moralnu obavezu da to riješimo. I ja još jedanput eto apelujem da ovo riješimo u prvom čitanju, a da kroz amandmansku fazu tražimo jedno, dva ili deset mogućih rješenja a svako rješenje osim da ih šutnemo na ulicu je bolje nego ovo postojeće kako predlaže Vijeće ministara.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik, Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, mi ovdje u dva-tri navrata raspravljamo o ovoj problematici. I, kada je uvaženi poslanik Sefer Halilović i Vi predsjedavajući ponudili prijedlog ovoga zakona, niko nije našao za shodno iz Ministarstva odbrane da prisustvuje prilikom rasprave o ovom zakonu. Mislim da je to neodgovorno od strane Vijeća ministara, od strane Ministarstva odbrane. Oni su bili dužni da dođu i da učestvuju u raspravi povodom ovoga zakona. Šta nam odgovara Ministarstvo odbrane koji potpisuje ministar Selmo Cikotić? Kaže: 'Napominjemo da, pored navedenog, zbog kratkog vremena i nedostatka informacija nije dovoljno ispitano koje bi sve implikacije navedena izmjena ovog zakona imala na ostale propise i dokumente u kojima su preuzete obaveze od strane BiH na unutarašnjem i međunarodnom planu.'

Mislim da je to u najblažu ruku jedan neodgovoran ovakav odnos. A imamo Izvještaj Komisije za odbranu i sigurnost, kaže, u kojem stoji da je nakon provedene opšte rasprave Zajednička komisija jednoglasno sa devet glasova za prihvatile principe Prijedloga zakona i pustila u proceduru. Mislim da je Ministarstvo odbrane (neko, ministar, zamjenik) bilo dužno ovdje zbog odnosa prema ovome osjetljivom pitanju da su tu prisutni, da nam objasne koje bi sve te implikacije proizveli, navodne implikacije o prijedlogu ovoga zakona, ali oni to nisu uradili.

Ali bez obzira na to, ja smatram i podržavam da se ovaj zakon u prvom čitanju podrži i da u amandmanskoj fazi napravimo jedno rješenje koje će biti ... zadovoljavajuće za ove ljude.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo, vratili smo se temi. Uglavnom se na početku razgovaralo o nekim drugim mogućnostima, nije se razgovaralo o ovome zakonu, nego sve kako bi se moglo drugačije riješiti pitanje ovih pripadnika Oružanih snaga koji se tretiraju ovim zakonom. Zašto nema nikoga od predstavnika Savjeta ministara ili bolje rečeno od Ministarstva odbrane je još jedan dokaz da su oni zainteresovani za ovaj zakon u toj mjeri u kojoj su i napisali u ovome svom izvještaju i još više od toga. Znači, da su imalo zainteresovani za podršku ovome zakonu, onda bi oni vjerovatno

pored ovoga svoga mišljenje, koje je ovakvo kakvo jeste, barem došli na Parlament i obrazložili zbog čega je to tako u usmenom dijelu, na postavljena pitanja od strane poslanika, jer su i prošli put prozivani da ih nema i kao da bi se željela čuti živa riječ, da bi to bilo možda bolje pojašnjenje nego ovako što su oni dali u ovom svome mišljenju.

Ja sam se interesovao radi mene i radi nekih ljudi koji su kontaktirali sa mnom šta o tome misli Savjet ministara. I za mene ništa ne znači, odnosno ovo ministarstvo, sada niti prvo čitanje niti drugo čitanje ukoliko očekujemo nešto od Savjeta ministara, odnosno Ministarstva odbrane. Ja mislim da se tamo neće kod njih ništa promijeniti, oni će imati isti svoj stav. Na nama je da mi odlučimo šta će se dalje raditi i zato ima dovoljna većina, ukoliko se želi dati podrška ovome zakonu i najbolje je i najkorektnije mnogo ne diskutovati o ovome zakonu, jer nema potrebe, u njemu je sve rečeno, izuzev ukoliko bi se trebalo nešto amandmanski nešto djelovati jer tamo granica ne može važiti neprekidno za sve pripadnike koji će i ubuduće biti predmet godina starosti itd., onda se to mora reći na koje se pripadnike u Oružanim snagama odnosi, do koje godine itd., itd.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Naime, kada smo raspravljali prošli put o proceduri, mislim da je bilo dobro što smo ovaj zakon na ovaj način pustili da ide u redovnu proceduru i da ne ide po hitnom postupku, jer sve više i više stvari postaju jasnije. Možemo da se odredimo prema onome što nam dolazi od Savjeta ministara i stav koji dolazi od Ministarstva odbrane. Možemo da prema NATO-u, odnosno njegovom ovdje centru u Sarajevu ... dobijemo ... Ostalo nam je još da dobijemo od Predsjedništva. I onda treba da se odredimo prema onome što smo dobili od tih nadležnih ustanova. Sve se svodi na pitanje, ne samo obaveza, morala, ljudskosti, humanizma – i na pitanje para. Ovdje je neko spomenuo da se radi o 2.200 ljudi, prosječne penzije 500 KM, otprilike 2,5 miliona do 3 miliona maraka na godišnjem nivou. I pitanje da li mi možemo u institucijama BiH osigurati te pare za sljedećih pet godina, koliko prolazi da ti ljudi ne ostanu bez posla a dođu u poziciju da pređu na penzione fondove entiteta. I postavlja se pitanje da li mi, i kada smo govorili o budžetu, mislimo da u budžetu BiH ima dovoljno para za te namjene, pa smo rekli da se svake godine 160 miliona kao trakovica prenosi iz budžeta u budžet, pa smo rekli da ima viška sredstava na poziciji koja se tiče trošenja sredstava za iznajmljivanje prostorija za institucije BiH, rekli smo da ima viška novaca koji se netransparentno troši a nalazi se u rezervi Savjeta ministara i rekli smo da ima novca više koji se očigledno ne zna domaćinski trošiti u samom Ministarstvu odbrane.

I evo, izašli su neki novi prijedlozi o kojima ja mislim da treba dobro sjesti i porazgovarati i da se izvan zakona koji je trenutno na snazi, Zakon o Oružanim snagama, izvede zakon veoma jednostavan, zakon koji se tiče, recimo, *Zakona o pravima veterana* u kome se navede u članu 1. šta je to veteran, u ostalim članovima na koji način se treba riješiti njegovo pitanje baš u ovih pet godina. I ima novca u budžetu BiH da se to pitanje riješi, ako ima volje da

se ono riješi, bez obzira na ova sad mišljenja koja dolaze iz relevantnih institucija a sad dolazimo do toga da ćemo od svih institucija dobiti njihovo mišljenje. Ako mi ovdje u ovom parlamentu smatramo da možemo da nađemo te novce i da ih možemo na pametan način iskoristiti, to bi u narednom periodu: pet godina puta 3 miliona bilo 15 miliona. Možemo da govorimo o tome. Da li je ovo najbolji prijedlog, ne znam, ali mislim da ima volje da se i o ovome pravcu, o kome je uvažena kolegica Azra govorila, da se razmišlja.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Predsjedavajući Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem svima na konstruktivnim raspravama o ovom Prijedlogu zakona, uvažavajući razlike koje postoje o ovom pitanju.

Ja ću iskoristiti samo ovo vraćanje bez ikakvih dodatnih argumenata ili komentiranja, opservacija ovakvih, onakvih na ovaj zakon, ja vas samo želim još jedanput pozvati da podržite ovaj zakon u prvom čitanju i da u amandmanskoj fazi svako onaj ko god misli da može ponuditi, a ja sam već vidio neka moguća rješenja koja mi se čine, meni osobno, ja kažem, dobra rješenja koja će omogućiti rješavanja na ljudski način subbine ovih ljudi da dođemo do njih kroz amandmansku fazu i da uistinu svijetla obrazu možemo gledati u te ljudi.

Hvala vam lijepo.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 14. točku dnevnog reda:

Ad. 14. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu

NIKO LOZANČIĆ:

5. 5. 2010. godine ste dobili Izvješće Zajedničkog povjerenstva o usuglašavanju teksta ovog zakona. Predmet usuglašavanja je bio Amandman I., usvojen u Domu naroda, o kojem je ovo povjerenstvo postiglo suglasnost, te on postaje sastavni dio zakona.

Otvaram raspravu o Izvješću.

Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

15. točka:

Ad. 15. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH

NIKO LOZANČIĆ

5. 5. ste dobili Izvješće Zajedničkog povjerenstva o usuglašavanju teksta ovog zakona. Predmet usuglašavanja su bili amandmani III. i VIII., usvojeni u Zastupničkom domu, i amandmani I., IV., V., VI., VII., IX. i XIII., usvojeni na Domu naroda. Povjerenstvo je postiglo suglasnost o šest amandmana koji postaju sastavni dio zakona.

Otvaram raspravu o Izvješću.
Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

16. točka:

Ad. 16. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o politici izravnih stranih ulaganja u BiH

NIKO LOZANČIĆ:

5. 5. 2010. godine ste dobili Izvješće Zajedničkog povjerenstva o usuglašavanju teksta ovog zakona. Predmet usuglašavanja je bio Amandman I., usvojen na Domu naroda, o kojem je ovo povjerenstvo postiglo suglasnost, te on postaje sastavni dio zakona.

Otvaram raspravu o Izvješću.
Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

17. točka:

Ad. 17. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o protuminskom djelovanju u BiH

NIKO LOZANČIĆ:

11. 5. 2010. smo dobili Izvješće Zajedničkog povjerenstva o usuglašavanju teksta Zakona o protuminskom djelovanju u BiH. Predmet usuglašavanja je bio Amandman II., usvojen na Domu naroda. Povjerenstvo nije postiglo suglasnost o ovom amandmanu. Mi danas, sukladno članku 123. stavak (4), glasujemo o negativnom Izvješću, pa ukoliko ga usvojimo zakon je odbijen, a ukoliko ga ne usvojimo u oba doma Prijedlog zakona se dostavlja Zajedničkom povjerenstvu radi izrade novog izvješća sukladno smjernicama domova.

Otvaram raspravu o Izvješću.
Nema prijavljenih za raspravu, zaključujem raspravu.

18. točka:

Ad. 18. Informacija o radu Tužiteljstva Bosne i Hercegovine za 2009. godinu

NIKO LOZANČIĆ:

Tužiteljstvo BiH je dostavilo Informaciju 2. 4. 2010. godine sukladno članku 13. Zakona o Tužiteljstvu. Mjerodavno Ustavnopravno povjerenstvo je dostavilo Mišljenje u kojem navodi da je primilo k znanju Informaciju i isto predlaže Domu. Ustavnopravno povjerenstvo je podržalo i prijedloge aktivnosti za efikasniji rad u narednom razdoblju navedene u ovoj informaciji. Također, predlaže da Zastupnički dom i druge institucije, na koje se odnose ove preporuke, podrže navedene prijedloge aktivnosti za efikasniji rad Tužiteljstva BiH u narednom razdoblju.

Znači, mi danas primamo k znanju Informaciju i predlažem da se izjasnimo o prijedlogu navedenom u Mišljenju Ustavnopravnog povjerenstva.

Otvaram raspravu o Izvješću.

Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Točka 19.

Ad. 19. Izvješće o radu Državnog regulatornog povjerenstva za električnu energiju u 2009. godini

NIKO LOZANČIĆ:

Državno regulatorno povjerenstvo za električnu energiju nam je dostavilo Izvješće o radu 6. 4. 2010. godine, sukladno članku 4.10. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u BiH. Mjerodavno Povjerenstvo za promet i veze Mišljenje je dostavilo 11. 5. 2010. i jednoglasno je prihvatio Izvješće i predlaže Domu da ga usvoji.

Otvaram raspravu o Izvješću.

Uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Ne, ja sam bio za prošlu tačku, a nije za ..

NIKO LOZANČIĆ:

Kasno ste se prijavili. Uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, cijenjeni gosti, ja će vrlo kratko o Izvješću o radu. Zapravo, imao sam potrebu da čujem neka pojašnjenja jer smo ovdje, čitajući ovo Izvješće o radu koje najprije moram pohvaliti, jer je urađeno i metodološki a i sadržajno dosta korektno i bogato i sa dosta podataka; neki od ovih podataka su takvi, po mojoj ocjeni, da su potrebni da ih se malo prokomentira i ja bih zatražio neke odgovore.

Evo, recimo, zašto je u zadnjoj godini ili zadnje dvije godine zabilježen značajan pad prihoda od tranzita ili prenosa električne energije preko naše prenosne mreže a ovdje se navodi da je to kad je bilo najviše u 2007. da je to bilo 12,432 miliona KM, a u prošloj godini je samo 4 miliona KM, pa zanima me da li su to neke objektivne i subjektivne okolnosti. Objektivne su da je stvarno bila potreba transporta manja, a subjektivne su da je neko iz nekih naših slabosti nas zaobišao u tom smislu pa ne koristi naše kapacitete, strana 9.

Zatim, isto tako druga jedna stvar i pitanje, a to su gubici. Ovdje ima vrlo lijepih tablica i grafikona koji to slikovito prikazuju, pa su, recimo, gubici zadnjih godina povećani, a proizvodnja smanjena. Dakle, bilo je za očekivati, željeno je da bude obrnuto, dakle da se proizvodnja povećava, što je želja svih nas, a da se u isto vrijeme gubici smanjuju, da se jednostavno radi na otklanjanju tih gubitaka kroz kvalitetniju mrežu, kroz racionalnije korištenje onog raspoloživog itd.

Evo, to su neka pitanja i još isto tako jedno pitanje, a ovdje nisam vidio ni pokušaj odgovora, a to je činjenica da u isto vrijeme kad se u BiH uvozi električna energija drugi subjekti je izvoze. Je li rađena neka analiza ekonomskih efekata koristi i štete od takve vrste posla? Najprije takva vrsta posla nije zabranjena, međutim po nekim računicama i kalkulacijama ljudi koji se malo bave time (ja se ne bavim time ali po njihovim riječima i njihovoj priči) tu zapravo BiH kao zajednica gubi. Ja ne znam ima li smisla da imamo tako neusuglašene politike, da moramo radeći jedan posao jedni, drugi posao drugi, iz istog, umjesto međusobne razmjene i kupnje, u svojoj zemlji da moramo stvarati gubitke.

Evo, to su moja tri pitanja. Zbilja ovdje, kažem, puno je informacija, ali ne bih zbilja duljio. Evo, na ova tri pitanja ili četiri bih želio da se odgovori.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Ja predlažem da saslušamo sve, pa ćemo onda na kraju. Dakle, Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam imao potrebu, u ime Komisije, da kažem samo nekoliko rečenica. Vi ste čuli iz ovog izvještaja da je njihov izvještaj prihaćen jednoglasno, a ja bih tome dodao da ne samo da je prihvaćen jednoglasno nego je taj izvještaj na Komisiji i pohvaljen i rečeno je da je to primjer kako treba i drugi da rade izvještaje. U njemu profesionalno je navedeno i ono šta su radili i ono šta nisu radili. Ja nisam njihov advokat, oni su ovdje spremni da odgovaraju na mnoga postavljena pitanja, kao što su i nama članovima Komisije odgovarali na mnoga postavljena pitanja, jer je članove ove komisije interesovala ova oblast koja je jako značajna za BiH. Ne treba spominjati i isticati da na područje elektroprivrede bi trebalo i moralno da bude razvojna štansa BiH, i u tom kontekstu mi smo imali niz pitanja i dobili smo vrlo profesionalne odgovore. Ali evo, da ja malo budem njihov advokat. Jedno je pitanje da li se nama neki podaci ovdje sviđaju ili ne sviđaju. To u najvećoj mjeri nije, kako da kažem, niti njihova odgovornost, niti njihova nadležnost. Dakle, oni su ovdje iznijeli podatke onakve kakvi su, kojima nisu oni doprinijeli, nisu oni, kako da kažem, krivi da budu takvi. Uostalom, tu su prisutna dvojica predstavnika koji će dati adekvatne odgovore.

Hvala. Još jednom kažem da ovo je izvještaj za primjer kakvi bi mogli da budu i drugi, i po pismenosti i sadržajnosti.

BERIZ BELKIĆ:
Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Svakako se pridružujem onima koji hvale ovaj izvještaj, način, metodologiju i sve ono što je urađeno i rukovodstvo u ovoj agenciji pokazuje zavidno napredovanje i u samom sadržaju i u ovoj oblasti u kojoj radi, tako da pridružujem se onima koji to žele da pohvale, da istaknu.

Ono što sam ja htio istaći jesu tri stvari. Jeste iz ovog izvještaja vidljiva situacija da je u BiH promet, odnosno prihod ostvaren u oblasti električne energije 1,7 milijardi i 150 miliona dobiti i da je ovo njihov najbolji poslovni rezultat u šest decenija iza nas. Pozitivna priča koja se ne čuje u BiH, i to jako pozitivna priča u ovoj oblasti! Sljedeći podatak koga nema u ovom dokumentu jeste da je potrošnja električne energije u BiH dostigla predratni nivo. Znači, zaista čujemo jednu pozitivnu vijest mada jeste struktura nešto malo drugačija, ali ne puno drugačija. Ono što ja želim ovdje o druge dvije stvari da kažem nešto je konstatacija da je 2007. godine istekao mandat jednom od članova ove komisije, to je tri godine. I, ima ovdje objašnjenje da je u proceduri Vlade RS-a, Narodne skupštine RS-a ova procedura u momentu pisanja ovog izvještaja, a pisan je u decembru, šest mjeseci prije, znači – da li ima pomjerenja u smislu imenovanja novog člana ove komisije, jer smatram da ... evo dolazimo opet do jedne institucije koja nije u punom kapacitetu i gdje članovi nemaju mandat, validan mandat koji trebaju da obnašaju.

I sljedeća stvar jeste, ja sam to i na ovoj komisiji postavio, volio bih da to se malo detaljnije objasni – ova afera u Republici Hrvatskoj koja se pojavila, a tiče se znači trgovine električnom energijom sa BiH. Hrvatska Elektroprivreda, ... Aluminij Mostar, i najava Vlade Hrvatske da će jeftinija struja koja je prodavana firmi u BiH i koja je u vlasništvu države, odnosno Federacije BiH, taj udio, taj iznos negdje oko 150 miliona maraka pretvoriti u vlasnički udio u firmi gdje je većinski vlasnik država BiH. Ja zaista, evo sa svojim skromnim znanjem iz ove oblasti, želim da pitam da li tu ima ikakva ili nema uloga Državne regulatorne agencije za električnu energiju, s obzirom da je i takva slična agencija, odnosno agencija koja se bavi tim poslovima u Republici Hrvatskoj dovedena u jednu, tako da kažem, sumnjivu radnju vezano za trgovinu električnom energijom i volio bih da čujemo ... ima li nadležnosti Državna regulatorna agencija za električnu energiju po ovim pitanjima. A ostalo svakako želim da dam podršku ovom izvještaju i načinu rada koji Komisija do sada ima.

BERIZ BELKIĆ:
Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, kao član Komisije za transport i komunikacije podržao sam ovaj izvještaj i moram da naglasim da ovaj izvještaj koji dolazi od DERK-a evo četvrtu godinu je zaista jedan primjer kako bi trebalo da se prave izvještaji, a i

primjer vrlo odgovornog odnosa članova, jer mi smo svaki put na ovoj komisiji imali prisutnu kompletну ekipu koja nam je bila u svakom trenutku spremna odgovoriti na pitanja koja smo postavljali.

Isto tako, ne bih htio da budem u ulozi advokata gospode koja sjedi ovdje i koja će odgovoriti na pitanja koja su postavljena. Htio bih samo da kažem da ... je na ovoj komisiji bilo jedno pitanje o problemima koji se javljaju u sprovođenju njihove funkcije u području Distrikta Brčko. I, tu smo dobili jedan odgovor da DERK ima kapacitete, ima instrumentarij da provede svoju regulatornu funkciju, samo je pitanje da se obezbijedi politička volja za to.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Imamo još prijavljenog poslanika Remziju Kadrića. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Gospodine predsjedavajući, zahvaljujem.

Samo kratko da se priključim ovom pitanju koje je Velimir Jukić postavio da ovi ljudi, obzirom da su tu prisutni, koliko su u stanju da odgovore, a mislim da jesu, kada je u pitanju poslovanje Elektroprenosa BiH. Oni u ovom uvodnom dijelu govore nešto oko problematike poslovanja ovog preduzeća i govori se, između ostalog, kaže: 'U 2009. godini akumulirano je neslaganje Uprave i Upravnog odbora Elektroprenosa BiH Banja Luka koje je prijetilo da postane ozbiljna prepreka efikasnom vođenju sistema i upravljanja jedinstvenom prenosnom mrežom BiH.' Dakle, da nam još malo pojasne, kada je u pitanju, vrlo kratko, kakvo je sad stanje stvari u tom Elektroprenosu BiH, kako tamo stvari funkcionišu i da nam tu dadnu kratko objašnjenje.

BERIZ BELKIĆ:

Zahvaljujem se.

Prijavljenih više nema, zaključujem raspravu. Gospodine Pejiću ili gospodine Salkiću, dogоворите се, dakle jedan u ime Regulatorne komisije, nadam se da ste pribilježili ova pitanja, odnosno zahtjeve za dodatne informacije. Izvolite.

**PREDSTAVNIK DERK-a
GOSPODIN SALKIĆ:**

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, prije svega da vas pozdravim u ime ove komisije. Gospodin predsjedavajući, gospodin Dokić, koji je predsjedavajući u ovom mandatu, iz zdravstvenih razloga je danas odsutan, bio je na sastanku ove komisije, ali je danas na pregledima, tako da nije tu, pa smo gospodin Pejić i ja dobili zadatak da odgovorimo na eventualna pitanja i možda damo neka razjašnjenja.

Prije nego što dam konkretne odgovore, a pokušat ću biti veoma kratak, da još dam par opservacija prema vama, odnosno iz ovoga izvještaja. Vi ste vjerovatno primijetili da u ovom izvještaju nema uporedbe cijena električne energije za krajnje kupce u BiH i u Evropi, odnosno u okruženju. To je iz prostog razloga što se u EUROSTAT-u u EU promijenila metodologija vođenja statističkih podataka. Mi smo u fazi priprema i reorganizacije tako da ćemo vjerovatno

od ove godine, odnosno, i naredne godine biti u situaciji da pratimo tu metodologiju i onda ćemo opet izaći s tim pokazateljima. Za vašu informaciju, i dalje smo mi negdje dole na dnu, znači imamo otprilike najjeftiniju električnu energiju pored možda Srbije, eventualno Makedonije, s tim što najvećim dijelom ta jeftina energija važi za potrošnju domaćinstvima, a malo manje za industriju.

Sljedeća stvar da vas obavijestim da smo u ovoj godini dovršili tarifni postupak koji smo počeli u prošloj godini i cijene, odnosno tarife prenosa, neće se povećavati, operator sistema za neku malu vrijednost, znači zadržali smo taj nivo na dosadašnjem.

I mali komentar, mislim da je gospodin Nanić već rekao, pitanje ostvarenja ovih pokazatelja u kompletном sektoru u prošloj godini. Da ne ponavljam ovo što je rečeno, ja moram reći da je to uspjeh svih subjekata koji rade u ovom sistemu, s tim to ne znači da se nije moglo više učiniti. Bilo je tu dosta faktora koji su doprinijeli ovome, između ostalog, dobra hidrologija do polovine godine, dobra cijena na međunarodnom tržištu, pa ću poslije malo komentirati postavljena pitanja, ali u svakom slučaju osjeća se i poboljšanje kad je u pitanju rad menadžmenta. To nije naša zadaća komentirati, ali se može procijeniti pad gubitaka, pogotovo u distribuciji je zabilježen, iako je u određenim distribucijama on znatno veći nego što bi trebao da bude.

I, ono što je bitno za događaje koji su se desili u Evropi negdje u prošloj godini, to je usvojeni treći paket, Energetski paket koji će i pred nas staviti određene zadaće, ne samo pred ovu komisiju nego prije svega pred institucije vlasti, znači Vijeće ministara i pred ovaj parlament da se sve te direktive i svi ti novi dokumenti pretoče u određena zakonska i podzakonska akta i da se provode, kako u ovoj komisiji tako u entitetskim komisijama, a u svakom slučaju i u subjektima iz energetskog sektora.

E sada, to je ovo nešto kratko što sam htio spomenuti, kad su određena pitanja postavljena. Pitanje prihoda od tranzita električne energije. U Evropi postoji već nekoliko godina, to se ranije zvao ... mehanizam kroz ... mehanizam, sada je ... mehanizam. On se svake godine na nekakav način usavršava, mijenja, pa je donekle i finansijski rezultat uslovjen tim promjenama i obračun koji se vrši, a on se vrši u čitavoj Evropi. Znači, obračun se vrši uzimajući u obzir i tranzit koji se odvija u svim zemljama EU plus ove zemlje energetske zajednice, znači zemlje Zapadnog Balkana. Tako da to u svakom slučaju nije rezultat lošeg rada ili nekakvih problema koji se dešavaju u BiH, nego je odraz računice koje govore o fizičkim tokovima preko teritorije BiH. Mi imamo određene procjene i za ovu godinu, ali u svakom slučaju su prihodi nešto manji nego što su bili u ranijem periodu jer je i metodologija drugačija. Ja vam moram reći da su tu u igri stotine miliona eura i da su ove velike zemlje veoma zainteresovane kad su u pitanju ovi mehanizmi zato što imaju određene zemlje prihode neke i rashode koji se kreću i do 100 miliona eura. Znači, nije vezano za rad naših elektroprenosa, operatore sistema ili elektroprivrede.

Sljedeća stvar, kad govorimo o gubicima, ako vidite pažljivo, mi smo nadležni za prenosne gubitke. Ti gubici u prenosu se kreću stalno oko 300 GWh, čini mi se da ove godine govore 310. I ona žuta dole linija pokazuje da u 2009. su bili malo nešto niži gubici. Međutim (ti gubici jer je žuta boja 2009.) interesantni su gubici kad je u pitanju distribucija. Jer ovdje se gubici kreću, vidjeli ste u '90. su bili, ako se ne varam, ne znam, negdje oko 2%. Međutim, u distribuciji su značajni gubici. Ja moram reći ovdje, ne želeći da govorim o razlozima zašto je to

tako, ali imamo dosta veliku razliku kad su u pitanju distributivni gubici između tri elektroprivrede. Ja moram reći da i ovi koji imaju dosta velike gubitke svake godine imaju u programu smanjenje i smanjuju se, ali su dosta velike razlike. Recimo, Elektroprivreda BiH ima najmanje gubitke negdje oko 9-10%, onda Elektroprivreda RS-a ili Elektroprivreda HZ HB koji imaju nešto veće gubitke, ali je bitan, čini mi se, trend smanjenja tih gubitaka. A moram reći da se velikim dijelom, bar, ta razlika gubitaka odnosi na komercijalne gubitke, bolje rečeno, krađe.

Sljedeće pitanje je bilo uvoz-izvoz. Prošla godina je bila, ja mislim, rekordna i kad je u pitanju izvoz. Ali je činjenica pored izvoza od 3.900, ako se ne varam, GWh bio određen i uvoz. Jednim dijelom je to uvoz ovaj dolje u Elektroprivredi HZ HB, odnosno, bolje reći u Aluminiju, jer je taj dio uvezen otprilike, to je energija koja je uvezena za Aluminij, a ostalo je pitanje trgovaca koji istovremeno i uvoze i izvoze električnu energiju. To i jest intencija ove reforme da se svakome dozvoli da to radi. Da li država BiH, da li bi bolje prošla kada bi zatvorila, kada bi onemogućila trgovinu dok se ne podmire domaće potrebe, to je sad pitanje da li se cijene postižu veće, vjerovatno se zato u izvozu dobije neka veća cijena od one u uvozu. I iz tih razloga je i dobro poslovanje bilo jednim dijelom u prethodnoj godini. Ali u svakom slučaju intencija je da postoji tržišna privreda i da praktično na elektroprivredama koje imaju tržišne viškove da energiju prodaju, a na onim koje imaju manjkove da kupuju. U prošloj godini, ako se ne varam, bilans je zatvoren, ako se izuzme Aluminij koji je sam nabavljao energiju, ... zatvorio se iz domaćih resursa, a ovo je bila trgovina uvoz-izvoz jednih te istih subjekata. To su bila pitanja.

Ja sad ne znam o pitanju ovoga što se dešava u Hrvatskoj. Dobro, mi smo, odnosno i ja sam a možda i kolege malo više upoznati zbog nekakve istorije od ranije, znalo se kada je Aluminij dobijao električnu energiju iz HEP-a da je to određeni poslovni aranžman i znalo se i tada, nije se javno govorilo ..., ja neću ulaziti u nikakva politička pitanja, ali da se TLM-u isporučuje sirovi aluminij za nešto nižu cijenu. Vjerovatno je tu nađen nekakav ekonomski ili ne znam koji interes. Kao regulatori ni entitetski ni mi nemamo nikakve nadležnosti, niti mislim da iko u BiH može biti involviran na nekakav ružan način u tu aferu. Očito se sve to dogadalo na relaciji Vlada Republike Hrvatske – TLM, donekle Aluminijum. Kad je u pitanju ono pretvaranje duga u kapital, ja ne znam da li oni uopšte računaju na dug. Ako su odredili cijenu, onda to nije dug. Platili su je. Ali, koliko ja znam, hrvatska Vlada je privatizirala TLM, vjerovatno neće ići u ... procese da ulazi u vlasničke udjеле TLM-a koji, koliko ja znam, ima nekih 12% udjela u Aluminiju Mostar, bar tako oni kažu, ja nemam neke zvanične podatke. Ali mislim da kao regulatori nismo imali nikakvu ulogu i mislim da neće BiH imati nekih reperkusija u vezi toga, i z u z e v s a d t o g p i t a n j a s n a b d i j e v a n j a e l e k t r i č n o m energijom Aluminija Mostar u budućnosti. To je to.

I još mislim da je bilo pitanje od gospodina Kadrića – Elektroprenos. Pazite, mi kao Regulatorna komisija nemamo nadležnosti kad je u pitanju rad menadžmenta niti upravljačkih struktura, jer Elektroprenos je dioničko društvo, vlasništvo dva entiteta u određenim omjerima, ako se ne varam, 58:42, nisam siguran koliki su omjeri. Znači postoji Skupština, postoji Upravni odbor, postoji uprava. Mi kao regulator nemamo direktno niti mogućnosti niti prava da se miješamo u te poslove. Moje lično mišljenje je da su to dosta iracionalne stvari, da prenos ima dobru mogućnost da dobro posluje i kad pogledamo finansijske pokazatelje i tehničke, on je i dobro poslova i sada dobro posluje. Hvala Bogu, nije bilo problema ni u tehničkom smislu, s tim što u svakom slučaju stoji ova ocjena da bi se trebalo stabilizirati stanje u prenosu kad je u pitanju upravljanje da bi izbjegli nekakve eventualne buduće probleme kada je u pitanju i rad sistema. Ja nemam nikakvih niti imamo mi nekih novih informacija šta se događa, ... jučer sam u

štampi vidio da i dalje se izražava volja od vlada entiteta koji su u funkciji, premijeri su u funkciji skupštine, da rade na rješavanju tih problema. Ja cijenim da je to zapelo najvećim dijelom u nekakavim kadrovskim problemima i nekim stvarima koje su van našeg domaćaja, ali za sada nije bilo nekih velikih problema. Ja se nadam da će i to pitanje upravljanja kompanijom biti uskoro riješeno u konačnom prenosu. I, ako se ne varam, u prošloj godini imamo nekih 25 miliona maraka dobiti, ne znam, u ovoj godini, vjerovatno, očekuje se još možda i veća potrošnja i veća proizvodnja električne energije u ovoj godini nego u prethodnoj, bez obzira što je prošla bila dobra. Znači, vjerovatno će biti taj finansijski rezultat i u ovoj godini isto tako dobar. Znači, nemaju nikakvog razloga da te probleme koje imaju ne riješe i da još bolje posluju.

Evo toliko, ako sam nešto ispustio. Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom gospodinu Salkiću, članu Državnog regulatornog povjerenstva za električnu energiju.

Nemamo više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 20. točku:

Ad. 20. Izvješće o aktivnostima Ureda za reviziju institucija BiH za 2009. godinu

NIKO LOZANČIĆ:

Ured za reviziju institucija BiH, sukladno članku 6. stavak (2) Zakona o reviziji institucija, dostavio je Izvješće 12. 4. 2010. godine. Mjerodavno Povjerenstvo za financije i proračun je 15. 4. dostavilo Mišljenje u kojem navodi da je prihvatio Izvješće i predlaže Domu da ga usvoji.

Otvaram raspravu o Izvješću.

Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ja će kratko, samo da kažem da je Komisija za finansije i budžet jednoglasno prihvatala Izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju institucija BiH za 2009. godinu. Takoder, želim da kažem, kao što znate, da Komisija za finansije i budžet ima stalno dobru saradnju sa državnim Uredom za reviziju, da su oni u 2008. godini izvršili reviziju u 59 institucija; 28 je bilo pozitivno, 31 mišljenje s rezervom, da je pozitivan trend iz godine u godinu uvijek veci. 2006. je bilo 5, 2007. je bilo 11, 2008. je bilo 28. Uspostavljanjem ove institucije, kao što znate, došlo je do značajnih poboljšanja finansijske discipline i trošenja javnih sredstava. Uvijek smo na ovoj komisiji pohvalili rad državnog Ureda za reviziju. I na ovim svim konferencijama i seminarima što učestvujemo u programima, vidimo da smo u ovoj oblasti mi dosta otišli dalje od naših zemalja iz okruženja, što je jako, jako pozitivno. To je kad je finansijska revizija u pitanju.

Imali smo nekidan i posjetu državnom Uredu za reviziju. Oni su nas upoznali sa svojim radom. Počeli su da rade i pilot-projekt reviziju učinka, što je jako dobro. Uradili su na procesu zapošljavanja državnih službenika institucija BiH, jer tu je bilo dosta primjedbi da proces zapošljavanja traje dugo. Sada rade reviziju učinka nabavke računarske opreme u institucijama BiH. Smatramo da je to jako dobro. Treba da ojačaju kapacitet, da prime nove revizore kad je u pitanju revizija učinka. Sve u svemu, što se tiče naše Komisije za finansije i budžet, da ne dužim, sve pohvale državnom Uredu za reviziju 2009. godine i da tako nastave i u budućnosti.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvažene kolegice i kolege, ja se nadam da ova moja diskusija neće biti protumačena kao pritisak na nezavisnost rada Kancelarije za reviziju, pošto sam ja prošli put išao s nekim prijedlozima zakona pa se to tretiralo kao pritisak na nezavisnost rada. Onda smo raspravljali o položaju Kancelarije za reviziju u okviru čitavog sistema, odnosno zakona, pa je i to protumačeno kao pritisak, pa rasprava o platama je protumačena kao pritisak na Kancelariju, pa se nadam da ovo nije sada pritisak na Kancelariju za reviziju.

Ja sam na prošloj sjednici postavio poslaničko pitanje: 'Zašto Kancelarija za reviziju nije preselila u druge prostorije, nego je ostala u postojećim za koje plaća zakup?' Dobio sam odgovor u ovom izvještaju na to pitanje. Naime, ovdje je rečeno da Kancelarija za reviziju izuzetno cijeni napore usmjerene za iznalaženje trajnog rješenja problema smještaja, ali da ovo što je Savjet ministara njima dao trenutno im ne odgovara. I ljudi nisu preselili tamo. Tako da to što je Savjet ministara dao njima stoji prazno, a oni plaćaju zakup tamo gdje se nalaze.

Iz odgovora na poslaničko pitanje koje je gospodin Živković postavio sam ja našao, danas koje je došlo, u ovoj posljednjoj tabeli, kaže, 'Materijalno-finansijski troškovi u avgustu 2009. godine', pa sad pod rednim brojem 33., kaže: 'Kancelarija za reviziju institucija BiH, zakup 280.000, parking prostor 15.000, ukupno 295.000.' Prepostavljam da je to zaključno sa avgustom mjesecom ili prije avgusta mjeseca pošto je ovdje dosta nejasno. Šta znači to materijalno-finansijski troškovi u avgustu mjesecu? Vjerujem da se ne misli da je zakup 280.000 mjesечni i volio bih zato da glavni revizor objasni? Znači, prepostavljam da je to za ovih osam mjeseci do tada.

Iz ovog se može vidjeti da ova institucija plaća, samo pet institucija plaća više parking prostor od Kancelarije za reviziju, znači samo pet institucija na nivou BiH. Primjera radi ova institucija plaća tri puta više parking prostor od Predsjedništva BiH.

Ono što sam takođe u ovom odgovoru video jeste da je u prošloj godini Kancelarija za reviziju potrošila 322.498,79 maraka ili 11,99% na kapitalne izdatke. Nemam ovdje razjašnjeno šta su ti kapitalni izdaci i molio bih glavnog revizora da mi objasni šta su ti kapitalni izdaci. Nadam se da Kancelarija za reviziju ne radi ono za što kritikuje druge institucije.

Takođe sam ovdje u ovom izvještaju pročitao jednu nevjerovatnu stvar, a to je da je Kancelarija za reviziju napravila određene uštede prošle godine zahvaljujući tome što nije preselila u drugi prostor pa nije mogla primiti radnike. I pošto nije mogla primiti radnike, ona je napravila uštede. Šta mislite da je preselila u prostor gdje ne plaća zakup kolike bi uštede bile?

Dakle, ima puno toga, mislim da sam dovoljno toga i rekao oko nekih pitanja. Naravno, lično mislim da bi ovaj izvještaj mogao biti detaljniji da bismo mi ovdje mogli imati, pošto se radi o Izvještaju o aktivnostima Kancelarije za reviziju, možda i presjek učinaka pojedinih revizora, njihovo opterećenje itd., jer pretpostavljam da je rezultat toga potreba za prijemom novih radnika, pa bismo to mogli možda uporediti sa drugim zemljama, sa drugim kancelarijama unutar ove zemlje, sa drugim entitetskim kancelarijama, čime bismo mi naravno došli do mnogo pouzdanijih podataka. Ja mislim da ovaj izvještaj je trebao biti mnogo sveobuhvatniji od ovog koga smo mi dobili, da je trebao biti sa mnogo više podataka o poslovanju ove kancelarije i, na kraju krajeva, postoje tu neke stvari koje su zaista neshvatljive, posebno kad se radi o ovom zakupu poslovnog prostora. Ne mogu vjerovati da su ovi ljudi u Savjetu ministara toliko neuki, da toliko ne poznaju stvar i da dodijele prostor koji je neprihvatljiv za Kancelariju za reviziju i da, naravno, ništa se poslije toga ne dešava, da taj prostor stoji prazan, a da i dalje Kancelarija za reviziju plaća zakup.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Nisam advokat ali dužan sam da ipak repliciram kolegi Novakoviću. Ovo što je diskutirao, to su sve faktički tehnički problemi za koje nije odgovoran državni Ured za reviziju. Oni bi bili najsjretniji da imaju riješen svoj prostor. Mi smo tu država koja treba njima da obezbijedi prostor. Ovo je Izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju i oni su svoje aktivnosti pobrojali ovdje što su radili. Imali ste vi svi poslanici ovdje u zbirnom izvještaju i smatram da oni svoj posao rade jako dobro, jako dobro, a o problemima o čemu ste Vi pričali oni za to ne snose ni najmanju krivicu. Hajmo riješiti pitanje državne imovine pa da smjestimo sve ove institucije i neće nam biti te priče.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja moram reći da ja nisam postavio pitanje gospodinu Bahtiću. On je svoj stav iznio kad je govorio kao predsjedavajući Komsije za finansije i budžet i rekao je da je ova komisija podržala jednoglasno da, naravno, on stoji na toj poziciji i bilo bi čudno da nije stajala.

Pitanje državne imovine? Ako ubacimo ovu priču, dajte da i ja ubacim onda nekoliko pitanja u ovu priču pa ćemo ovu stvar da razvučemo na nešto sasvim drugo. Ja nisam rekao jesu li ljudi dobro radili ili nisu dobro radili, ja sam samo rekao da je ovaj izvještaj mogao biti

sveobuhvatniji, odnosno, da je to što su oni dobro radili moglo bi biti više ovdje toga što su oni dobro radili, moglo je biti više ovdje, pa da zaista to bude potvrđeno i argumentovano. I s druge strane sam rekao, i to ne može niko objasniti da je logično pitanje zakupa i pitanje ovih stvari vezanih za zakup i pitanje ušteda je ili loše ovdje objašnjeno ili nesretno formulisano ili krajnje neuviđavno.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Savo Erić.

SAVO ERIĆ:

Evo, ja bih malo komentarisao. Činjenica je da je ovaj Ured za reviziju ove godine uradio mnogo posla. I na Komisiji za finansije zaista smo raspravljali o mnogim troškovima i analizama vezano za budžet i kako je ova institucija počela da radi sigurno je da je bilo više reda u trošenju budžeta. Ako se prisjetite koliko je bilo negativnih revizorskih izvještaja, onda ćemo shvatiti kakav je način trošenja budžeta i postavlja se pitanje da li samo revizori mogu da poboljšaju ovakvo katastrofalno stanje, znači kad je budžet u pitanju.

Složio bih se sa ovim nedostacima sad kad se vratimo na ovaj izvještaj konkretan. Znači, složio bih se sa velikom bolnom tačkom trošenja sredstava na zakupe, a nije potrebno. Ima institucija gdje ima viška radnika i viška prostora. A i sam prostor koji je pominjan, ne bih ga komentarisao.

Ono što mene zanima ovdje jesu plate zaposlenih. Ako podijelimo sa brojem, znači da su dobro plaćeni i činjenica da bi trebali samo da vidimo da li još treba revizora. Šta ih još muči u poslu da bi poboljšali posao i da kažemo da su opravdali te plate? Sad mene zanima naknada zaposlenih, to je jedna četvrtina od ukupno plata, to je 319.500, znači tražim obrazloženje za ovu tačku. I zanimaju me kapitalni izdaci 320.000 KM, znači u šta ste ulagali ovaj dio i čime možete dokazati ovu cifru? Ako sad zaključim da smo potrošili 3.187.000 za reviziju, ako uzmemmo učinak, vidjećemo da ovaj izvještaj može da se ocijeni kao pozitivan a samim tim ova institucija da bi kontrolisala druge morale je da bude besprijekorna, znači morale je da sve nedostatke otkloni kod sebe. I od ove institucije se to očekuje. Prvenstveno, najodgovorniji poslije nas su oni. Pošto smo mi prilično neodgovorni, znači pokazalo je to i vrijeme, znači očekujemo da oni budu odgovorniji?! Zato bih molio da mi obrazlaže ove kapitalne izdatke: da li se oni odnose na poboljšanje posla i da li će biti efekata narednih godina?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Evo, koristim priliku da pozdravim glavnog revizora gospodina Milenka Šegu koji želi da se obrati Parlamentu.

MILENKO ŠEGO:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, lijepo vas pozdravljam.
Hvala za diskusiju, hvala za postavljena pitanja. Dozvolite da vam ukratko objasnim i odgovorim istovremeno na ova postavljena pitanja.

Dakle, Ured za reviziju vrši kontinuiranu reviziju u institucijama BiH svih proračunskih korisnika, svih institucija, a njih je za 2009. godinu već 70. Prema tome, imamo kontinuiranu obveznu reviziju, sukladnu Zakonu o reviziji. I vi ste uglavnom isključivo raspravljali o aktivnostima Ureda, isto tako kontinuirano kroz cijelu godinu primajući izvješća Ureda za reviziju, a to je glavnina aktivnosti Ureda za reviziju, gdje ste kroz izvješća o izvršenim revizijama za ove institucije mogli se uvjeriti i uvidjeti koji su to naporci i koji su to rezultati koje Ured za reviziju postiže revidirajući ove institucije, a to se istovremeno ogledalo i kroz poboljšanje i povećanje ove finansijske discipline.

Što se tiče Izvješća o aktivnostima Ureda ono je u klasičnom smislu nešto drugačije, upravo iz ovih razloga, recimo, evo imali smo maloprije Izvješće o radu DERK-a, ili nekih drugih institucija, Tužiteljstva BiH, gdje vi isključivo jedanput godišnje kroz to ukupno izvješće imate uvid u stanje tih institucija. Međutim, kad je riječ o Uredu za reviziju, kontinuirano imate na raspolaganju informaciju o aktivnostima Ureda.

Postavljeno pitanje koje se odnosi na zakup poslovnog prostora a koje koristi Ured za reviziju, mislim da je uvaženi zastupnik gospodin Novaković to postavio pitanje kao zastupničko pitanje, i mi smo pripremili taj odgovor sukladno zakonu i dobit će ga u pismenoj formi, i ... ja sam potpisao taj odgovor i mislim da je to već trebalo stići, ali evo, kad sam već tu, da kažem, da skratim priču oko toga, da praktično Uredu za reviziju poslovni prostor koji je dobio odlukom Vijeća ministara u novoj zgradi, tamo na Otoci, praktično nije dostatan, ne može fizički stati 53 čovjeka u te kvadrate. Dakle, Uredu za reviziju se daje 19 prostorija. Od tih 19 prostorija jedna prostorija je za server sobu, jedna prostorija je za arhivu, dakle u 17 ureda fizički ne može, jednostavno ti ljudi ne mogu stati. Taj prostor po kvadratima se čini da njega ima dovoljno, međutim vanjski gabariti tog prostora su takvi da jednostavno ne može biti funkcionalan niti iskorišten i ne možemo praktično fizički stati. Naime, taj prostor je predviđen vjerojatno za nešto drugo, možda za neki tržni centar, i on je u međuvremenu preorientiran za urede. Dakle, to je isključivi razlog. Nama treba, da bismo se mogli smjestiti, a imajući u vidu i razvoj Ureda, nama treba 30 do 35 ureda kako bi mogli neometano funkcionirati.

Mi trenutno se nalazimo na lokaciji u Pofalićima, to je zgrada Energoinvesta na XIII. katu i tamo plaćamo zakup poslovnog prostora negdje oko 20 maraka po kvadratu što iznosi otprilike negdje oko 16,5 - 17.000 na mjesечноj razini. To je ta cijena. Jednostavno mislim da ima i većih i nižih cijena, mi mislimo da smo s ovom cijenom dobro prošli.

Što se tiče pojašnjenja nekih drugih vezano za ovo što je gospodin Erić govorio i gospodin Novaković isto tako, vezano za ova kapitalna ulaganja, radi se o tome da je Ured za reviziju izvršio nabavku putničkih automobila po sistemu *staro za novo* kojom prilikom je za tri vozila dato 200.000 maraka, a stara vozila su prodata negdje za 130.000 maraka. Dakle razlika je 70.000 maraka. A ostalo je utrošeno za opremanje, za informatičku opremu itd., servere, laptote, računare. Dakle, to su ti iznosi.

Evo, to ja nemam namjeru. Dakle, glavnina Izvješća o aktivnostima Ureda se ogledala kroz aktivnosti koje ste vi razmatrali kroz Izvješće o izvršenoj reviziji tako da mislim da se kroz to može vidjeti maksimalno koje su to aktivnosti Ureda. Ovo ostalo što je pobrojano u izvješćima, radi se o međunarodnim aktivnostima, o Koordinacionom odboru, dakle to su te aktivnosti koje nisu toliko niti značajne. I najznačajnije aktivnosti su ove kroz Izvješće o izvršenoj reviziji.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom glavnom revizoru Ureda za reviziju, gospodinu Milenku Šegi.
Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 21. točku dnevnog reda:

Ad. 21. Izvješće o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije BiH za 2009. godinu

NIKO LOZANČIĆ:

Upravni odbor Izvozno-kreditne agencije BiH, sukladno članku 14. stavak (3) Zakona o utemeljenju Izvozno-kreditne agencije, dostavio je Izvješće o radu za 2009. godinu. Mjerodavno Povjerenstvo za vanjsku trgovinu i carine je Mišljenje dostavilo 11. 5. i predlaže Domu da usvoji isto Izvješće.

Otvaram raspravu o Izvješću.
Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Ispričavam se, nije bilo registrirano. Uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo zastupnici, razumijem prijedlog nadležne komisije da predlaže Domu da prihvatimo ovakve izvještaje o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije, ali bih htio da se osvrnem na određene stvari napisane u ovom izvještaju.

Mislim da je ovaj izvještaj napisan uobičajeno po uzoru na ranije godine kada nismo imali ekonomsku krizu i kada Agencija nije imala probleme koje je predstavila u ovom izvještaju. Sad se desio poremećaj koji je Agenciju doveo u vrlo neugodnu poziciju, i o toj poziciji se ne govori dovoljno jasno. Dakle, ne znam da li ima neko ovdje prisutan, ali očigledno se postavlja pitanje finansijskog kapaciteta ove agencije u nastaloj situaciji kada sve veći broj klijenata ne izvršava svoje obaveze prema ovoj agenciji. To je sve navedeno i u izvještaju

revizorske kuće i nije jasno zašto Upravni odbor se ni jednim svojim retkom nije osvrnuo na izvještaj revizora, iako je očigledno da je i revizorska kuća nejasno napisala ovaj izvještaj. Dakle, apsolutno je izbjegla da kvantificira rizike s kojima se Agencija susreće u godini koja je godina velike krize. Na jednak način kako je to uradila revizorska kuća uradio je i Upravni odbor a iz teksta se vidi očigledno da je većina aktivnosti Agencije svedena na minimum, pa skoro zaustavljena, zato što imamo situaciju da klijenti Agencije ne mogu zbog ekomske krize vraćati svoje obaveze. I ja mislim da je puno važnije bilo da se osvrne Upravni odbor, zajedno sa menadžmentom Agencije, na to kako se ponašati u ovoj nastaloj situaciji, umjesto zahtjeva prema Vijeću ministara da se povećava kapacitet Agencije traženjem mogućnosti da daje dozvole u ime i za račun države. Nije moguće razmišljati. Dakle, to jeste dobra ideja, ali za takvu ideju treba partner koji ima viši stepen odgovornosti. Nije moguće da imamo bankarski sistem koji je sve svoje obaveze redukovao zbog rizika ekomske krize a da imamo našu agenciju koja je jednostavno prevelik broj puta upotrijebila opravdanje kako se iz opravdanih razloga klijenti nalaze u teškoj ekonomskoj situaciji, to je sasvim jasno. Ali uloga Agencije je da sačuva Agenciju pored uloge i da pomogne privredi dajući ove proizvode koje Agencija ima.

Naravno, vjerovatno podrška ovom izvještaju nije upitna, ali mislim da i menadžment Agencije i Upravni odbor imaju problem koji nisu riješili, o kojem nisu otvoreno progovorili i kojeg neće riješiti ukoliko na temelju ove današnje rasprave, ma koliko ona kratko trajala, ne sjednu i ne kažu sami sebi šta treba da rade a da naredni izvještaji za narednu godinu, dakle za ovu koja teče, ne bude puno uvjerljiviji. Ne bude li uvjerljiviji, doći će u pitanje da li uopšte Agencija može opstati.

I na kraju, nešto manje važno ali nije nevažno, nije dovoljno jasno objašnjeno kako se može bilo kakvom preduzeću dati garancija na 3.300.000 eura ako je procijenjena vrijednost klijenta 2.200.000 eura sa svim onim što je tamo navedeno. Dakle, slika tog klijenta se može predstaviti i u dva do tri retka ako se želi razgolititi situacija. Moje neko pitanje, ako bude se davao odgovor, je: Da li je provedena procedura kako se uobičajeno provodi procedura kod svakog od klijenata? ... Ako se ne odgovori nije važno, ali mislim, ako se ne promijeni pristup prema klijentima, ako se i Agencija ne bude štitila da će svi na kraju ostati u boljoj poziciji nego Agencija koja odista u budućnosti treba da poveća i svoju ulogu i svoj finansijski kapacitet.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem.

Naravno, i ja mislim da je ovaj izvještaj sačinjen po tehnologiji i metodu koji otprilike dozvoljava uvid u velikoj mjeri u rad Agencije. Međutim, pridružujem se ovoj ocjeni da problem koji se pojavio: ili se Agencija nije adekvatno postavila prema tom problemu, ili ih nema u ovom izvještaju, naznaka da Agencija ima odgovor na ta pitanja koja će vjerovatno sve u izoštrenijoj i izoštrenijoj formi se pojavljivati. Naime, mi imamo činjenicu da kad pogledamo ovaj konačan bilans uočavamo da je Agencija prošle godine poslovala sa gubitkom od 2.893.000 KM. To je, dakle prvi put tako veliki gubitak i općenito prvi put, jer gubitak je ranije bio u 2006. godini

manji i cijelo vrijeme je Agencija poslovala sa pozitivnim stanjem. I ovdje je objašnjeno šta se desilo sa ovom garancijom koja je data. Mislim da treba da dobijemo odgovor kojom je procedurom i na koji način data ta garancija i kako će se u sličnim situacijama ubuduće nositi Agencija i šta sad ovo znači za Agenciju. Koji je izlaz iz ovog stanja? Mislim da bi trebalo odgovoriti na to pitanje.

I sljedeća stvar u rubrici koja govori o reprogramiranju pozajmica. Mi vidimo otprilike da je negdje oko 6.000.000 reprogramirano. Te tendencije reprogramiranja će biti i zahtjevi će biti sve veći i veći. Kako će Agencija odgovoriti na te zahtjeve i kako će se nositi tom situacijom? Mislim da bi bilo dobro da nam direktor Agencije da odgovor na ova pitanja.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, ja bih kolegice i kolege a posebno prethodne diskutante posjetila da je pred nama Izvještaj o radu Upravnog odbora, a nije izvještaj o radu Agencije. I poznavajući sasvim slučajno direktoricu ove agencije i njenu savjesnost prema radu, da je danas na dnevnom redu izvještaj o radu Agencije, vjerovatno bi ona danas sjedila ovdje. I evo, ja postavljam pitanje imamo li ovdje nekoga iz Upravnog odbora čiji je izvještaj pred nama, o čemu mi raspravljamo. Jer je tačka dnevnog reda Izvještaj o radu Upravnog odbora. Ovo pitam ne slučajno, jer mi imamo Izvještaj o radu Upravnog odbora koji nam je dostavljen na 1,5 stranici. Od toga je Upravni odbor usvojio Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti i Pravilnik o uslovima korištenja službenih vozila. Neka me neko koriguje ako ima nešto više. U oblasti tekućeg poslovanja oni su davali saglasnosti, usvajali izvještaje itd. o samoj agenciji. I dosadašnje diskusije, uz puno uvažavanje njihove sadržine, više su se fokusirale na rad Agencije, a ne rad Upravnog odbora. I ja mislim da mi ovdje sa ovakvim Upravnim odborom možemo imati potencijalni problem.

I stoga ja predlažem da se ovaj izvještaj vrati Upravnom odboru, da se odgodi izjašnjanje o Izvještaju o radu Upravnog odbora dok ne bude makar jedan član Upravnog odbora u ovoj sali da ovim poslanicima pruži odgovor na neka pitanja. Mi možemo pričati o Agenciji, da li je dobro radila, nije dobro radila itd. ali, podsjećam, na dnevnom redu je Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja moram reći da nemam informaciju ima li netko od članova Upravnog odbora Agencije. Znači, evo nema nitko od članova Upravnog odbora.

Ja sam dužan prije nastavka rasprave dati odmah na izjašnjanje prijedlog uvažene zastupnice Azre Hadžiahmetović: hoćemo li nastaviti raspravu uz činjenicu da nemamo nazočnog predlagatelja, da tako kažem, odnosno podnositelja ovog izvješća.

Znači dajem na izjašnjavanje prijedlog. Ko je za to da nastavimo raspravu bez obzira što nemamo ni jednog člana Upravnog odbora? Glasovanje "za" značit će da treba nastaviti, glasovanje "protiv" značit će da se odgađa rasprava.

Molim vas da se pripremite za glasovanje. Znači glasovanjem "za" dajete odobrenje da se nastavi rasprava bez obzira što nemamo ni jednog člana Upravnog odbora, glasovanjem drugačijim niste za to.

Molim da se pripremite. Čekamo tehničku službu.

Prelazimo na ručno izjašnjavanje.

Ja mislim da bez prebrojavanja možemo konstatirati da je Dom zaključio da prekine raspravu jer nemamo predlagatelja. Raspravu ćemo odgoditi za jednu od narednih sjedница, odnosno za narednu sjednicu.

Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda:

Ad. 22. Izvješće o radu Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u BiH za 2009. godinu i Plan rada Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u BiH za 2010. godinu

NIKO LOZANČIĆ:

Neovisni odbor je dostavio Izvješće o radu za 2009. godinu i Plan rada za 2010. godinu sukladno članku 7. stavak (1) točke b) i e) Zakona o neovisnim nadzornim tijelima policijske strukture. Povjerenstvo za obranu i sigurnost je dostavilo Mišljenje o ovim materijalima 5. 5. ove godine i predlaže Domu da ih usvoji.

Otvaram raspravu o Izvješću o radu i Planu rada.

Javio se uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja, gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, nemam namjeru da oduzimam mnogo vremena, vidim da nema ljudi (ima ljudi, odlično), dakle polazeći od činjenice da je naša nadležna komisija, što ja respektujem, jednoglasno podržala i predložila usvajanje Izvještaja o radu i prihvatanje i Plana rada za 2010. godinu, ja želim samo par, da tako kažem, sugestiju i nadam se da će one biti od koristi, a neće uticati na naš odnos prema prema ova dva dokumenta, dakle mi ćemo ih podržati.

Dakle, sugestija kao za sve institucije: vrijeme razmatranja. Mi evo u maju mjesecu razmatramo taj izvještaj za tri mjeseca iz 2009. pa hajde, evo da čovjek to i proguta, ali Plan rada mi razmatramo u petom mjesecu, Plan rada za 2010., uz činjenicu da su već određene aktivnosti provedene kao što su izbori nekih direktora itd. a planirane bile u februaru. Znači, mi možemo samo konstatirati da je to realizirano. Dakle, sugestija da se pokuša stići, i radi vas. Također, sugestija da u oba ova dokumenta sam primijetio, kad je riječ u Izvještaju u poglavljju 3., dakle gdje govorite o nadležnostima, a u poglavljju 1. kad govorite o ovom planu, dakle u poglavljlu 1.

Plana to je kao uvod i ponavljate u dva navrata nadležnosti, nadležnosti. Nema potrebe, dakle zaista nema potrebe, pogotovo kad je riječ o ovom planu. Dovoljno je bilo da u Izvještaju o radu podsjetite na naše nadležnosti, nemate potrebe na dva mjesta isti tekst stavljati.

Što se ovog izvještaja tiče, ja se slažem da nije bilo zaista realno očekivati da u ta tri mjeseca se nešto drugo i posebno uradi izuzev konstituisanja, pravljenja poslovnika itd., tako da ja to razumijem. Ali treba se suočiti s činjenicom, dakle da imamo praksu, dakle zakon je donesen 2008. godine, ova odluka o uspostavi odbora, imenovanje je bilo u sedmom 2009., znači, a ovaj odbor je počeo raditi praktično u septembru. Znači, od 2008. godine: Zakon, pa ova odluka, pa to jako, jako, jako puno traje.

I sugestija kad je riječ o Planu rada: mi praktično imamo situaciju da u ovom planu rada je mnogo ozbiljnije planirana komunikacija i aktivnost vezana za izvršnu vlast, a samo na jednom mjestu imamo gdje se govori o saradnji sa našom ... nadležnom parlamentarnom komisijom. Vi ste tijelo ovog parlamenta. Dakle, ja sugeriraju bez obzira što nemate u ovom planu da ipak razradite kroz ovu poziciju koju ste stavili da ćete sarađivati sa našom Zajedničkom komisijom za nadzor itd. da, ipak, stavite akcenat da vam je najvažnija saradnja sa ovim tijelom praktično čije i jeste. Evo, to je par tih sugestija, nadam se da će vam biti od koristi i, naravno, mi ćemo podržati evo i Izvještaj o radu i Plan rada kako sam i rekao.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam član Komisije i prihvatali smo ovaj izvještaj. I na ovoj komisiji sam diskutovao upravo ovo što je sada gospodin Belkić rekao. Možemo reći da za tri mjeseca i ne možete ni očekivati ništa drugo. Ali predlažem isto kao sugestiju, molim vas da u nadležnosti ovog odbora uđe i jedan dio, znači ... četvrti red: 'Rukovodilac policijskih tijela BiH' ... i onda 'vodi evidenciju o pravovremenosti isteka mandata izbornim funkcijama i objavljuje javni konkurs'.

O čemu se radi? Radi se o tome što mi imamo upravo slučajeve da neke funkcije isteknu, ne objavi se konkurs i onda iza toga imamo određene probleme. Mislim da vi kao nezavisna komisija upravo iz ove oblasti vodite tu evidenciju i, jednostavno, kad istekne ta evidencija, onda raspisuje se konkurs po ovim ... Mislim da je to dobra sugestija. Uz sve ovo da evo ja kažem da izvještaj takav, ovakav kakav jeste, ja ga prihvatom.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 23. točku dnevnog reda:

Ad. 23. Izvješće o radu Privremenog povjerenstva za pripremu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2011. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Privremeno povjerenstvo je 30. 4. dostavilo Izvješće o radu iz koga se vidi da ovo povjerenstvo nema usuglašen cjelovit tekst ovog prijedloga zakona. U privitku ste dobili i osnovni Prijedlog zakona (predlagatelj: Vijeće ministara), sa ubačenim izmjenama i dopunama usuglašenih članaka.

Otvaram raspravu o ovom izvješću.

Uvaženi zastupnik Branko Dokić, predsjedatelj Privremenog povjerenstva.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dozvolite mi da ... u svojstvu predsjedavajućeg ove komisije, dakle u ime Privremene komisije koja me je ovlastila da podnesem usmeni izvještaj o našem radu, kažem nekoliko rečenica uz još nekoliko napomena. Neću puno dužiti iz prostog razloga što ste vi ovaj izvještaj dobili u pisanoj formi. Dobili ste i Izvještaj o načinu rada i o onome o čemu smo odlučivali i kako smo odlučivali o ovom izvještaju u kome stoji i na osnovu čega smo odlučivali. A iza toga ... imate i jedan materijal koji bi mogao da predstavlja, kako da kažem, 'Zakon o popisu stanovništva, domaćinstva i stanova u BiH za 2011. godinu', sa napomenom šta je u ovom materijalu usvojeno, a šta nije usvojeno.

Iz ovoga ste mogli zaključiti i vidjeti da se mi nismo usaglasili u suštini oko dva člana. To je član 6. koji govori o tome šta se sve popisuje. I ovdje moram da kažem da smo mi za ovaj član imali dvotrećinsku većinu prisutnih članova ove komisije. Vidjeli ste po Poslovniku kako smo mi odlučivali, ali da u okviru te dvotrećinske većine nismo imali ni jednog člana ove komisije iz reda bošnjačkog naroda koji je podržao taj ... član iz razloga koji ćete čuti vjerovatno kasnije. I imamo neusaglašen član 16. gdje je ostalo otvoreno pitanje mjesta gdje će se prikupljati popisni podaci. U onom izvornom tekstu Savjeta ministara koji je bio polazna osnova za naš rad je stajalo da je to Banja Luka, u toku rada ove komisije bilo je prijedloga da to bude Sarajevo, glasali smo i ni jedan od ova dva prijedloga nije dobio dvotrećinsku većinu. Dakle, ako podlete od te činjenice, samo ovaj član, odnosno ovaj stav ovog člana, nije imao dvotrećinsku većinu, a i član 6. po našem poslovniku nije usaglašen, nije usvojen.

Ako, dozvolite mi sada da ovo do čega smo došli prokomentarišem i u skladu i u svjetlu najnovijih reagovanja, odnosno pisama koje smo ovih dana dobili iz Brisela. Sigurno da ste registrovali jedno otvoreno pismo bosanskohercegovačkoj javnosti koje su potpisali Pjer Mireli i Piter Everes, jedan je direktor za Zapadni Balkan u Generalnoj direkciji Evropske komisije za proširenje, a drugi je direktor u Direkciji za vanjsku saradnju, komunikacije i ključne indikatore u EUROSTAT-u. Usput budi rečeno, gospodin Piter je imao jednu prezentaciju ovdje u istoj ovoj sali EUROSTAT standarda i mislim da je to bila jedna izvrsna prilika da mi koji smo bili u toj komisiji čujemo šta su to obavezni kriterijumi, šta su to preporuke, šta je to što treba da sadrži ovaj zakon, šta ne treba da sadrži. I kroz pitanja dobili smo niz korisnih odgovora i na bazi toga ja moram da kažem da smo mi uradili ovaj materijal koji je urađen do ove mjere do koje je urađen.

Imate i najnovije pismo koje smo jutros našli na našim stolovima a potpisano je od strane najviših autoriteta u Evropskoj komisiji. Ja se nadam da ćemo svi ova pisma vrlo, vrlo ozbiljno shvatiti. Ako uzmete u obzir i činjenicu da su to pisana u jednoj diplomatskoj formi, onda bih molio svakoga od nas poslanika da dobro izvažu, da vide koja je težina ovih poruka koje su upućene ... ovim pismima. Stvar je sada nas pojedinaca i ja bih vas molio da kad kažem stvar je nas pojedinaca, vjerujte da je na 42 poslanika ovdje odgovornost hoćemo li mi u skladu sa ovim vrlo dobromanjernim preporukama uraditi ono što je obaveza za državu i što će biti korist za državu ili nećemo uraditi. Zato kažem, dobro trebamo razmisliti kako ćemo čitati ove poruke, hoćemo li ih čitati da tražimo izgovore da ne dođemo do rješenja ili ćemo ih čitati tražeći izgovore da dođemo do rješenja. ... I na jedan i na drugi način se ove poruke mogu čitati. Ja bih zaista volio i apelujem na svakog od nas pojedinačno da ove poruke čitamo u smislu traženja rješenja ... da se dođe do zakona na nivou BiH i da se sljedeće godine napravi popis stanovništva u cijeloj BiH. Jer samo tako imaćemo koristi od tog skupog posla koji je pred nama.

Kad sve ovo uzmete u obzir, ja moram da naglasim još nešto, da u ovom nacrtu ovog materijala, ovakog kakav je, stvari su urađene u skladu sa EUROSTAT-ovim i obaveznim i onim neobaveznim preporukama. I moram da naglasim, evo po mojoj ocjeni, ovdje postoji jedan član koji nije stvar ovog zakona, (moram da budem iskren jer sam pomalo i kritikovan što sam prihvatio taj član i zato želim vrlo iskreno i otvoreno da ga prokomentarišem), a to je član 41.a). Mi smo ovdje u ovom materijalu one članove koji su dopunjeni označavali sa a), b), da bi vam lakše bilo pratiti izvorni tekst i ono što je dopunjeno i izmijenjeno u našem radu, koji kaže: 'Primjena podataka o popisu stanovništva iz 1991. važiće i nakon okončanja ovog popisa za formiranje vlasti na nivou BiH sve do punopravnog članstva BiH u EU'.

Činjenica da ova materija nije stvar ovog zakona, to je jasno svima i to smo dobili odgovor i od gospodina Pitera Eversa, kad je imao prezentaciju ovdje, ali činjenica da je ovo i jedan kompromis da dođemo do ovog zakona, kompromis koji, ubijeđen sam, nikome neće biti na štetu. Ja moram da kažem da su četiri člana ove komisije bila *protiv* ovog člana, ali ne zato što ... je na štetu bilo RS-a, bilo Federacije, bilo na štetu ovog ili onog naroda, već jednostavno iz principijelnih razloga, smatrajući da ta materija nije predmet ove materije i sugerisali su da to bude predmet nekog drugog zakona. Dakle, ako je ovo pitanje kompromisa i uvažavanja i činjenice o bosanskohercegovačkoj specifičnosti, onda sam ja prihvatio, eto, da budem žrtva ta da prihvatom da to bude kompromis da taj prijedlog prođe.

Moram da vam dam napomenu i sljedeću: da u entitetskim ustavima ovo pitanje je regulisano tako što se kaže da će osnova za raspodjelu vlasti na ovim lokalnim nivoima ili entitetskim nivoima biti takođe '91. godina sve dotle dok se u potpunosti ne provede Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. Iz istih razloga kao što bi evo tumačili da ovaj član nije stvar ovog zakona, onda bi mogli da kažemo da ni ovi članovi Ustava nisu ustavna kategorija. Ali je to takođe u to vrijeme, kada je usvajano, tretirano kao specifičnost BiH. Ja sam ubijeđen da će ovo biti posljednji zakon o popisu stanovništva ako ga usvojimo, koji će sadržavati ovaku jednu klauzulu i da će potreba za tim biti, sasvim izvjesno, u narednom popisnom periodu prevaziđena.

Ne bih želio da Domu sugerisem bilo šta nakon evo ove priče, a mi smo to i naveli u zaključku. I želim još jednom da kažem da smo mi tražili da vam podnesemo ovaj izvještaj iz prostog razloga što je naš mandat istekao. Dakle, kao ozbiljni ljudi u ovoj komisiji, mi smo poštovali činjenicu da je nama mandat definisan 30 dana i da za 30 dana podnesemo izvještaj. Mi smo podnijeli Izvještaj, onakav kakav smo mogli da napravimo. Ocijenili smo da bi dalji rad

mogao eventualno biti i kontraproduktivan, da bi neko ko ne želi da se doneše zakon mogao da tvrdi: evo Privremena komisija je izašla izvan mandata, prekršila je rok i mi ne prihvatom ni ono oko čega je usaglasila svoj posao.

I evo, u svoje lično ime hoću da kažem da bih volio da ovaj dom iznađe rješenje da se u dogledno vrijeme dođe do onoga što bi predstavljalo kompromis za sve u BiH koji bi onda omogućio da se popis obavi 2011. godine.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, prije svega, želim i ovom prigodom reći da je popis stanovništva danas pored ostalog i civilizacijsko pitanje, jer je jednostavno danas u 21. vijeku nezamislivo da jedna zemlja članica UN i Vijeća sigurnosti i pretendent na članstvo u NATO-u i EU nema pristojne i pouzdane podatke o broju stanovnika i druge podatke o svojim građanima u skladu sa međunarodnim standardima.

Nama je prvo diskretno i pragmatično a sada i jasno od međunarodne zajednice da sve više, sve više se govori da BiH bez popisa stanovništva ne može računati da bude ozbiljno shvaćena u procesu pridruživanja EU. Zadnja i direktna poruka takve vrste je nama ovdje na stolu a poslana je prije nekoliko dana od dvojice komesara EU, Olija Rena i Štefana Filea. U normalnoj zemlji ova upozorenja bi izazvala, što bi nekada drugovi komunisti rekli, diferencijaciju među onima koji su odgovorni, a kod nas jednostavno zbog toga nikoga ne zaboli glava, osim što će nažalost zbog toga i te kako boliti glava građane ove zemlje. Ja sam bio član Privremene komisije koja je trebala pripremiti 'Prijedlog zakona o popisu stanovništva' i mogu otvoreno reći i svjedočiti da niti jedna komisija, a posebno vodstvo komisije do sada nisu ozbiljnije i sistematičnije prišli izvršavanju postavljenog zadatka. Pokazana je i kooperativnost kod usaglašavanja spornih rješenja i na kraju rada ove komisije sav uloženi trudi čini mi se srušen nepostizanjem suglasnosti oko dvije, odnosno uslovno tri, oko dva, odnosno uslovno tri rješenja: oko mjesta obrade i kontrole podataka etnokulturalnog izjašnjavanja, i uslovno oko popisa dijaspore.

Komisija je svoj posao, dakle po meni, uradila korektno i odgovorno, iako nije svoj zadatak u potpunosti izvršila. Mislim da bi u ovome vremenu bilo neodgovorno prema građanima ove zemlje dozvoliti sebi komociju i propustiti još jedan popis stanovništva. Ne bih želio ni pomisliti kakav bi tretman prema BiH bio primjenjen, da kažem, s punim pravom. U ovom momentu, imajući u vidu sve konsekvene koje bi nas čekale, ako brzo ne donesemo 'Zakon o popisu stanovništva', moguće su očito dvije mogućnosti. Prvo, da se ovoj komisiji ponovo i dodatno stavi u obavezu da usaglasi preostala dva, odnosno tri sporna rješenja, i da dođe do usaglašenog prijedloga zakona i pusti ga u parlamentarnu proceduru u roku od 15 dana. Drugo rješenje ili mogućnost, da ovaj dom prihvati Izvještaj o radu Privremene komisije i dadne rok od 15 dana Vijeću ministara da uradi novi prijedlog zakona o popisu stanovništva i stavi ga

također u parlamentarnu proceduru. I u jednoj i drugoj varijanti bilo bi naravno najracionalnije da se dođe do usaglašenih prijedloga i da se zakon doneše po hitnom postupku.

Isto tako mislim da se u jednoj i drugoj varijanti mora ovome domu dakle hitno predložiti novi zakona o popisu stanovništva bez obzira radilo se o usaglašenom ili neusaglašenom prijedlogu. Ako Prijedlog zakon o popisu stanovništva bude prihvачen u Parlamentarnoj skupštini od strane oba doma, posao smo uradili, ne pet do dvanaest već u zadnjim sekundama produžetaka. Ako Prijedlog zakona o popisu stanovništva kojim slučajem ne bi bio usvojen, onda se mora jasno znati ko je za to odgovoran i na čija će leđa ići teret posljedica takvog čina. Mislim da je usaglašeno rješenje za Prijedlog zakona o popisu toliko blizu da bi bilo bruka i sramota da dalje oko toga uopće polemišemo. Radi toga i sve nas pozivam da uradimo taj završni korak i da skinemo još jednu prepreku na evropskom putu i da bar malo i osyežimo opći ambijent u BiH kada je u pitanju inače napredak BiH na evropskom putu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se.

Pošto su prethodnici već rekli dosta toga, nastojat ću zaista racionalizirati ovo što sam trebao reći. Prvo da kažem da je predsjedatelj Privremenog povjerenstva gospodin Dokić, znači, rekao sve o radu ovog povjerenstva i dao jedno iscrpno i, rekao bih, korektno izvješće i ne bih se na taj dio vraćao, pa i ovo što je gospodin Dolić govorio o ozbiljnosti situacije i značaju donošenja ovog zakona, da također ne ponavljam. Ja bih predložio sljedeće, ono što sam juče rekao na Prošrenom kolegiju, znači ne postoji ni jedan opravdan razlog da ova zemlja dogodine nema popis. To je mišljenje stranke kojoj pripadam i mene osobno kao zastupnika.

Drugo, učinio sam sve zajedno s Kolegijem Komisije da dođemo do rješenja, radeći na tome, pokazujući spremnost na kompromis, kao što su i drugi pokazivali. Moram također biti korekstan, ... i ostala su dva pitanja oko kojih, ako nemamo skrivenih političkih namjera, nema ni jednog razloga da i to ne riješimo. Znači, gdje će se vršiti unos podataka? Zar je to bitno pitanje da nemamo zakon? I druga stvar, ako je dragovoljno izjašnjavanje o etničkoj, vjerskoj i religiskoj pripadnosti, može li se onda taj podatak koristiti kao relevantan za bilo kakva druga mjerena. Ne može, mislim, samom činjenicom da smo pristali to rješenje i napravili ...

I treća stvar, većina koja je definirana Poslovnikom o radu Privremenog povjerenstva je prihvatile ovaj amandman koji sam ja predložio: da se postojeći podaci koriste sve do ulaska, za razinu BiH (jer je ustavima entiteta drugačije regulirano za entitete) ... BiH u punopravno članstvo u EU, što relaksira kompletну situaciju oko ovog pitanja. Eto, to je naša stvar.

Ali šta je to? Imamo političke projekte koji ne žele napraviti tu završnicu i ostavljaju ovu zemlju bez popisa, dovode je pod izravne sankcije, neke stvari možemo pričati, ovdje se radi o izravnim sankcijama, jer je jasno rečeno od ljudi koji su odgovorni da će proces stabilizacije i pridruživanja biti revidiran i usporen. To je prva stvar. Druga stvar, da će fondovi koji su

namijenjeni zemljama u toj fazi integracija prema EU biti blokirani za BiH. A u zemlji u kojoj se mučimo da dobijemo jednu tranšu stendbaj-aranžmana sa MMF-om i vidimo šta se sve dešava na ulicama itd. imamo situaciju dakle da se ignorira činjenica da tih 200 do 300 miliona eura sutra može biti na raspolaganju ovoj zemlji. I treća stvar, ovo što je rečeno, može li se voditi ikakva ozbiljna politika nakon dva desetljeća kroz koja je prošla ova zemlja, njeni ljudi, kataklizme, pomjeranja u svim segmentima, može li se bilo kakva strategije formulirati u bilo kojoj važnoj društvenoj oblasti?

Ja mislim da je to dovoljno razloga da kažemo: Vi ste, gospodo, radili svoj posao, doveli ste do ovog izvješća, ali sad dajemo mandat ili ovoj ili nekoj drugoj grupi ljudi da do naredne sjednice ova dva članka usuglase i stave na stol po sistemu *uzmi ili ostavi* i da konačno uradimo nešto što je izvan područja dnevne politike i jeftinih političkih poena u predizbornoj kampanji. Ja mislim da je to moguće i to je evo prijedlog zbog kojeg sam se javio.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ako uzmemo za ozbiljno ono što se priča o gospodinu Martinu Ragužu da je opozicija u poziciji, onda ćemo doći do zaključka da je o ovome izvještaju ove komisije jedino opozicija nešto danas pričala za sada, vidim, možda će biti još prijavljenih. Ali dobro, o tome neko će vjerovatno voditi računa i izvući nekakvu pouku.

Ja sam se javio i veoma ću kratko reći svoj stav a to je: nema potrebe uopšte više pričati o važnosti ovoga Prijedloga zakona o popisu stanovništva, to mi svi znamo i to znaju maltene i ptice na grani koje uopšte prolete pored nekih sredstava javnog informisanja, toliko im je ostalo vjerovatno u tim njihovim glavama. Vidimo koje su sankcije u smislu materijalno-finansijskih izdataka prema BiH, u direktnom smislu nedobivanja sredstava od prepristupnih i pristupnih fondova, zatim koje su sankcije u ... indirektnim posljedicama, to je da ćemo vjerovatno imati manje interesovanja za našu privredu, naše tržište i obratno, za naše proizvode itd., zato što je to tako nama dato do znanja.

Evo pogledajte sad ovo pismo u kome se kaže da se nismo dogоворили oko tri stvari što je tačno, jer je ova komisija zaista uložila dosta napora da se pokuša dogоворити i o ove tri stvari. Mogu samo da kažem isto ono što i gospodin Martin Raguž, nema razloga da budu sporne da se ne doneše ovaj zakon o popisu stanovništva itd., itd., kako je njegov već naziv da skratim.

I na kraju da kažem da nema se baš pravo igrati s ovim zakonom, jer postoji mogućnost da se on napravi. A da se nećemo igrati i da hoćemo dati još jednu šansu, ja ću podržati prijedlog gospodina Martina Raguža u onom obliku kakav je on dao, jedino ako ga još neko modificuje, to je ok, i da na današnjoj sjednici ovoga doma to konačno ili potvrdimo pa damo još jednu šansu ovom, ili recimo ovim nesuglasicama koje se u ove tri tačke svode, ili da jednostavno danas kažemo da od toga više nema ništa. Naravno da je moja želja da se da još jedna šansa.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zatupnica Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Javila sam se za riječ iz razloga što sam bila član ove komisije i imam potrebu da kažem nekoliko stvari u vezi sa ovim izvještajem. Prvo da kažem da je tačno da je ova komisija radila i da je uložila veliki trud i napor i vrijeme da proba doći do nekog zajedničkog formulisanog 'Prijetloga zakona o popisu stanovništva'. No, kao što vidite iz Izvještaja, to nije bilo moguće i nije se ni uradilo, tako da danas nemamo kao rezultat tog rada prijetlog zakona. Hoću da kažem sljedeće: da prethodnici koji su govorili, čini mi se, da su razloge koje su naveli, odnosno, kada su rekli šta je ostalo sporno i šta se nije moglo usaglasiti, da govore prilično individualno. Individualno u smislu da oni personalno pokušavaju, da kažem, predstaviti to da su oni personalno odgovorni za to da li se nešto podržalo ili se nije podržalo. Ja nisam shvatila da sam ja tamo personalno zadužena kao individua da dajem podršku ili ne dajem, nego sam bila zadužena, i tako sam imenovana, odnosno svi mi smo imenovani isto od političkih partija kojima i pripadamo i klubovima poslanika. Tako da ja sada želim da kažem šta je ono što je sporno za SNSD i zašto ja nisam mogla podržati određene prijetloge, odnosno na kraju ni nekakav zajednički prijetlog tog zakona.

Ovdje se istaklo i rečeno je da su ostale navodno dvije ključne stvari koje su bile kao sporne. To je mjesto obrade podataka, taj član u zakonu i, druga stvar, da li je relevantan podatak izjašnjavanja o etnokulturološkim pitanjima, dakle izjašnjavanje po vjerskoj, nacionalnoj i jezičkoj osnovi. I naravno, bila je tu još jedna stvar koja se postavila, i ove dvije koje sam navela, i ova treća – pitanje kada će početi da se primjenjuju rezultati tog popisa. Da li je to 2014., kada će početi da se primjenjuju rezultati popisa koji će se raditi u svim evropskim zemljama 2011., znači primjena njihovih podataka u njihovim zemljama će biti od 2014. To je bio i prijetlog SNSD-a, imali smo ovdje u prijetlogu da to bude od trenutka kada BiH postane punopravran član EU. Znači, i to je ostalo sporno, mada nekakvim glasanjem se došlo do evo ovog prijetloga da to bude od trenutka kada BiH uđe u EU.

Za SNSD su bile tri ključne stvari u vezi sa ovim zakonom i onda kada smo govorili, kada smo razmatrali zakon koji je predložio Savjet ministara, prva stvar – to je izjašnjavanje o etnokulturološkim pitanjima, izjašnjavanje po vjerskoj, nacionalnoj i jezičkoj osnovi! I odmah da kažem da se ova komisija vrlo brzo usaglasila oko toga i prihvatile da te komponente uđu u član ... i budu predmet izjašnjavanja, naravno neobavezno. Onaj ko želi izjašnjavaće se, onaj ko ne želi neće se ni izjašnjavati.

Druga stvar koja je bila relevantna, odnosno bitna za SNSD u vezi sa ovim zakonom jeste ko će biti predmet popisa. Znači, koje kategorije stanovništva će biti predmet popisivanja? U Prijetlogu zakona koji smo imali od Savjeta ministara, koji je SNSD i tad podržao, bilo je da predmet popisa ... može biti samo rezidentno stanovništvo. Znači, stanovništvo koje ima ... stalni boravak u BiH duži od 12 mjeseci. Na ovoj komisiji je bio prijetlog da to budu i državljeni BiH

koji žive u dijaspori, odnosno koji su odsutni duže od 12 mjeseci iz BiH. Ja sam ispred SNSD, a to znači da sam govorila u ime kluba, prihvatili smo taj kompromis, dakle da predmet popisivanja budu i rezidentni i nerezidentni, i tu smo se usaglasili.

Treća stvar koja je ostala diskutabilna i koja nije bila podržana, ja sam ulagala amandman na to, dakle šta će predstavljati osnov za etničko izračunavanje strukture društva. Znači, ko će predstavljati, koji broj od te dvije kategorije stanovništva će se koristiti kao osnov za etničko izračunavanje strukture društva. Prijedlog SNSD je bio da to bude samo broj popisanog rezidentnog stanovništva, ovi ostali neka se popišu, neka se napravi statistika i evidencija koliko imamo državljana u dijaspori, ali prijedlog SNSD-a i moj prijedlog na ovoj komisiji je bio da to bude samo broj popisanog rezidentnog stanovništva. To nije prihvaćeno na Privremenoj komisiji i iz tog razloga ja nisam mogla podržati ni ostale prijedloge, odnosno nismo mogli doći do usaglašenog prijedloga novog zakona o popisu stanovništva.

Pošto su ove tri ključne stvari koje su vrlo bitne za SNSD, rekla sam da je prva usaglašena, da je druga usaglašena kao kompromis, ova treća nije usaglašena, dakle o ovim stvarima gdje će biti mjesto obrade podataka; kada će se primjenjivati ti rezultati popisa od 2014., koliko ja znam i koliko sam pratila, bila sam na svim sjednicama ove komisije, mi o tome nismo nešto specijalno se ni izjašnjivali, ni vodili diskusiju. Tako da hoću da kažem da onaj ko je predložio da se formira ta komisija i ko je dao inicijativu da se formira sa ciljem da ona pripremi neki prijedlog tog zakona, morao je voditi računa da ovaj zakon nije, da kažem, zakon za jednokratnu upotrebu, nego je to vrlo ozbiljna politička stvar. I ako najveće političke partije koje učestvuju u radu ovog parlamenta nisu mogle da se usaglase i da dođu do nekakvog kvalitetnog rješenja kada smo imali na dnevnom redu Prijedlog zakona koji je dostavio Savjet ministara, onda je bilo, po meni, (ja govorim svoje lično mišljenje), znači bilo je preambiciozno ako se političke partije nisu usaglasile da se mi usaglasimo kao pojedinci i kao individue na toj komisiji.

Ja poštujem i pozdravljam svačiju dobru volju i Klub SNSD-a smatra da je ovaj zakon potreban BiH. Mi smo kao klub rekli, i zato smo i podržali ovaj zakon Savjeta ministara, da je zakon potreban i da treba da idemo ukorak bar u toj aktivnosti popisa stanovništva sa zemljama Evrope, ali očigledno da mi ne možemo da dođemo do toga. Neko je pominjao ovdje da će doći do sankcija zbog neusvajanja ovog zakona, ja sam svjesna i shvatam ozbiljnost situacije time što nećemo eventuelno, odnosno, nećemo moći doći do zajedničkog, ako ne dođemo do zajedničkog prijedloga novog zakona, ali nama to nije prvi primjer da mi trpimo sankcije. Evo, imaćemo sankcije i zbog toga što nismo uradili promjenu Ustava u smislu presude, odnosno Odluke Evropskog suda za ljudska prava u slučaju Seđić – Finci. I tu ćemo imati sankcije ali šta da radimo. SNSD je i tu rekao: mi ćemo prihvati da se ta odluka Evropskog suda implementira ... i da se omogući nacionalnim manjinama da se kandiduju. Neke partie kažu: ne samo to nego sve ili ništa, znači i to i ukidanje entitetskog glasanja u Ustavu BiH, dakle sve ili ništa. Pa kada tako postave stvari, onda dobiju ništa, a BiH dobije sankcije. Pa, kažem, neće nam to biti prvi put ni u vezi sa ovim zakonom.

Eto toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Podsjećam vas na raniji dogovor kada ćemo prekinuti rad ove sjednice. Imamo još dvije, tri točke do kraja. Međutim, ja nisam htio prekidati, mi imamo Izvješće koje ste vi sačinili. Znači, mi smo pročitali, ja sam očekivao da će biti prijedlozi za eventualno neka nova rješenja. Ako imate tih prijedloga, još nitko nije dostavio ni jedan prijedlog ovdje do Kolegija kojeg bismo mogli staviti na izjašnjavanje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, još nije stigao do nas, ok. ... Ko god ima prijedlog, ja bih volio da dostavi do nas da možemo staviti na izjašnjavanje.

Pošto nismo nikoga prekidali, nećemo ni dalje. Znači, evo replika, uvažena zastupnica Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, mislim da nije ni bilo uredu da me prekide u diskusiji, ja imam pravo da se javim za diskusiju i po ovom izvještaju, bez obzira što ste Vi rekli da je napisan. Ali, ja se nisam javila da bih vam prepričavala ovaj izvještaj, nego da kažem ono eventualno što je bilo netačno navedeno kao razlozi zašto, ne netačno nego nepotpuno navedeno, razlozi zbog kojih nije moglo doći do usaglašenog prijedloga zakona. I dužna sam da kažem zbog javnosti, pošto se ovdje pominjala i odgovornost, mislim da je kolega Rifat Dolić pominjao odgovornost – ko će biti odgovoran za to. Naravno, sve se stvari moraju staviti na sto i mora se sve reći što je bitno.

Evo, zbog toga sam se javila.

NIKO LOZANČIĆ:

Ok. Sljedeći je za repliku se javio uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvažene kolegice i kolege, vidite, ne bih ja tako olako shvatio ovu riječ sankcija. Ne bih ja rekao šta ima veze, imaćemo sankcije, nisu nam prve, a nisu izgleda ni posljednje, i eto tako ćemo mi završiti ovaj naš posao. Dakle, ja ne mislim da mi treba da dobijemo sankcije zbog ovog posla. Možda ima poslova, kao što je Ustav na kome se ne možemo lako dogоворити, ali ja nisam siguran da nam ovdje trebaju sankcije i da ih ovdje tek tako progutam. Zbog toga sam bliže varijanti da pokušamo naći rješenje.

Ja sam gotovo pa siguran ... kada bi porazgovarali ljudi iz SDA, iz SNSD-a da bi mi našli rješenje. Dakle, evo da zaboravimo, evo da i ja razgovaram na način kao što je koleginica Marković govorila o velikim partijama. Evo, zaboravite nas male partije i manje partije, ali siguran sam da SDA i SNSD mogu naći rješenje za ovo ako hoće. Evo, ja im sada sugeriršem ako

dobije podršku, ne znam ni kakav je prijedlog gospodin Raguž dao, ali ako dobije podršku hajte u predvorje tog sastanka neka sjednu SDA i SNSD i neka se dogovore i mi smo posao završili. Mi ćemo podržati sve što se dogovore. Evo, ja sada bjanko dajem da ću podržati sve što se oni dogovore, ali da bi se dogovorili moraju sjesti da se dogovaraju, i izvan ove komisije ako misle ozbiljno da ovaj projekat treba prihvati. Ako ne želimo prihvati ovaj projekat iz raznoraznih razloga, onda naravno da ćemo naći raznoraznih razloga zbog čega to ne želimo.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja ne bih o dosadašnjem radu, i ove komisije, i ovog parlamenta, i spornim pitanjima jer ja mislim da je svima sve jasno. Ali evo, i pošto se ovdje svima nama dostavilo i pismo koje su visoki evropski zvaničnici uputili predsjedavajućem Vijeća ministara, gospodinu Špiriću, sa pozivom da zajedno sa Parlamentarnom skupštinom poduzme još jedan napor, ja ću predložiti, prije toga da vas podsjetim: ključna područja sporenja su bila oko elemenata koji su neobavezujući, niko nije osporavao ni jednu definiciju, ni jedan standard EU, ni jedan obavezujući kriterij koji treba da sadrži popis u svim evropskim zemljama, i u tom smislu ja bih predložila da Vijeće ministara pod hitno u parlamentarnu proceduru dostavi novi prijedlog zakona koji bi bio napravljen u skladu sa definicnjama, standardima i svim onim elementima koje sve evropske zemlje moraju uključiti u popis stanovništva naredne godine. Ukoliko u ovoj Parlamentarnoj skupštini bude dovoljno političke volje da uključi još neke elemente, pored onoga što je obavezno, oni će postati sastavni dio zakona. Ako ne, barem neće osporavati ono što niko do sada u parlamentarnoj proceduri nije osporavao, a to je popis po svim obavezujućim elementima.

Dakle, predlažem da od Vijeća ministara zatražimo da hitno u parlamentarnu proceduru dostavi novi prijedlog zakona o popisu stanovništva koji bi bio ... u skladu sa svim definicnjama EUROSTAT-a, standardima i svim elementima koje sve evropske zemlje moraju uključiti u popis. Prijedlog ću dostaviti u pisanoj formi.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pazite, ja sam u ovom vremenu i u ovom ... protiv prijedloga gospode Azre zato što se može desiti da u Savjetu ministara bude prijedlog zakona koji ne bude usaglašen, donesen konsenzusom i jednoglasno, nego bude preglasavanje. Mi ćemo izgubiti na vremenu i jednostavno opet taj zakon neće ... Ukoliko bude radila neka komisija ili ova komisija koju

gospodin Martin predlaže ..., do toga neće moći doći. Imaćemo dva rješenja, a to je ili da se neće usaglasiti ova komisija ili da će se usaglasiti i onda će imati sigurnost da će to proći ovdje u Parlamentu. I zato sam ja za ovu opciju koju je gospodin Martin predložio, bez obzira koja to komisija bila, zato što su tamo direktno u toj opciji uključeni predstavnici Parlamenta koji ... sa svojom kritičnom masom mogu da utiću na svoje poslanike i ... da izglasaju ukoliko se na toj komisiji dogovore, ukoliko se na komisiji dogovore da ne treba niko i ne treba uopšte ići u proceduru.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnika Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ja mislim da trebamo podržati ovo što je kolega Raguž predložio, pokušati još jednom. Evo im, ja mislim, već tri godine kako smo mi iz SDA rekli da nećemo moći pristati na popis stanovništva ako se ne implementira efikasnije Aneks VII. Dejtonskog sporazuma, da ne možemo tu stvar dopustiti da se stavi pečat na to da je ova zemlja segregirana i da se prihvati etničko čišćenje. I onda smo predlagali, mi smo zatim predlagali da se uzme kredit koji također ne bi definitivno pomogao ove stvari ali bi u velikoj mjeri pomogao da se Aneks VII. implementira. Dakle, imali smo jedan razuman, jedan mek pristup ovome pitanju u želji zaista da se ostvare mogućnosti popisa.

Evo sada kakvu situaciju imamo. S jedne strane, vidjeli smo pismo koje je došlo od Olja Rena i koji nam ne dopušta da popisujemo državljane van BiH i koji nas upozorava da ne možemo napraviti korak prema EU, ovaj sljedeći bez ovoga popisa, a imamo stanje izazvano ratom i segrerirano društvo. Prema tome, vjerovatno preostaje ovo što je kolegica Azra Hadžiahmetović kazala maločas, da napravimo popis imajući u vidu da izbjegnemo popisivanje etnokulturoloških znamenki ili, pak, neko treće rješenje u smislu primjene, do kada se primjenjuje popis iz '91. ... ali evo, kažem, mi ostajemo otvoreni za to da ova komisija nastavi sa radom na bazi prijedloga gospodina Raguža i, eventualno, da da konkretan prijedlog. Danas nemamo konkretan prijedlog.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi, drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Stav SNSD-a povodom 'Zakona o popisu stanovništva' je ovdje bio, da kažem, uvijek dosljedan i dugom vremenskom periodu. Svaki zakonski projekat koji se ticao popisa stanovništva poslanici iz SNSD-a su glasali *za*. Svi ostali koji su glasali *protiv* trebaju da kažu zašto su to radili. Trebaju da kažu zašto su glasali *protiv* zakona u prvom čitanju da bi se sad predlagalo da se samo na dva člana usaglašava i daju amandmani i da se nakon toga zakon po 127. iz naše komisije nalazi ovdje u Parlamentu. Da li je to pretenciozno ili je suvišan posao ako se mogao zakon pustiti u prvom čitanju, pa da pričamo o amandmanima o tom zakonu?

S druge strane, čujem da kažu da nije proveden Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma i da iz tog razloga ne treba da se donosi popis. Onda, ljudi, moramo da budemo jasni ovdje: ili je proveden pa ćemo praviti popis, ili nije proveden pa nećemo praviti popis. Nije bitno šta EU priča, nismo jednom začepili uši povodom toga. Onda budimo jasni, je li taj Aneks proveden ili nije proveden? Ako nije proveden, nema popisa onda, neće se provesti popis. Ili da kažemo, znate, mi smo za popis, ali on nije proveden. Ne ide jedno s drugim, nismo dosljedni.

U ovoj komisiji smo davali, da kažem, kompromisne raznorazne prijedloge, od toga da se popisuju i oni izvan BiH ali da ne ulaze po EUROSTAT-u u rezidentno stanovništvo. Nije problem, neka se popisuju, samo neće ulaziti u to zato što EU to ne da i EUROSTAT. Išli smo do toga da se ne primjenjuju ti propisi do 2014. godine. I sami ste rekli da se tiču samo državnog nivoa, da je na entitetskom to drugačije riješeno. Pa u čemu je problem? Problem da će neko više ovdje da bude zaposlen kada 2014. ili 2011. popišemo? Je li to problem? Ko bježi od toga? Mislim da nema dovoljno iskrenosti i da ne rješava problem da ovaj zakon naša komisija usaglašava dva amandmana i da predlaže po 127. Ovo rješava da Savjet ministara, gdje isto tako, i nije samo SDA, gospodine Novakoviću, nego i mnoge druge stranke, nekoliko puta SNSD se dogovorao sa SDA pa onda kad vide šta radi Stranka za BiH odustanu od tog dogovora. Potrebno je još neko da ulazi u taj dogovor i u Savjetu ministara imaju i drugi koji trebaju oko toga da se dogovaraju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Samo na četiri činjenice ja sam htio da ukažem ovdje koje su jako vezane za popis stanovništva koje je jednim dijelom gospodin Izetbegović pomenuo, znači to je taj kredit. Znamo da kod 'Revidirane strategije povratka' ima problema da se završi priča sa istom strategijom. Svako onaj ko priča o popisu mora biti svjestan da u parlamentarnoj proceduri u BiH još uvijek mi nemamo zakon o dijaspori, da nemamo, u stvari da imamo Zakon o državljanstvu koji omogućuje da hiljade bosanskohercegovačkih građana gube državljanstvo po sili zakona. To su stvari o kojima morate nas shvatiti. Bez obzira na težinu problema, mi moramo voditi računa, jer to je ogroman broj bosanskohercegovačkih građana koji su na silu, da li protjerani, da li evo dobivaju na silu, odnosno gube državljanstva BiH, i to su stvari oko kojih je vrlo teško, i izbjegavati razgovore, oko kojih se mora naći rješenje. Jer u odgovoru gospodinu Bahtiću što sam dobio, što smo svi dobili, vezano za zakon o dijaspori da se tri godine pokušava, odnosno dvije godine da se pokušava i da u Vijeću ministara stoji više od godinu dana taj zakon, da predsjedavajući Vijeća ministara neće da ga stavi na dnevni red. To su pitanja i ona su usko povezana sa ovim Prijedlogom zakona o popisu stanovništva.

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Poslije čemo se dogovoriti je li večeras do 6 sati ili ujutro do 6 sati.
Replika, uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Evo, ja će uputiti repliku, ne samo zadnjem govorniku nego i onima koji su govorili o suštini ovoga zakona i suštini nekih problema. To mi znamo, znamo i zakon, znamo i suštinu, znamo da se nismo dogovorili. Danas bi trebali donijeti odluku hoćemo li pokušati još jedan napor ili nećemo. Ja bih molio sad sve one koji žele da diskutuju o zakonu da od njega odustanu, odnosno o problemima u zakonu, nego jednostavno da se opredijelimo ka tome hoćemo li dati još jednu šansu da završimo diskusiju i da kroz glasanje damo šansu izradi ili dogovoru oko ovoga zakona bez obzira ko bi tu šansu trebao da pokuša da napravi ili ne. Nema potrebe da mi diskutujemo, danas nije ovdje rasprava o zakonu nego rasprava o ovom izvještaju ove komisije. I u tome je moja molba da ne raspravljamo o zakonu, da zaista nemamo potrebe i svrhe raspravljati o zakonu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Ja se izvinjavam i vrlo uvažavam uvaženog kolegu Nanića, ali ja želim reći ovdje da mi više nemamo vremena za političke rasprave o popisu stanovništva. Mi smo dobili vrlo ozbiljno i upozoravajuće pismo o kome bi trebali da se izjasnimo, prije svega i Savjet ministara i ova komisija da dovrši dio posla. Uvjeren sam da imamo 95% usaglašenih pitanja. Ostalo je još 5% koje bismo mogli do naredne sjednice završiti i od svakog ovog tumačenja nemamo nikakve koristi. Nema niti Bošnjak, niti Srbin, niti Hrvat, niti pripadnik nacionalne manjine u BiH nikakve koristi od ovih naših objašnjenja. Naprotiv, popisom stanovništva uputićemo jasan signal i EU i građanima BiH da ćemo biti u situaciji da odličnim akcionim planom popravimo stanje nedovoljno implementirano Aneksom VII Dejtonskog mirovnog sporazuma do sada. Samo se zavaravamo, nije popis stanovništva ničiji cilj da nešto radi protiv nekoga već ono što je civilizacijsko pitanje u poslednjih 20 godina. Bićemo jedina zemlja u Evropi, jedna od dviju u svijetu koja to nije uradila. Da dođu, da sad ne raspravljam, ja bih mogao sad reći druge stvari koje bi izazvale replike, ali moramo ići ka ovom da riješimo od ova tri pitanja ostalo je samo jedno neriješeno u kome je uvijek moguć kompromis.

Evo toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Ma evo, vrlo kratko, neko je pomenuo ali mislim da ne treba potcjenjivati sankcije kad je u pitanju nesprovođenje popisa. Mislim da je ovo igra samo što se spominju sankcije vezano za slučaj Sejdić-Finci, a ni blizu onoga što možemo dočekati kada je u pitanju neodržavanje popisa. Tako da svi oni koji misle uz ovo dodati bilo kakve dodatne zahtjeve treba da to objasne Evropi, na kraju krajeva, što zbog sebe što zbog Evrope to radimo i očito da iako smo mi govorili neće biti sluha. Nema sluha za ove neke egzibicije, ni vremena i da jednostavno da je to takav cajtnot, a evo odavno nismo imali ovako upozorenje koje je potpuno jasno i sad da ovdje ga ne razrađujemo šta to znači dalje učešće u svim tim eventualnim prednostima koje bi BiH mogla imati izvršenjem popisa i ono što će imati sve druge zemlje. Mislim da treba razmišljati o tome i reći to i građanima jer svaki dan na medijima čujemo kakve će biti teške sankcije po nas što se tamo jednom ili dvojici ljudi neće dozvoliti kandidovanje, što ja apsolutno i dalje normalno podržavam da se to pitanje riješi, ali to nije ni blizu ovih sankcija i ove činjenice da ćemo mi dovesti BiH kao jedinu državu da ne izvrši popis zato što Evropa nema sluha da se preko popisa rješavaju politička pitanja. To je ovdje očito jasno da se neka pitanja koja se ne mogu riješiti na drugi način žele sada riješiti preko ovog. Tako da i oni koji insistiraju na tome moraju biti svjesni posljedica i onoga svega što nam se može desiti, tako da pisma koja su Štefan Filer i Oli Ren uputili mogu komotno da se proslijede na centrale nekih stranaka. Znači, samo da se malo privremeno zadrže ovdje u Parlamentu.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, kratka replika uvaženom poslaniku Lazaru Prodanoviću kad je rekao da je 95% stvari usaglašeno. Ja hoću da kažem da je obrnuto, da je možda 5% stvari usaglašeno, a 95% stvari nije usaglašeno. Dakle, ovdje se radi o ključnom članu 6. On nije usaglašen i zbog toga on ... nosi težinu te smatram da je 95% stvari neusaglašeno.

Dakle, Aneks VII. Dejtonskog sporazuma nije preveden i ovaj prijedlog zakona, tu da budemo krajnje otvoreni – dakle bio bi legalizacija etničkog čišćenja i genocida koji se desio u BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nije unutar entitetski, naravno da ovo nije tako kao što je gospodin Remzija Kadrić rekao, međutim ja sam se javio povodom zaključka koji je uvažena kolegica napisala. I ako već pišemo zaključke i koleginica Azra Hadžiahmetović, ja nisam video da je neko još od koleginica dostavio ovaj zaključak, u svakom slučaju, ako već pišemo zaključke i određujemo se prema definicijama EUROSTAT-a, bilo bi dobro da u tom pismu, i prije toga su dolazili i drugi ovdje, kažemo i šta su to standardi EU. Pa ja, ako dozvolite, bih malo predefinisao ovaj zaključak kako bi ga mogli podržati. Znači: 'Parlamentarna skupština traži od Vijeća ministara da hitno u

parlamentarnu proceduru dostavi novi *Prijedlog zakona o popisu stanovništva* koji bi bio u skladu sa definicijama EUROSTAT-a i standardima EU.¹ Time bi obuhvatili i ono što su predlagali iz EU kao preporuke, a i koristili se definicnjama EUROSTAT-a.

NIKO LOZANČIĆ:

E, sad nema više niko prijavljen, zaključujem raspravu.

Prelazimo na točku 24.

Ad. 24. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnika Momčila Novakovića da se na sjednici Doma razmatra točka dnevnog reda: "Utvrđivanje smjernica za djelovanje privremenih izaslanstava koja, u ime BiH, sudjeluju na međunarodnim skupovima"

NIKO LOZANČIĆ:

Zastupnik Momčilo Novaković je na 74. sjednici, održanoj 24. 3. 2010. godine, podnio navedenu inicijativu. Kolegij Doma je kao mjerodavno odredio Povjerenstvo za vanjske poslove koje nam je Mišljenje dostavilo 22. 4. 2010. godine i jednoglasno podržalo Inicijativu.

Otvaram raspravu o Inicijativi.

Momčilo Novaković, uvaženi zastupnik.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Želim da se zahvalim ovoj komisiji što je dala jednoglasnu podršku da se ova inicijativa nađe na dnevnom redu i nadam se da će to biti uskoro, dakle da nećemo imati od ove faze sada do faze stavljanja na dnevni red jedan duži period.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 25. točku dnevnog reda:

Ad. 25. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka zastupnika Zlatka Lagumđije sa 76. sjednice Doma, održane 21. 4. 2010. godine, povodom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Izvješće o usuglašavaju ste dobili. Kolegij nije postigao suglasnost. Danas glasujemo u drugom krugu o Prijedlogu zaključaka zastupnika Zlatka Lagumdžije.

Točka 26.

Ad. 26. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka zastupnika Kluba SDA sa 76. sjednice Doma, održane 21. 4. 2010. godine, povodom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Izvješće o usuglašavanju ste dobili. Kolegij nije postigao suglasnost. Danas glasujemo u drugom krugu o Prijedlogu zaključaka.

I prelazimo na 27. točku dnevnog reda:

Ad. 27. Davanje suglasnosti za ratificiranje:

- a) Sporazuma o financiranju između BiH i Evropske investicione banke – Kredit Investiciono-razvojne banke Republike Srpske za mala i srednja poduzeća,
- b) Sporazuma o zajmu između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) – poboljšanje pristupa finansijskim projektima za mala i srednja poduzeća,
- c) Konvencije o zabrani kasetne municije – Oslo, 3. prosinac 2008. godine,
- d) Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima

NIKO LOZANČIĆ:

Mišljenje Povjerenstva za vanjske poslove ste dobili. Povjerenstvo je dalo pozitivno mišljenje i predlaže Domu da da suglasnost za ratificiranje ovih akata.

Otvaram raspravu.

Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Koliko je dovoljno vremena?

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

U 18,30 nastavak sjednice i izjašnjavanje o dnevnom redu.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Pristupamo izjašnjavanju po točkama dnevnog reda.

Prelazimo na izjašnjavanje o 1. točki dnevnog reda: **Usvajanje Zapisnika 76. sjednice Zastupničkog doma.**

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 34 glasa „za“, jedan „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova, s dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da smo usvojili Zapisnik 76. sjednice Zastupničkog doma.

Prelazimo na izjašnjavanje o 3. točki dnevnog reda: **Zahtjev zastupnika Jerka Ivankovića Lijanovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika.** Glasujemo o Zahtjevu za žurni postupak.

Pripremite se. Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“, četiri „suzdržana“, s dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da je Zahtjev za žurni postupak prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona.

BERIZ BELKIĆ:

Raspravu o zakonu ima gospodin Lijanović. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

U pravu je čovjek.

BERIZ BELKIĆ:

U pravu je, samo nas davi do zadnje kapi.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Je li želi gospodin Lijanović? Izvolite, ima pravo čovjek, rasprava o zakonu.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Evo, ja se moram zahvaliti kolegama na ovoj jednoglasnoj podršci na ovako bitnom pitanju i shvatanju da je ovo žurno da se riješi, pa ili pozitivno ili negativno, je li. Demokratski je da se opredijelimo za jedno ili za drugo.

Ja želim reći par riječi zašto bi se trebali opredijeliti pozitivno. Ja sam malo i kroz

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da samo sačekate, da budete strpljivi, da kolega objasni razloge.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

rasprave o zakonu i kroz repliku morao reći iz razloga što su i ostale kolege praktično u proceduri osvrtni se na suštinu zakona, ali nastojati će da se što manje ponavljaju.

Znači, imamo preko 30 zemalja u svijetu što ima obvezno glasanje. Ovaj zakon trebamo gledati u dva dijela. Jedan je dio obvezno glasanje, a drugi je dio mjeru za provedbu zakona. Smatram da obvezno glasanje je nama jako potrebno jer imamo mlađu nerazvijenu demokraciju, jer imamo takav izborni sustav da nam načelnici općina sa vrlo velikim ovlastima budu izabrani sa po 10 do 20% ukupnog biračkog tijela, da nam predsjednik entiteta bude izabran sa 15%, 20% biračkog tijela, članovi Predsjedništva. Obveznim glasanjem bi sigurno osigurali da izlazak na izbore bude daleko veći kao što se to pokazalo u praksi zemalja koje imaju ovo glasanje, gdje su izlasci 80 do 90%.

/zajednička diskusija/

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Evo, poslovnički ćete imati svi priliku diskutirati a i uložiti replike na sve ono što smatrate da nije dobro. Ja ću to jako cijeniti i u narednom predlaganju zakona, ako ne bude danas usvojen, uzeti sve vaše prijedloge u obzir kako bi zakon poboljšali da dobijemo što kvalitetniji zakon u nekom narednom periodu. Ono što vam mogu obećati, to je da ću ga stalno predlagati dok ne bude usvojen.

Znači, primjenu bi osigurali da već idući izbori budu obuhvaćeni ovim zakonom. To smatram da je jako bitno.

/zajednička diskusija/

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Znači, bilo bi dobro da ste to malo pročitali ali ja imam dovoljno vremena, ovih 10 minuta, mogu vam onda pojasniti taj dio.

Drugi dio zakona: da li ljudi kažnjavati što nisu izašli na izbore ili osigurati simboličnu dnevnicu tim ljudima što su izašli na izbore? Ja vidim da ima vas koji ste za kažnjavanje, ja smatram suprotno i da ne bi bilo primjereni da ljudi kažnjavamo zbog neprovode ovog zakona, nego bi bilo primjereni da osiguramo svakom građaninu ove zemlje dnevnicu od 100 KM ukoliko je izvršio obvezu glasanja i na taj način doprinio razvoju demokracije i izboru što kvalitetnijeg političkog vođstva u ovoj zemlji. Oni koji se boje izlaska na izbore, ja razumijem da se boje i ovog zakona, ali mislim da se niko od nas ne bi trebao bojati građana vlastite zemlje zbog toga što će oni izaći na izbore i što će glasati. Neka odaberu onog ko je najbolji i svi ćemo biti zadovoljni.

Kada kažemo odakle nabaviti ta sredstva, opravdano je pitanje, jer se radi o simboličkim sredstvima za naše budžete/proračune u BiH. Ako uzmemo u obzir kakvu imamo poresku politiku, da imamo vrlo male poreze na luksuz a vrlo velike poreze na život i rad, tu imamo značajno prostora, ne u stotinama miliona nego u milijardama da osiguramo ta sredstva. A isto tako, ako vidimo vanjskotrgovinski deficit koji poklanjam milijarde građanima nekih

drugih zemalja i ako to smanjimo samo za 4-5%, osigurat ćemo da građanima naše zemlje možemo osigurati tu simboličnu dnevnicu od 100 maraka.

Ovo su razlozi zbog kojih bi trebali podržati ovaj zakon i već da na narednim izborima 3.10. svi naši građani imaju osiguranu dnevnicu i da u biti u što većem broju izađu na izbore.

Ja vam se zahvaljujem i obećavam da će ga predlagati dok ne osiguramo njegovo usvajanje. Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem i ja Vama.
Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja imam samo jedno kratko pitanje. Predlagač nam je rekao da ima 30 zemalja koje imaju obavezno glasanje. Da li ima i jedna zemlja na zemaljskoj kugli koja ima obavezno glasanje plus ovih 100 maraka konvertibilnih?

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Može, može, kako da ne.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Evo, ovo je pitanje jako bitno, i mislim da je jako dobro da ga razjasnimo. Pošto ni jedna zemlja od ovih 30, zapravo nešto i više od 30, nema model da se osigurava naknada onima koji izađu na izbore, nego sve imaju model da kažnjavaju one koji nisu izašli na izbore, a pošto smo mi u BiH originalni po puno stvari, po našem Ustavu ovakav kakav jeste, po našem nesposobnom političkom vodstvu koje već 20 godina nas neuspješno vodi, po ekonomskoj razvijenosti, zapravo nerazvijenosti, po siromaštву, znači po puno elemenata smo jako specifični u ovoj zemlji i mislim da trebamo biti specifični i po ovom jednom pozitivnom primjeru. I na sreću da imamo još puno pozitivnih i originalnih rješenja koja ćemo primijeniti u našoj zemlji a da nam daju rezultate u nekom narednom periodu.

Evo, ja će vam pročitati o kojim državama se radi.

/zajednička diskusija/

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:
Znači, obvezno glasanje, obvezno glasanje,

(?)
/nije uključen mikrofon/

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

evo, ali kolege imaju pitanja a ja imam poslovničko vrijeme. Ja mislim da vas nikada nisam ometao u bilo kojem vašem, da ne kažem, ne dobrom rješenju gdje u ovoj zemlji to osjećaju svi građani, znači obvezno glasanje ima ... od 1862. godine, Belgija od 1893., Argentina od 1914., Luksemburg od 1919., Australija od 1924. Znači, ljudi su imali potrebu da to urade prije 100 godina, a evo izgleda mi nismo u stanju ni nakon 100 godina to od njih iskopirati.

Samo jedan primjer: u Belgiji je izlazak čak u prosjeku do 90% u periodu obveznog glasanja. Neke zemlje to čak imaju uvedeno u regijama, kao Austrija u kojoj je samo jedna pokrajina imala obvezno glasanje, ostale pokranije nisu imale obvezno glasanje. I imamo još nekih zemalja koje su imale to obvezno glasanje ali su ga ukinule nakon primjene od 40, 50 godina. Ja mislim da ćemo vjerovatno i mi doći u neku fazu, nakon određenog vremenskog perioda, kada razvijemo dovoljno demokraciju, da ukinemo to obvezno glasanje i da možda ovu naknadu razmotrimo da li je ukinuti ili ne.

Ako imate još pitanja, ja ću vrlo rado odgovoriti na bilo koje.

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro, završili ste?

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

... sigurno sa ovim zakonom daleko brže išli prema EU jer bi vjerojatno u ovom domu sjedilo ljudi koji bi time se puno više bavili.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem na vrlo konstruktivnim odgovorima i objašnjenjima.
Replika, uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Ovo bi sigurno bio iskorak o čemu kolega Jerko priča, međutim ja se nisam javio za repliku nego za ispravak, po meni, netočnog navoda. Naime, Jerko je rekao da 20 godina nas političari nesposobni,

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

VINKO ZORIĆ:

nesposobno političko vodstvo, ja bih to preimenovao barem u 70 godina, jer ja ne znam zašto 20 godina. Ja to osjećam otkada znam za sebe.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Sadik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Moram da kažem, kada nam čita ovde lekciju iz morala, vaše nesposobno političko rukovodstvo 20 godina kada dozvoljava da uvoziš nam smeće ovde, da nas truješ i da ... niko ovdje nije naivan. Daj pokaži te svoje farme, to sve, domaću proizvodnju što nam ovdje non-stop ispiraš mozak!

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

SADIK SADO BAHTIĆ:

Jesu nesposobni političari kada ti to dozvoljavaju da radiš. Ja ti to nikada ne bih dozvolio. I ono što gore radiš u Agrokomeru, daš tamo sirotinji 500 hiljada maraka, 20 miliona maraka, hoćeš da ... Mi smo ovdje, baš smo naivni kada to dozvolimo da nam čovjek tako to radi gore, pljačkaš ovu državu 20 godina, ne plaćaš obaveze državi i sada nam još soliš pamet. De prvo plati onim gore ljudima da ne dolaze meni. Obećao si, a nisi platio 100 maraka. Država je ipak ozbiljna, neće država da obeća pa da danas-sutra ne može platiti. Kako te nije sramota ...?!

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Zaključio sam raspravu, kasno ste se javili.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Ne možete više, zaključio sam raspravu.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Imam ja ekran pred sobom, ne može nikako.
... Ne može, zakasnili ste, zaključio sam raspravu. Ovo je uistinu vrhunac zlouporabe Poslovnika i tolerantnosti prema Vama i Vašim pravima.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona po 3. točki.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim Vas, molim Vas da poštujete Poslovnik i da sjednete ako želite da pristupite glasovanju, a da ne ometate druge koji to žele. Ja Vas molim i upozoravam.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ja želim ... poslovničko pravo, a to je druga replika.

NIKO LOZANČIĆ:

Niste se prijavili blagovremeno, možete se i za 15 sati prijaviti pa opet da Vam dam riječ, znači neće moći tako. Ne želim uopće raspravljati sa Vama, završio sam raspravu, molim Vas da sjednete i da ne ometate rad ostalih.

Molim da se pripremite za izjašnjavanje. Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... na vrijeme prijavio za repliku. I mislim da nema nikakvog razloga da se radi nasilje nad Poslovnikom zbog minute replike. Zastupnik nikada nije kršio Poslovnik, koji nikada nije ... trošio vrijeme, koji nikoga nije ...

NIKO LOZANČIĆ:

Molim stručne službe da omoguće da se pristupi izjašnjavanju.

Glasujte sada!

Uz jedan glas „za“, 29 glasova „protiv“, četiri „suzdržana“, konstatiram da Prijedlog zakona nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje po točki 4. Zahtjev Zajedničkog povjerenstva

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim Vas da ne zloupotrebljavate Poslovnik, ja Vas molim da sjednete, da ne ometate dalji rad sjednice, izričem Vam opomenu.

Pristupamo izjašnjavanju po točki 4. Zahtjev Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga

izmjena i dopuna Kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika. Glasujemo o Zahtjevu za žurni postupak.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“, pet „suzdržanih“, konstatiram da je Zahtjev za žurni postupak prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu izmjena i dopuna Kodeksa ponašanje.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“, pet „suzdržanih“, konstatiram da je Zastupnički dom prihvatio Prijedlog izmjena i dopuna Kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **5. Prijedlog zakona o autorskim i srodnim pravima – predlagatelj: Vijeće ministara (drugo čitanje).** Želim napomenuti da imamo usuglašen Prijedlog zaključka uvaženog zastupnika Šefika Džaferovića i Milorada Živkovića koji se odnosi i na ovu točku i na 6. točku dnevnog reda.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zaključka koji glasi: 'Odgađa se glasovanje o Prijedlogu zakona o autorskim i srodnim pravima i Prijedlogu zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava i vraćaju se Ustavnopravnom povjerenstvu na usuglašavanje do naredne sjednice Doma.'

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 33 glasa „za“, bez glasova „protiv“, pet „suzdržanih“ glasova, konstatiram da smo prihvatali Prijedlog zaključka, te time odgodili glasovanje o Prijedlogu zakona o autorskim i srodnim pravima i o Prijedlogu zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava.

Prelazimo na izjašnjavanje o točki **7. Prijedlog zakona o primjeni rezultata analize dezoksiribonukleinske kiseline u sudskim postupcima (drugo čitanje).**

Glasujemo o amandmanima zastupnika Halida Genjca. Amandman I.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 14 glasova „za“, 16 „protiv“, šest „suzdržanih“, ovaj amandman nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju o Amandmanu II.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 13 glasova „za“, 19 „protiv“, šest „suzdržanih“, konstatiram da ovaj amandman nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju o Amandmanu III.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 11 glasova „za“, 19 „protiv“, 10 „suzdržanih“, konstatiram da ni ovaj amandman nije dobio potrebnu podršku.

Pristupamo izjašnjavanju o amandmanima Nike Lozančića. Predlažem da glasujemo u paketu o oba amandmana.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 11 glasova „za“, 22 „protiv“, sedam „suzdržanih“, konstatiram da ni ova dva amandmana nisu prihvaćena.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasovanje. Glasujte sada!

Uz 37 glasova „za“, bez glasova „protiv“, dva „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Zastupnički dom prihvatio Prijedlog zakona u drugom čitanju.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zaključka zastupnika Momčila Novakovića.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

22 glasa „za“, dva „protiv“, 15 „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina iz Federacije.

MARTIN RAGUŽ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Ponovno glasovanje na zahtjev uvaženog zastupnika Martina Raguža.

Molim da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 25 glasova „za“, dva „protiv“, 13 „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zaključka prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Vijeće ministara (drugo čitanje).**

Glasovat ćemo prvo o Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Lazara Prodanovića, koji glasi: 'Odlaze se izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH za 78. sjednicu Doma i zadužuje Ustavnopravno povjerenstvo Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine da ... o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH izanalizira sporni Amandman XXIII Ustavnopravnog povjerenstva u suradnji sa Ministarstvom pravde i pokuša iznaći kompromisno rješenje kako bi se nastali problem razriješio.'

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zaključka.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 36 glasova „za“, bez glasova „protiv“, dva „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je ovaj zaključak prihvaćen te odgođeno izjašnjavanje o Prijedlogu zakona.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka (drugo čitanje)**.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 30 glasova „za“, devet „protiv“, jedan „suzdržan“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona o financiranju političkih stranaka prihvaćen u drugom čitanju.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **10. Prijedlog zakona o zabrani svih fašističkih i neofašističkih organizacija i uporabi njihovih znakovlja u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)**.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

28 glasova „za“, 12 „protiv“, bez „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina.

Pristupamo izjašnjavanju u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 26 glasova „za“, 12 „protiv“, bez „suzdržanih“, dvije trećine „protiv“ iz entiteta RS, konstatiram da Prijedlog zakona nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)**.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 27 glasova „za“, jedan „protiv“, 11 „suzdržanih“, nedovoljnu entitetsku većinu, Kolegij će se naknadno usuglašavati o ovom prijedlogu i bit će izviješteni.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **12. Prijedlog zakona o Javnom poduzeću za izdavanje službenih glasila Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)**.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

25 glasova „za“, osam „protiv“, sedam „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina.

Pristupamo izjašnjavanju u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 25 glasova „za“, 12 „protiv“, tri „suzdržana“, dvije trećine „protiv“ iz entiteta RS, ovaj zakon nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju po točki 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 38 glasova „za“, bez glasova „protiv“, dva „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona prihvaćen u prvom čitanju.

Pristupamo izjašnjavanju po točki 14. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 36 glasova „za“, bez glasova „protiv“, četiri „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo prihvatili ovo izvješće.

Pristupamo izjašnjavanju po točki 15. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, jedan „protiv“, sedam „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo prihvatili i ovo izvješće.

Pristupamo izjašnjavanju po točki 16. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o politici izravnih stranih ulaganja u BiH.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 33 glasa „za“, bez glasova „protiv“, sedam „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo prihvatili i ovo izvješće.

Pristupamo izjašnjavanju po točki 17. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o nastojanju za postizanje suglasnosti o istovjetnom tekstu Zakona o protuminskom djelovanju u BiH.

Još jednom napominjem da je Izvješće negativno i ako ga usvojimo ovaj zakon je odbijen, a ako ga ne usvojimo i ako ga Dom naroda ne usvoji vraćamo ga Zajedničkom povjerenstvu radi izrade novog izvješća, sukladno smjernicama domova.

Molim da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 15 glasova „za“, 14 „protiv“, 11 „suzdržanih“, Izvješće usvojeno.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **18. Informacija o radu Tužiteljstva BiH za 2009. godinu.** Glasujemo o primanju k znanju Informacije sa usvajanjem prijedloga iz Mišljenja Povjerenstva.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

26 glasova „za“, devet „protiv“, pet „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina.
Nema suglasnosti.

Pristupamo izjašnjavanju u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 26 glasova „za“, 12 „protiv“, dva „suzdržana“, nema dvije trećine glasova „protiv“, konstatiram da smo primili k znanju Informaciju i prijedloge iz Mišljenja Povjerenstva.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **19. Izvješće o radu Državnog regulatornog povjerenstva za električnu energiju u 2009. godini.** Glasujemo o usvajanju Izvješća.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 35 glasova „za“, jedan glas „protiv“, četiri „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo usvojili Izvješće o radu.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **20. Izvješće o radu Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu.** Glasujemo o usvajanju Izvješća.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sad!

Uz 33 glasa „za“, jedan „protiv“, pet „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo usvojili i ovo izvješće.

Po točci 21. odgodili smo raspravu, pa tako i izjašnjavanje.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **22. Izvješće o radu Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u Bosni i Hercegovini za 2009. i Plan rada Neovisnog odbora kao neovisnog tijela policijske strukture u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu.** Glasujemo o usvajanju Izvješća i Plana rada.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sad!

Uz 30 glasova „za“, bez glasova „protiv“, osam „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo prihvatili i Izvješće i Plan rada.

Pristupamo izjašnjavanju po točci **23. Izvješće o radu Privremenog povjerenstva za pripremu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine.**

Glasujemo o Prijedlogu zaključka zastupnika Martina Raguža koji glasi: 'Zadužuje se Privremeno povjerenstvo za pripremu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2011. godine da do naredne sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine nastavi rad i pripremi *Prijedlog zakona o popisu* i predloži ga po članku 127. Poslovniku Zastupničkog doma Parlamenta.'

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zaključka.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 23 glasa „za“, 15 „protiv“, dva „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je ovaj prijedlog zaključka prihvaćen.

Ne znam ima li smisla izjašnjavati se o ovom drugom zaključku. Dobro, mislim da i ovaj drugi isto je znači dok traje ova procedura.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **24. Izjašnjenje o Inicijativi zastupnika Momčila Novakovića da se na sjednici Doma razmatra točka dnevnog reda: „Utvrđivanje smjernica za djelovanje privremenih izaslanstava koja, u ime Bosne i Hercegovine, sudjeluju na međunarodnim skupovima“**. Glasujemo o usvajanju ove inicijative.

Molim vas da se pripremite. Glasujte sada!

Uz 37 glasova „za“, jedan „protiv“, jedan „suzdržan“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je ova inicijativa prihvaćena.

Pristupamo izjašnjenju po točki **25. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključka zastupnika Zlatka Lagumđije sa 76. sjednice Doma, održane 21. 4. 2010. godine, povodom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH**.

Glasujemo u drugom krugu o Prijedlogu zaključka.

Molim da se pripremite za glasovanje. Glasujte sad!

25 glasova „za“, 10 „protiv“, pet „suzdržanih“.

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Na zahtjev uvaženog zastupnika Drage Kalabića ponavljamo glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 24 glasa „za“, 12 „protiv“, tri „suzdržana“, dvije trećine glasova „protiv“ iz entiteta RS, konstatiram da Prijedlog zaključaka nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju po točki **26. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju postizanja suglasnosti o Prijedlogu zaključaka zastupnika Kluba SDA sa 76. sjednice Doma, održane 21. 4. 2010. godine, povodom rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH. Glasujemo u drugom krugu o Prijedlogu zaključaka.**

Molim vas da se pripremite. Glasujte sad!

Uz 20 glasova „za“, 12 „protiv“, sedam „suzdržanih“, dvije trećine glasova „protiv“ iz entiteta RS, konstatiram da Prijedlog zaključaka nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju o točki **27. Davanje suglasnosti za ratificiranje od a) do d).**

Predlažem prvo da se izjasnimo da glasujemo u paketu o svim sporazumima.

Pripremite se za glasovanje. Glasujte sada!

Uz 36 glasova „za“, dva „protiv“, dva „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da smo prihvatili da glasujemo u paketu.

Pristupamo izjašnjavanju po cijelokupnoj točki 27.

Pripremite se za glasanje. Glasujte sada!

Uz 39 glasova „za“, bez glasova „protiv“ i bez „suzdržanih“, konstatiram da smo dali suglasnost za ratificiranje sporazuma navedenih u točki 27.

Samo vas molim za malo pažnje. Time smo zaključili rad po ovom dnevnom redu. Po što smo imali jutros jedan prijedlog o čemu odlučuje Prošireni kolegij, znači Kolegij u proširenom sastavu, nakon što zaključim rad ove sjednice, ja pozivam članove Proširenog kolegija da odmah ovdje za stolom razmotrimo prijedlog kako bismo mogli obavijestiti i vas i predlagatelja o inicijativi. Molim da minut-dva sačekate, kratke su konsultacije. Mislim da nema potrebe da dugو, ali pošto je Prošireni kolegij nadležan.

/konsultacije Proširenog kolegija/

NIKO LOZANČIĆ:

... evo ja vas molim da obavijestite svoje klubove, znači 25. će biti sjednica.

Sjednica je završena u 19,35 sati.